

SWV VO
ZUID-HOLLAND WEST

**Samen de
schouders eronder!**

Ondersteuningsplan 2025-2029

Inhoudsopgave

Samen de schouders eronder!	4
1. Wie wij zijn	8
We doen het samen	9
Wettelijk kader	9
Passend voortgezet onderwijs in regio Haaglanden	9
Ons werkgebied	9
Zo zijn we georganiseerd	10
2. Wat hebben we bereikt?	14
Behaalde resultaten	16
Uitdagingen en lessen	17
Wat nemen we mee?	18
3. Onze ambitieuze droom	20
Inclusief onderwijs en onze opdracht	21
Onze ambitieuze droom	21
Onze doelen: waar we in 2029 willen staan	22
Wat zijn onze kritische succesfactoren?	23
4. Onze route naar inclusiever onderwijs	24
4.1 Van droom naar realisatie: onze verandertheorie	25
4.2 Strategische domeinen als middel naar inclusief onderwijs	29

De inclusieve school	28
Inclusieve samenwerking tussen scholen	32
Inclusief Haaglanden	36
4.3 Hoe gaan we dit samen realiseren	40
Waarden die ons verbinden	40
Principes die richting geven	40
Rollen	41
5. Onze middelen en bekostiging	42
Bekostiging binnen het regulier voortgezet onderwijs	44
Bekostiging binnen het voortgezet speciaal onderwijs	45
Meerjarenbegroting	45
6. Samen leren en groeien	50
Verbinding met onze verandertheorie	51
Monitoren	51
Evalueren	52
Leren	52
Borging en risicomanagement	52

7. Bijlagen	54
Afkortingenlijst	56
Verklarende begrippen	57
Literatuurlijst	59
Bijlage 1: De huidige bekostigingssystematiek	60
Bijlage 2: Terugkeerbeleid vso-vo	63
Bijlage 3: Richtlijnen toelaatbaarheid	67
Bijlage 4: Procedureboek cluster 3/4	79
Bijlage 5: Procedureboek lwoo/pro	87
Bijlage 6: OPDC handboek	94
Bijlage 7: Klachten, bezwaar en beroep	97
Bijlage 8: Beleid vangnetbepaling Gespecialiseerd Onderwijs	101
Bijlage 9: Lijst van scholen en besturen	103
Bijlage 10: Totstandkoming van het Ondersteuningsplan 2025-2029	105

Samen de schouders eronder!

Werken in het onderwijs is werken aan de toekomst van onze samenleving. Vanuit dat besef hebben we ons als samenwerkingsverbanden passend onderwijs in de regio Haaglanden de afgelopen jaren ingezet voor het realiseren van een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen, zodat iedere leerling dicht bij huis zo regulier mogelijk onderwijs kan volgen.

Maar werken in het onderwijs is ook een hele uitdaging; het tekort aan bevoegde leerkrachten en docenten is de afgelopen jaren verder opgelopen en ook onze samenwerkingspartners in de jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg en (school-) maatschappelijk werk kampen met personele uitdagingen. In aanvulling daarop hebben we in Haaglanden te maken met ontwikkelingen die gerelateerd zijn aan de omvang en inrichting van ons werkgebied. Zo is de regio Haaglanden met zo'n 95.000 leerlingen, verdeeld over meer dan tweehonderdvijftig scholen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs, niet alleen groot, maar met drie gemeenten en circa 35 schoolbesturen ook complex. Deze complexiteit wordt verder versterkt door de toenemende polarisatie in de samenleving, onzekere financieringsstromen, bezuinigingen en veranderende verantwoordingskaders.

Samen sterk

Vanuit het belang van een ononderbroken ontwikkeling voor kinderen en jongeren van 4 t/m 18 jaar hebben de twee samenwerkingsverbanden passend onderwijs in Haaglanden (SPPOH voor het po en SWVZHW voor het vo) bij de ontwikkeling van de ondersteuningsplannen 2025-2029 samen opgetrokken. Dat resulteert in weliswaar twee afzonderlijke ondersteuningsplannen die echter inhoudelijk dezelfde ambitie en doelstellingen hebben. In de vertaling van onze ambitie richten we ons bovendien op dezelfde domeinen en ook in de indicatoren waarop we sturen en de concrete parameters zoeken we de verbinding. Zo zetten we samen de schouders onder inclusie!

Waar we staan

Vanuit het belang van een ononderbroken ontwikkeling voor kinderen en jongeren van 4 t/m 18 jaar hebben de twee samenwerkingsverbanden passend onderwijs in Haaglanden (SPPOH voor het po en SWVZHW voor het vo) bij de ontwikkeling van de ondersteuningsplannen 2025-2029 samen opgetrokken. Dat resulteert in weliswaar twee afzonderlijke ondersteuningsplannen die echter inhoudelijk dezelfde ambitie

en doelstellingen hebben. In de vertaling van onze ambitie richten we ons bovendien op dezelfde domeinen en ook in de indicatoren waarop we sturen en de concrete parameters zoeken we de verbinding. Zo zetten we samen de schouders onder inclusie!

Inclusie-opdracht 2035

Onze wettelijke taak om passend onderwijs te realiseren richt zich in belangrijke mate op de opdracht die de overheid de sector heeft gegeven: in 2035 dient het onderwijs inclusief te zijn. Dat wil zeggen: **onderwijs waarin alle leerlingen dichtbij huis, volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving waarin zij zich samen ontwikkelen en samen leren en participeren**, zoals het beleidskader van het Ministerie van OCW [Met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving](#) aangeeft.

Het perspectief voor 2035 is voor de jaren 2025-2029 dichterbij gebracht door hiervoor in dit Ondersteuningsplan realistische doelen te formuleren. Met als droom dat **alle leerlingen van vandaag een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken, zodat ze opgroeien tot volwassenen die van betekenis zijn in de inclusieve samenleving van morgen.**

Samenwerkingsverbanden hebben een belangrijke taak in de realisatie van een regionaal dekkend aanbod en daarmee in de borging van de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. Maar het samenwerkingsverband zijn we alleen samen! Samen met scholen en schoolbesturen, samen met partners uit de jeugdhulp, het maatschappelijk werk, de jeugd(gezondheids)zorg, de gemeenten, de kinderopvang en het vervolgonderwijs.

Inclusie is een dragend principe van dit ondersteuningsplan. Tegelijk is het een perspectief dat verder weg ligt dan dat de horizon van dit plan reikt. Bovendien is inclusie naar onze overtuiging niet zozeer een einddoel, maar een proces dat onze voortdurende inzet en aandacht vraagt. Dat doet ook recht aan het feit dat inclusiviteit geen alles of niets-toestand is maar een proces, waarin iedere stap – klein of groot – telt! En bij iedere stap zijn twee uitgangspunten cruciaal: 1) we denken en handelen vanuit het belang van het collectief van alle leerlingen, want wat goed is voor de ene leerling dient vaak ook andere leerlingen. 2) we realiseren ons dat dé oplossing niet bestaat – daarom streven we niet naar perfectie, maar zetten we ons in voor continue verbetering.

Uitnodiging

In dit ondersteuningsplan staat vaak het woord wij. In de leeswijzer geven we daar verder invulling aan, maar overal waar dat woord staat, mag het in ieder geval gelezen worden als een appèl om mee te doen en een uitnodiging voor ontmoetingen tussen...

- scholen onderling, zodat leerkrachten, docenten en andere onderwijsexperts elkaar beter leren kennen en gemakkelijker kunnen samenwerken in het belang van leerlingen;
- scholen en andere organisaties in de buurt of wijk, zoals jeugdhulp, schoolmaatschappelijk werk, welzijnsorganisaties en voorschoolse voorzieningen. Zodat professionals elkaars expertise leren (h)erkennen en zich samen inzetten om problemen op te lossen of - beter nog - te voorkomen;
- schoolbesturen, zodat verantwoordelijken nóg beter gaan samenwerken in het belang van de leerlingen;
- basisscholen en middelbare scholen, zodat de overdracht van leerlingen nog 'warmer' wordt en de ononderbroken ontwikkeling van kinderen vanzelfsprekend is;
- de experts en professionals van de samenwerkingsverbanden voor po en voor vo - vandaar dat SPPOH en SWVZHW hun ondersteuningsplannen inhoudelijk hebben afgestemd, gezamenlijk presenteren en in de uitvoering zoveel mogelijk samen optrekken.

De uitgangspunten en ambities van SPPOH en SWVZHW komen grotendeels overeen, dat willen we onderstrepen met dit gezamenlijke voorwoord. Daarnaast willen we benadrukken dat we resultaten alleen sámen kunnen behalen. De ene keer is daarvoor een informeel gesprek al voldoende, de andere keer zal dat flink wat overleg vragen. Maar één ding is zeker: alleen als we écht samenwerken, zijn we sterk. En hopelijk hebben we dan het woord 'inclusie' over vier jaar niet eens meer nodig.

Irene van Harten
directeur-bestuurder SPPOH

Roos Hogenkamp
directeur-bestuurder SWVZHW

Leeswijzer

Een ondersteuningsplan is een omvangrijk document met veel bijlagen en verplichte elementen. Om de toegankelijkheid en leesbaarheid te vergroten hebben we deze korte toelichting geschreven. Als strategisch meerjarenbeleidsplan schetst dit ondersteuningsplan op hoofdlijnen **wat** we willen bereiken, **waarom** we dat willen doen en **wie** we daarbij nodig hebben. Het is geen uitgewerkt "actieplan"; daarvoor maken we jaarplannen. In de jaarplannen vertalen we de strategische doelen uit het ondersteuningsplan naar concrete acties en formuleren we daarmee antwoorden op de vraag hoe we resultaten willen gaan bereiken. Wie meer achtergrond- en beleidsinformatie wil lezen, verwijzen we graag naar de bijlagen.

Als we het over de bureauorganisatie SWVZHW hebben, dan duiden we dat aan met de afkorting SWVZHW. Als we het over de bureauorganisatie én de scholen hebben, dan duiden we dat aan met 'wij' of 'samenwerkingsverband'.

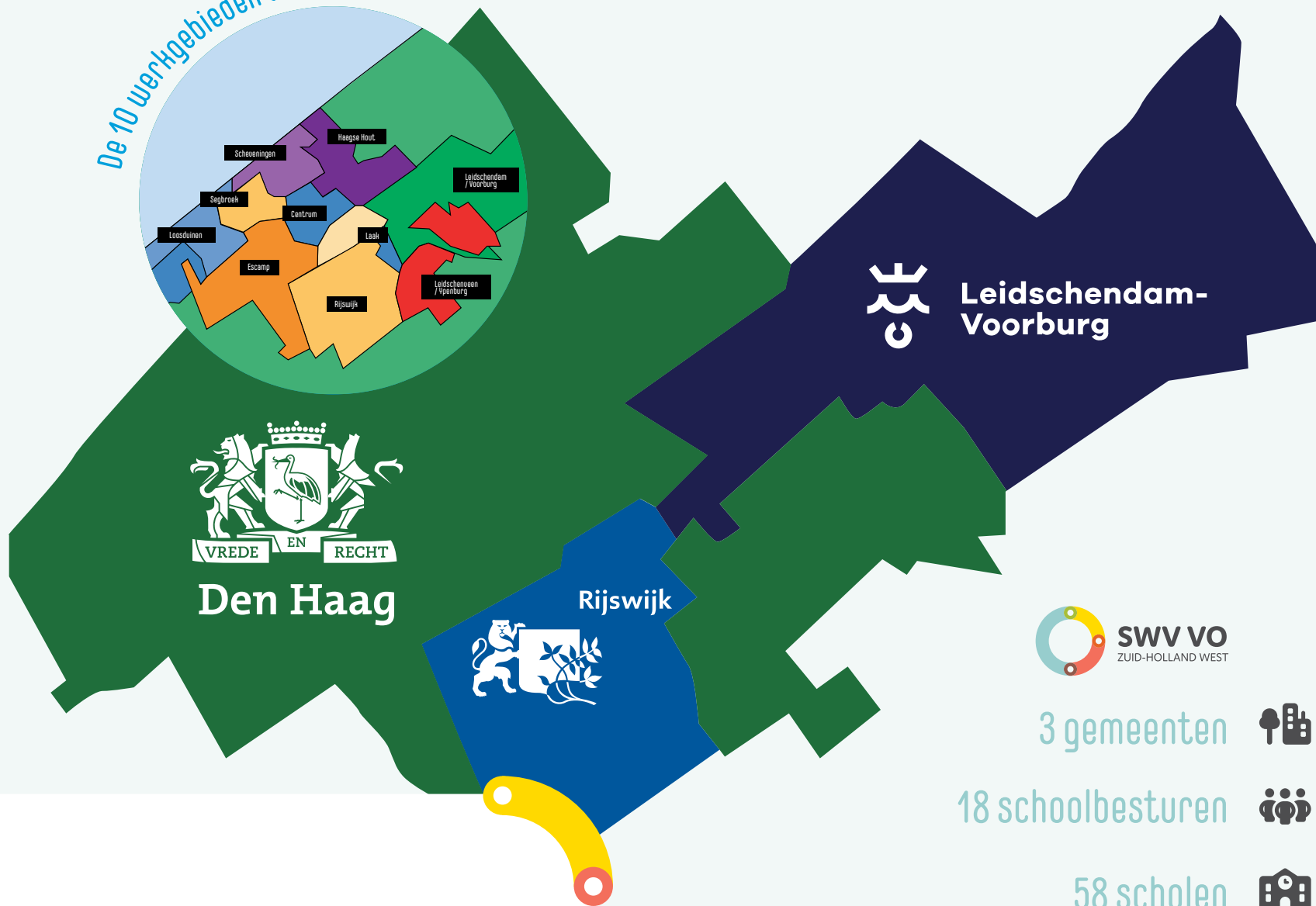
Met de term samenwerkingspartners bedoelen we alle partners in de regio maar ook daarbuiten die met ons samenwerken om onze ambities waar te maken.

Schrijven we hij/zijn, dan bedoelen we ook zij/haar en die/diens. Wanneer we over ouders schrijven bedoelen we daarnaast ook verzorgers. Gaat het over specifieke onderwijssituaties, dan gebruiken we 'leerling', maar is het breder dan alleen de onderwijssituatie dan spreken we over jongeren.

Verder gaan we ervan uit dat de lezer op hoofdlijnen bekend is met de context van (passend) onderwijs. Wel hebben we voor het gemak een verklarende woordenlijst en een afkortingenlijst opgenomen als eerste bijlage.

Veel van de reguliere activiteiten en werkzaamheden worden in de komende beleidsperiode ongewijzigd voortgezet en worden in dit plan niet expliciet beschreven. In dit ondersteuningsplan beschrijven we vooral welke nieuwe activiteiten en initiatieven we gaan ondernemen en welke dingen we beter gaan doen.

De 10 werkgebieden van SPPOH

1. Wie wij zijn

3 gemeenten

18 schoolbesturen

58 scholen

38.000 leerlingen

SPPOH SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS
HAAGLANDEN

3 gemeenten

28 schoolbesturen

190 scholen

59.547 leerlingen

10 werkgebieden

We doen het samen

SWVZHW is een samenwerkingsverband waarin alle door de overheid gefinancierde reguliere en gespecialiseerde scholen in Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk samenwerken richting inclusief onderwijs. Dit doen we niet alleen, maar samen: ouders, jeugdhulp, gemeenten, scholen en schoolbesturen spelen een essentiële rol in het ondersteunen van leerlingen. Voor het realiseren van onze doelen is het van groot belang dat we nauw samenwerken met onze collega's van SPPOH, die het passend onderwijs in deze regio regelen voor het primair onderwijs. We hebben daarom samen gemeenschappelijke doelen opgesteld waarover je in hoofdstuk 3 en 4 meer zult lezen.

De rolverdeling is helder: scholen regisseren, het samenwerkingsverband faciliteert. Dat betekent dat scholen de eerste verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijs en de ondersteuning van leerlingen, terwijl SWVZHW ondersteunt met expertise, middelen en verbinding met de juiste partners. We hebben afgesproken dat de beleidsvoornemens uit dit Ondersteuningsplan worden opgenomen in de beleidsplannen van scholen en andere betrokken partijen.

We hebben onze gezamenlijke doelen en strategische domeinen voor 2029 geformuleerd, waarbij we richting geven aan onze gezamenlijke inspanningen. De verdere uitwerking van rollen, verantwoordelijkheden en concrete stappen gebeurt in de jaarplannen. Dit stelt ons in staat om flexibel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en in samenwerking met scholen en partners voortdurend te evalueren wat nodig is. In de praktijk zullen de grenzen tussen deze rollen niet altijd scherp te trekken zijn en zullen we soms elkaars terrein betreden. Ook dat is een realiteit die we erkennen en waarin we samen optrekken.

Wettelijk kader

SWVZHW is het samenwerkingsverband passend voortgezet onderwijs voor de regio Haaglanden, dat cf. lid 5 van artikel 2.47 van de wet op het voortgezet onderwijs (wvo) in stand wordt gehouden door de besturen die één of meer scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in het werkgebied in stand houden¹.

Wettelijk gezien heeft SWVZHW op hoofdlijnen twee taken:

1. zorgdragen voor een regionaal dekkend aanbod van (onderwijs-)voorzieningen, zodat iedere leerling een ononderbroken ontwikkeling kan doormaken;

2. het aan leerlingen afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen tot het (voortgezet) speciaal (basis)onderwijs.

Passend voortgezet onderwijs in regio Haaglanden

Samen met de scholen en de schoolbesturen maken we ons sterk voor een onderwijsomgeving waarin iedereen zich welkom voelt en optimaal wordt gestimuleerd om zich naar vermogen en in een ononderbroken lijn te ontwikkelen, met als doel om van betekenis te zijn in de inclusieve samenleving.

Factoren zoals sociaaleconomische en maatschappelijke verschillen en de diversiteit aan culturele achtergronden hebben een grote invloed op de mate waarin iedere leerling de gelegenheid krijgt om het maximale uit zichzelf te halen. Meer nog dan in andere regio's is het realiseren van kansen-gelijkheid in Haaglanden een grote uitdaging. Dat komt om te beginnen door de complexiteit van de sociale en maatschappelijke problematiek die inherent is aan de G4-gemeente Den Haag in ons werkgebied. Ook de hoge segregatiegraad binnen en tussen de verschillende woonwijken in de stad en regio spelen daarin een rol. Om dit tegen te gaan, zetten we ons in om praktische, sociale, maatschappelijke en financiële barrières binnen en tussen scholen weg te nemen en het onderwijs zo in te richten dat elke leerling een eerlijke kans krijgt om zijn potentieel te benutten.

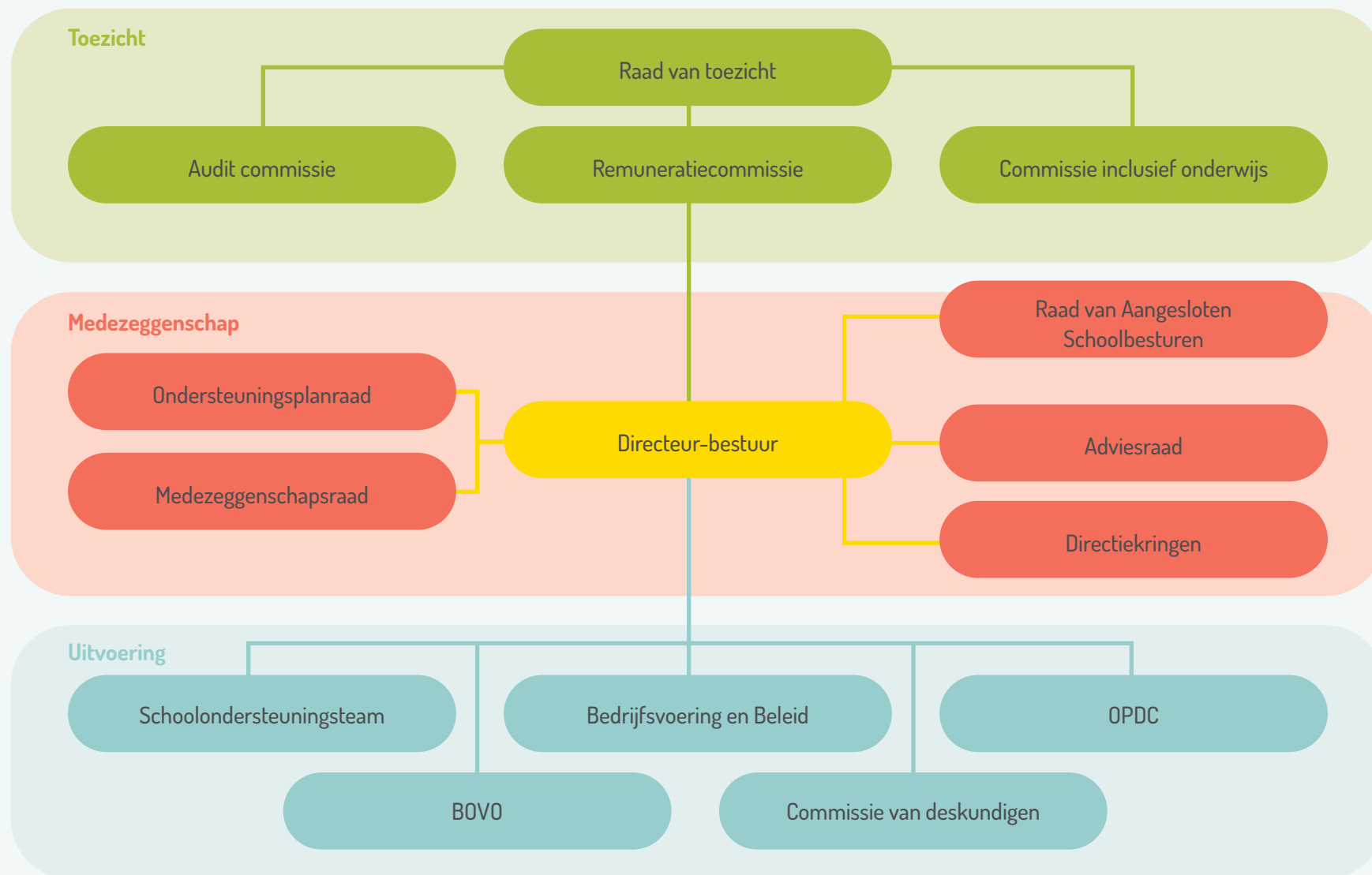
Ons werkgebied

Het werkgebied van SWVZHW omvat de drie gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk. Op 58 scholen met in totaal 69 locaties biedt het voortgezet onderwijs in Haaglanden aan meer dan 37.000 leerlingen een plek, waarvan ruim 1.000 in het voortgezet **speciaal** onderwijs en bijna 200 op ons **OPDC**. Op al deze plekken tezamen wordt onderwijs verzorgd dat tegemoet komt aan alle vragen en behoeften die we in het werk-gebied ten aanzien van het voortgezet onderwijs kennen in die zin dat er zowel regulier als speciaal voortgezet onderwijs wordt geboden op alle kwalificatieniveaus. Daarnaast is er onderwijs van verschillende denominaties en concepten. Dat laat onverlet dat we nog niet op alle (nieuwe) intensieve ondersteuningsbehoeften al een kwalitatief passend antwoord hebben. We zetten ons ervoor in om dat te verbeteren!

¹ Conform de wet kunnen ook besturen die buiten het werkgebied een school voor speciaal voortgezet onderwijs in stand houden, en daar een substantieel aantal/percentage leerlingen uit Haaglanden onderwijs bieden. In ons geval zijn twee schoolbesturen (Leo Kanner onderwijsgroep en Herman Broerenstichting) via die "opting in"-wijze aangesloten.

Zo zijn we georganiseerd

In onze organisatiestructuur is aandacht voor collega's en partners die nadrukkelijk een rol spelen op het gebied van toezicht, medezeggenschap en uitvoering.

Toezicht

Het intern toezicht op onze organisatie is opgedragen aan een onafhankelijke **Raad van Toezicht** (RvT), bestaande uit vijf leden. De directeur-bestuurder van SWVZHW legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht, onder meer door middel van managementrapportages. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten van SWVZHW. De Raad van Toezicht heeft drie commissies geïnstalleerd die een specifieke taak en opdracht hebben. Dat laat onverlet dat de Raad van Toezicht te allen tijde alleen als geheel besluiten neemt en verantwoordelijkheid draagt.

- De **Remuneratiecommissie** geeft invulling aan de verantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht als werkgever van de directeur-bestuurder. De commissie voert ten minste tweemaal per jaar een voortgangs- respectievelijk beoordelingsgesprek en bereidt besluiten van de Raad van Toezicht voor met betrekking tot de werkgeversfunctie.
- De **Auditcommissie** heeft een taak in de voorbereiding van besluitvorming van de Raad van Toezicht met betrekking tot financiën/financiële verslaglegging en toepasselijke wet- en regelgeving. De commissie voert ten minste tweemaal per jaar overleg, over de jaarrekening en de begroting.
- De **Commissie inclusief onderwijs** heeft eenzelfde taak als de Auditcommissie, maar dan op het terrein van het (kwaliteits-)beleid en het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband.

Medezeggenschap

De **Raad van Aangesloten Schoolbesturen** (RAS) neemt in de governance en medezeggenschap van SWVZHW een bijzondere positie in. De schoolbesturen houden het samenwerkingsverband feitelijk met elkaar in stand en zijn onmisbaar in de uitvoering om de gestelde doelen van het Samenwerkingsverband te bereiken. De RAS heeft daarom enkele bijzondere bevoegdheden en dient vooraf goedkeuring te verlenen aan belangrijke strategische besluiten van de directeur-bestuurder, zoals de vaststelling van de begroting, het Ondersteuningsplan en het jaarverslag (inclusief jaarrekening).

De medezeggenschap op strategie en beleid van SWVZHW wordt verder uitgeoefend door de **Ondersteuningsplanraad** (OPR) en de **Medezeggenschapsraad** (MR). De Ondersteuningsplanraad telt 16 zetels, 8 voor medewerkers van de aangesloten scholen en 8 voor leerlingen en ouders/ verzorgers van de aangesloten scholen. De OPR telt bij

aanvang van de inwerkingtreding van dit Ondersteuningsplan verschillende vacatures – vanuit SWVZHW ondersteunen we de OPR in het werven van nieuwe leden.

De Medezeggenschapsraad bestaat uit zes medewerkers van SWVZHW. Zowel de OPR als de MR hebben een wettelijk omschreven opdracht en bijbehorende rechten, die in de statuten van SWVZHW zijn verankerd.

Naast de formele (want statutair en/of wettelijk verankerde) medezeggenschapsorganen kent SWVZHW ook nog twee andere overleggen die een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling en uitvoering van beleid. De **Adviesraad** bestaat uit directeuren van scholen die verschillende soorten onderwijs bieden en daarmee een representatief klankbord vormen voor de directeur-bestuurder. Zoals de naam van het overleg al aangeeft, heeft het vooral de taak om de directeur-bestuurder adviserend terzijde te staan bij de ontwikkeling en uitvoering van algemeen beleid. De **Directiekringen** wisselen met de directeur-bestuurder van gedachten over ontwikkelingen binnen en ideeën voor specifieke onderwijsdomeinen (bij. vso, pro of havo/vwo) – daarnaast komen alle directiekringen twee keer per jaar bijeen voor een integraal overleg.

Uitvoering

Op het gebied van uitvoering bestaat SWVZHW uit 5 verschillende teams, met elk een eigen focus:

- het **Schoolondersteuningsteam** (SOT), bestaande uit consultants die de scholen ondersteunen bij het realiseren van passend onderwijs;
- het programma **BOVO-Haaglanden** dat zorg draagt voor een soepele overstap van po naar vo;
- de **Commissie van deskundigen** (CvD) die besluiten van de directeur-bestuurder ten aanzien van de toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen en ondersteuningsarrangementen voorbereidt;
- het **Orthopedagogisch en Didactisch Centrum** (OPDC) dat leerlingen met extra ondersteunings-behoeften gedurende een bepaalde periode onderwijs biedt als de stamschool tijdelijk niet aan de ondersteuningsbehoefte kan voldoen. De stamschool blijft in deze periode wel betrokken en houdt de formele verantwoordelijkheid (inschrijving en zorgplicht) voor de leerling;
- **Bedrijfsvoering en Beleid** die de uitvoering praktisch, materieel en beleidsmatig ondersteunt.

Samen staan we sterk

Samenwerken is de sleutel tot het realiseren van onze ambitie. Als SWVZHW en SPPOH zetten we ons in voor een onderwijsomgeving waarin ieder kind zich welkom voelt, zich volledig kan ontwikkelen en gewaardeerd wordt om wie het is. We geloven dat elk kind recht heeft op een plek waar het zich gezien en gehoord voelt, ongeacht achtergrond of ondersteuningsbehoefte. Onze missie is om samen met scholen, ouders, zorgpartners en gemeenten een dekkend onderwijs-netwerk te realiseren dat elk kind ondersteunt om het beste uit zichzelf te halen en toerust om als volwassene optimaal van betekenis te kunnen zijn in de inclusieve samenleving. We werken samen met elk onze eigen expertise, om onze gezamenlijke doelen te bereiken. Zoals beschreven staat in het [Handboek Samenwerken](#) hebben we allemaal een belangrijke rol om samen inclusiever onderwijs te realiseren.

Jongeren en ouders

Jongeren en hun ouders zijn cruciaal in het vormgeven van passend onderwijs. Wij werken nauw samen met ouders om hen te ondersteunen in hun rol. We zorgen ervoor dat ouders goed geïnformeerd zijn en actief kunnen deelnemen aan het onderwijsproces, bijvoorbeeld door middel van een duidelijke website en een bereikbaar Ouder en Jeugd Steunpunt (OJSP). Dit helpt hen om samen met de school de beste keuzes voor hun kind te maken. Jongeren zelf moeten ook actief betrokken worden bij het gesprek over hun onderwijs. Wij geloven dat zij het beste weten welke ondersteuning hen helpt om verder te komen en zorgen ervoor dat hun stem wordt gehoord in het proces. Hoe beter we jongeren en ouders informeren en betrekken, des te gemakkelijker we samen tot de juiste ondersteuning kunnen komen.

Scholen en schoolbesturen

Scholen hebben de verantwoordelijkheid om passend onderwijs te bieden aan alle leerlingen en invulling te geven aan hun zorgplicht.

Dit betekent dat zij ervoor moeten zorgen dat iedere leerling een plek krijgt op een school die aansluit bij zijn of haar onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. De inzet van alle lagen binnen de school is daarvoor nodig: van schoolleiding tot coördinator passend onderwijs (COPA) en van docenten tot ondersteunend personeel. Het vraagt soms om een andere manier van kijken naar de organisatie van onderwijs, samenwerking binnen en buiten de school, deskundigheidsbevordering en passende huisvesting.

Gemeenten, jeugdhulp en samenwerkingspartners

Gemeenten en samenwerkingsverbanden werken nauw samen vanuit een gedeelde visie op inclusief onderwijs en het onderwijs-zorgcontinuüm. Zij zijn wettelijk verplicht om met elkaar op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te voeren over het beleidsplan Jeugd, de uitvoering van de Jeugdwet van de gemeente en het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Ook houden gemeenten via de leerplichtambtenaar toezicht op naleving van de Leerplichtwet. Tenslotte is de gemeente verantwoordelijk voor de (onderwijs) huisvesting en de uitvoering van het leerlingenvervoer.

Als het gaat om inclusie, streven jeugdhulp, SPPOH en gemeenten ernaar dezelfde impact te realiseren als SWVZHW en delen we met elkaar dezelfde droom. De netwerkpartners en SWVZHW denken constructief en creatief na over oplossingen die bijdragen aan normaliseren en die de nadruk leggen op de omgeving in plaats van op het individuele kind. De partners zijn bereid om te leren van elkaar en samen te zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling van kinderen. Het schoolteam is multidisciplinair georganiseerd, waarbij de verschillende expertises van de professionals passen bij de behoeften van de leerlingen in de desbetreffende context. Iedere wijk of stad kent zijn eigen uitdagingen, groot en klein, daardoor is het niet vreemd dat er verschillen zijn tussen scholen en wijken.

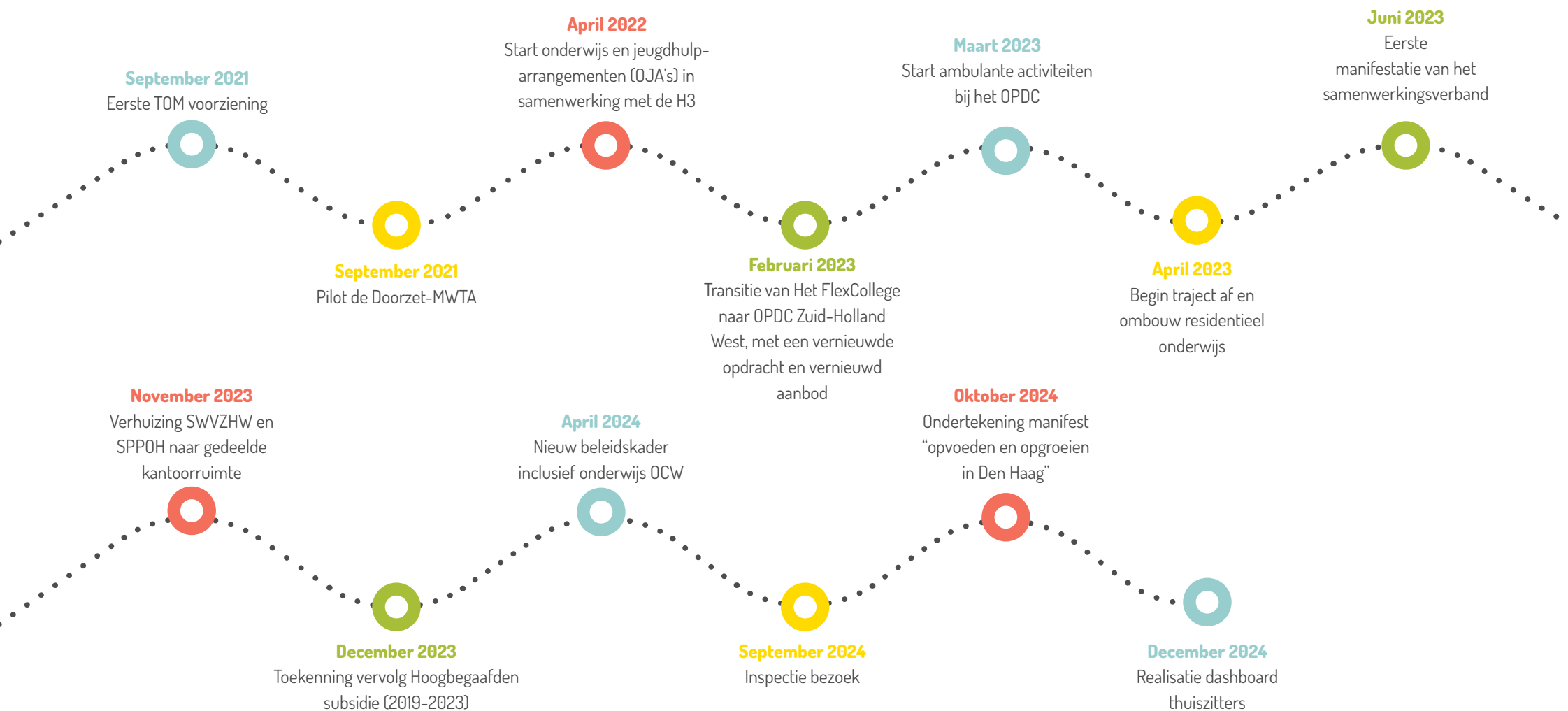

2. Wat hebben we bereikt?

De afgelopen vier jaar hebben we binnen SWVZHW een stevige basis gelegd voor passend en inclusiever onderwijs in de regio Haaglanden. Ons [ondersteuningsplan 2021-2025](#) fungeerde als leidraad, met concrete doelen gericht op het versterken van het onderwijsaanbod en de ondersteuningsstructuur. Hieronder delen we een aantal belangrijke ontwikkelingen en behaalde resultaten die we in de ondersteuningsplanperiode 2021-2025 hebben behaald. Ook staan we stil bij de geleerde lessen en geven we een overzicht van wat we meenemen.

Belangrijke ontwikkelingen in de huidige planperiode

Behaalde resultaten

Mede op basis van bovenstaande visuele weergave van enkele belangrijke ontwikkelingen, geven we hieronder op hoofdlijnen een impressie van enkele resultaten die we in de huidige planperiode 2021-2025 hebben behaald. Voor deze lopende periode hebben we vijf speerpunten geïdentificeerd:

1. Versterken van onze kwaliteiten
2. Versterken van basisondersteuning
3. Gerichtere inzet ondersteuning
4. Naar inclusiever onderwijs
5. Onderwijs en jeugdhulp

Verbeterde ondersteuningsstructuren

Met ondersteuning van SWVZHW is nu op alle scholen een duidelijke ondersteuningsstructuur ingericht met interne ondersteuningsteams. Daarnaast is extra ondersteuning beschikbaar en worden waar nodig maatwerkarrangementen gefaciliteerd en gefinancierd door SWVZHW. Hierdoor kunnen meer leerlingen onderwijs (blijven) volgen op een reguliere vo-school, hetgeen bijdraagt aan inclusief en passend onderwijs. Hiermee hebben we invulling gegeven aan de speerpunten 2, 3 en 4 uit het Ondersteuningsplan 2021-2025.

Professionalisering van werken aan passend onderwijs

Het handelingsgericht werken (HGW) en het gebruik van ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP) zijn bij het merendeel van onze scholen geïmplementeerd. Dit blijft echter een ontwikkelproces: OPP's zijn niet altijd compleet, worden niet altijd tijdig (d.w.z. vooraf) opgesteld en niet altijd volledig uitgevoerd. Het samenwerkingsverband zet zich de komende periode in om de kwaliteit en toepassing van OPP's verder te versterken. Daarnaast werken we aan een werkwijze waarbij ouders en leerlingen worden betrokken bij de evaluatie in lijn met de ['Wet versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs in werking in 2025'](#).

De inzet van handelingsgericht werken en het gebruik van het OPP markeren een stap in de verdere professionalisering van de wijze waarop scholen en het samenwerkingsverband in Haaglanden werken aan passend onderwijs.

Het draagt bij aan een betere afstemming van het onderwijsaanbod en de ondersteuning op de behoeften van leerlingen. Dit draagt bij aan de realisatie van de speerpunten 3 en 4 uit het Ondersteuningsplan 2021-2025.

Samenwerking binnen het netwerk

Er is intensief samengewerkt tussen de scholen onderling en tussen de scholen, SWVZHW, gemeenten en JES-partners. In die samenwerking hebben we een constructieve dialoog gevoerd over gezamenlijke uitdagingen, zoals thuiszitters, leerlingen met complexe ondersteunings-behoeften en wachtlijsten voor het speciaal onderwijs. Ook de samenwerking met SPPOH werd versterkt waardoor deze zowel inhoudelijk als organisatorisch effectiever wordt. De verhuizing naar een gezamenlijk onderkomen vormde een stimulans in de versterking van onze kwaliteiten en leverde daarmee een bijdrage aan de realisatie van speerpunt 1 uit het Ondersteuningsplan 2021-2025.

Wijziging van de governance

In de afgelopen periode is de governancestructuur van SWVZHW veranderd. Het bestuur van de stichting is nu opgedragen aan een directeur-bestuurder, die verantwoording aflegt aan een onafhankelijke Raad van Toezicht (RvT). De aangesloten schoolbesturen zijn verenigd in de Raad van Aangesloten Schoolbesturen (RAS), die invloed uitoefent op majeure ontwikkelingen en besluiten van SWVZHW. Met de wijziging van de governance is de organisatie slagvaardiger en daadkrachtiger geworden en zijn verantwoordelijkheden niet alleen in de praktijk, maar ook formeel en organisch onderscheiden en adequaat belegd. En met de wijziging van de governance is ook pro-actief – nog voor de aangekondigde wetswijziging op dit punt – invulling gegeven aan de aanbevelingen van de Inspectie van het Onderwijs en het Ministerie van OCW ten aanzien van de onafhankelijkheid van het intern toezicht. Ook deze ontwikkeling heeft bijgedragen aan het versterken van onze kwaliteiten en daarmee aan speerpunt 1 uit het Ondersteuningsplan 2021-2025.

Planmatig werken

Er zijn in de afgelopen jaren betekenisvolle stappen gezet in het planmatig werken. Alle reguliere vo scholen leveren nu aan het begin van het schooljaar een jaarplan passend onderwijs aan dat de basis vormt voor het realiseren van passend onderwijs. De plannen worden aan het begin van het jaar voorzien van feedback en aan het einde van het schooljaar geëvalueerd. Ook in de monitoring van de regionale capaciteitsvraag zijn we erin geslaagd planmatiger te werken, waardoor we beter en actueler zicht hebben op knelpunten en uitdagingen. Gezien het belang van planmatig werken voor de gehele organisatie kan worden gesteld dat hiermee een bijdrage is en wordt geleverd aan de realisatie van alle vijf de speerpunten uit het Ondersteuningsplan 2021-2025.

Innovatieve onderwijsoplossingen

Een aantal scholen heeft gebruik gemaakt van het innovatiebudget met als doel vormen van inclusief onderwijs projectmatig te implementeren. Met dit budget zijn op verschillende scholen Traject op Maat-voorzieningen ontwikkeld, waardoor meer leerlingen regulier onderwijs konden blijven volgen. Daarnaast is er ook ingezet op het ontwikkelen van een mbo-traject, waardoor leerlingen die vanwege verschillende redenen geen vmbo-diploma gaan halen wel waardevolle vaardigheden ontwikkelen en een mbo-diploma kunnen behalen in een vertrouwde context. Een andere innovatie is de ontwikkeling van een klas in een reguliere school, die dezelfde werkwijze en fysieke omgeving biedt als het vso. Deze innovatieve oplossingen dragen bij aan de realisatie van de speerpunt 3 en 4 en in een enkel geval ook 5 uit het Ondersteuningsplan 2021-2025.

Vergroten van inzicht

Gedurende de looptijd van het ondersteuningsplan groeide de behoefte om meer inzicht te krijgen in trends en ontwikkelingen enerzijds en objectieve data anderzijds. SWVZHW liet daarom een aantal onderzoeken doen die bijdroegen aan betere besluitvorming. Een voorbeeld hiervan is de evaluatie van de verdeelsystematiek extra ondersteuning, die volgens afspraak twee jaar na invoering is uitgevoerd. In dit onderzoek is gekeken naar de tevredenheid over deze verdeelsystematiek en de doelmatigheid in de besteding van deze middelen en is er opnieuw gekeken naar de weging van de verschillende scholen. Ook hebben de gesprekken over (de uitkomsten van) de evaluatie bijgedragen aan de identificatie van ontwikkelpunten op het gebied van doelmatigheid.

Daarnaast is er samen met de drie gemeenten ingezet op de ontwikkeling van een dashboard over thuiszitters. Door dezelfde definities te hanteren en dezelfde data te gebruiken ontstaat er een gedeeld beeld van het probleem. Het dashboard – dat begin 2025 live is gegaan – draagt bij aan het verkrijgen van inzicht op basis waarvan we de juiste interventies in kunnen zetten en daarmee ook aan de realisatie van speerpunt 1 uit het Ondersteuningsplan 2021-2025.

Uitdagingen en lessen

Natuurlijk zijn er de afgelopen jaren ook uitdagingen op ons pad gekomen en hebben we daaruit lessen geleerd. We noemen er enkele op hoofdlijnen:

Inclusie is een werkwoord

We hebben geconstateerd dat inclusie een doorlopend proces is waarin we enerzijds met elkaar steeds verder komen en anderzijds nooit een “eindpunt” zullen bereiken. Dit is logisch, want mensen veranderen en ontwikkelen nieuwe vragen en behoeften. Hierdoor verandert ook de maatschappij en onze samenleving. Als onderwijs is het onze taak en opdracht om steeds weer passende oplossingen te vinden voor nieuwe uitdagingen.

Krapte op de arbeidsmarkt

Personeelstekorten doen zich in veel bedrijven en organisaties op vrijwel alle domeinen voor. Dus óók in het onderwijs en de andere sectoren die zo hard nodig zijn in de realisatie van inclusie. Het vraagt van ons dat we samen met de scholen en met onze samenwerkingspartners creatieve en innovatieve oplossingen bedenken om met minder mensen het onderwijs inclusiever te maken. Daarnaast is het belangrijk dat we wegen vinden om professionals met een andere opleiding en werkervaring een bijdrage aan het onderwijs te laten leveren.

Tijdelijke middelen bieden geen structurele oplossing

Zowel door SWVZHW als door de overheid zijn er de afgelopen jaren incidentele middelen ingezet om projecten te financieren, innovatie te bevorderen en kwaliteit te borgen. Het blijkt goed mogelijk om met incidentele middelen ontwikkelingen in gang te zetten en innovatie aan te jagen, maar structurele borging van de behaalde resultaten vraagt in sommige gevallen toch om structurele extra financiering.

² Zie het rapport Governance bij samenwerkingsverbanden passend onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs, februari 2020: [Themaraapport I Inspectie van het onderwijs](#).

Toenemende complexiteit van vragen rondom jeugdhulp

We constateren een toename van de complexiteit van de ondersteuningsbehoeften en de vraag naar jeugdhulp voor leerlingen. Als mogelijke oorzaken hiervoor zien we de toenemende complexiteit van de samenleving, oplopende spanningen binnen en tussen groepen mensen, aanhoudende medicalisering van problemen en afbrokkeling van sociale steunstructuren. Dit is bij uitstek een onderwerp dat zich over meer domeinen dan alleen onderwijs uitstrekt en waarvoor nauwe samenwerking met jeugdhulp en gemeenten nodig is. Dit vereist lef, vertrouwen en (regionale) samenwerking.

Data kost capaciteit

Als we meer en beter op data willen sturen, kunnen we niet zonder gegevens van de scholen. Dat is nu een tijds- en arbeidsintensief proces – het is daarom belangrijk dat we als samenwerkingsverband samen met scholen kritisch(er) kijken naar welke informatie écht nodig is. Daarnaast kunnen we de administratieve druk verlichten door een efficiënt werkend en gebruikersvriendelijk digitaal systeem te implementeren, waarin scholen maar één keer informatie aan hoeven te leveren. Uit dit systeem kunnen dan ook gemakkelijker rapportages gegenereerd worden.

Wat nemen we mee?

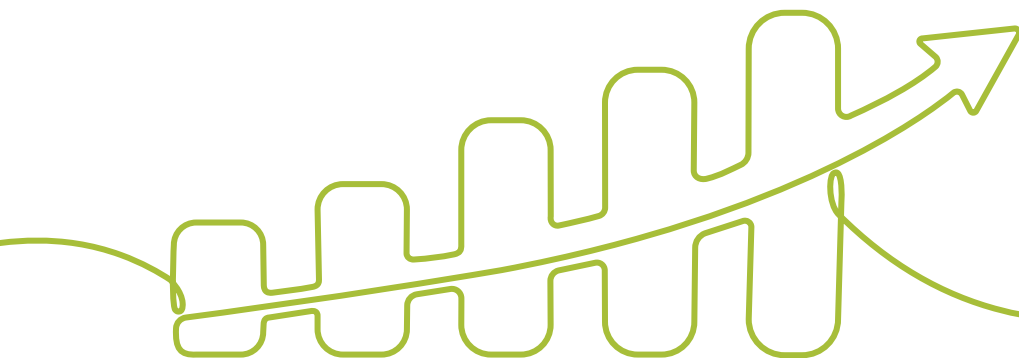
De afgelopen vier jaar hebben we als samenwerkingsverband een stevig fundament gelegd voor de toekomst. Onze inzet heeft geleid tot meer samenwerking, betere ondersteuning en een inclusievere cultuur binnen het onderwijs in Haaglanden. Dit vormt een sterk vertrekpunt voor de volgende planperiode.

Toch staan we voor grote uitdagingen. Het aantal leerlingen dat geen onderwijs volgt blijft een zorgpunt en de druk op leraren om te voldoen aan de diverse behoeften van leerlingen is hoog. Personeelstekorten, de complexiteit van ondersteuningsvragen en de afhankelijkheid van jeugdhulp maken de opgave extra uitdagend. Daarnaast blijft het een voortdurende inspanning om de basisondersteuning op niveau te houden, terwijl we ook bouwen aan een inclusievere toekomst.

Uit de voorgaande jaren nemen we belangrijke lessen mee, zoals benoemd in de vorige paragraaf. Inclusie is een continu proces, tijdelijke middelen bieden geen structurele oplossing en een sterke samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is essentieel. Ook zien we dat data gedreven werken, een heldere verantwoordelijkheidsverdeling en een flexibele benadering van personele inzet nodig zijn om onze doelen te realiseren.

Het in september 2024 uitgevoerde [vierjaarlijks bestuursonderzoek door de Inspectie](#) van het Onderwijs bevestigt deze inzichten: veel gaat goed, maar er zijn ook verbeterpunten. De herstelopdrachten en aanbevelingen die hieruit voortvloeien, zijn dan ook een integraal onderdeel van dit Ondersteuningsplan.

Met deze inzichten gaan we de volgende stappen zetten om ons onderwijs in Haaglanden inclusiever, effectiever en duurzamer te maken.

3. Onze ambitieuze droom

Inclusief onderwijs en onze opdracht

De overheid heeft het onderwijsveld en daarmee ons de [opdracht gegeven in 2035](#) “inclusief” te zijn. Dat is een situatie waarin alle kinderen en jongeren dichtbij huis, volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving waarin zij zich samen ontwikkelen en samen leren en participeren. Met die “inclusieve leeromgeving” wordt [vanuit het beleidskader](#) bedoeld³ dat er vanuit een pedagogische basis wordt gewerkt aan de brede ontwikkeling van alle kinderen. Elk kind ontwikkelt zich, wordt gezien en hoort erbij. De kinderen leren met en van elkaar. Het schoolteam is multidisciplinair en biedt de ondersteuning die nodig is om alle kinderen onderwijs te bieden. De inclusieve leeromgeving is toegankelijk voor alle kinderen, leraren en ouders.

Inclusief onderwijs realiseren we niet alleen, maar samen. We nemen hierin verantwoordelijkheid door samenwerking, transparante communicatie en gedeelde inzet. Dit vraagt om moed en een cultuur waarin vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid centraal staan – ook wanneer dat uitdagingen of ongemak met zich meebrengt. Alleen door samen de schouders eronder te zetten, kunnen we de complexiteit van inclusief onderwijs effectief aanpakken.

Van passend naar inclusief onderwijs: wat is het verschil?

Passend Onderwijs werd in 2014 ingevoerd in Nederland met als doel elke leerling een passende onderwijsplek te bieden, afgestemd op zijn of haar ondersteuningsbehoeften. Dit kan zowel in het regulier onderwijs als in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) zijn. De ondersteuning binnen Passend Onderwijs is primair gericht op de individuele leerling, wat betekent dat een leerling op zoek moet naar een school die de benodigde ondersteuning kan bieden.

Inclusief onderwijs gaat een stap verder en streeft naar een onderwijssysteem waarin alle leerlingen, ongeacht hun achtergrond of ondersteuningsbehoeften, zo veel mogelijk samen leren op een reguliere school in de buurt. De focus ligt niet langer op het aanpassen van de leerling aan het systeem, maar op het versterken van de school en haar omgeving. In plaats van dat de leerling een passende plek zoekt, organiseert de school de benodigde ondersteuning binnen de eigen context. Dit sluit aan bij de ambitie om onderwijs écht toegankelijk te maken voor iedereen, zonder uitsluiting of segregatie.

Onze ambitieuze droom

Wij streven naar een toekomst waarin alle kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen en een rol van betekenis spelen in de samenleving. SWVZHW en SPOH delen deze droom, omdat we samen verantwoordelijk zijn voor een ononderbroken ontwikkeling van kinderen van 4 tot 18 jaar. Scholen zijn hierin de sleutel: ze zijn niet alleen leeromgevingen, maar ook “vindplaatsen van inclusie.” Hier leren leerlingen met én van elkaar, krijgen ze de ondersteuning die ze nodig hebben en werken schoolteams, ouders en samenwerkingspartners samen om ervoor te zorgen dat ieder kind erbij hoort.

³ Zie het beleidskader van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap: [Beleidskader: met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving](#).

Inclusie is voor ons geen methode, maar een mindset: het vraagt om een fundamentele overtuiging dat iedereen recht heeft op goed onderwijs en dat we samen verantwoordelijk zijn voor een leeromgeving waarin alle kinderen zich gewaardeerd en gezien voelen. En daarmee leggen we de basis voor de inclusieve samenleving van morgen, waarin vrijwel alle leerlingen van nu hun plek vinden en van betekenis kunnen zijn. We kunnen onze droom alleen realiseren wanneer ons onderwijs diversiteit omarmt als een kracht.

Onze doelen: waar we in 2029 willen staan.

Afgeleid van onze droom, waarvan de realisatie deels buiten de invloedssfeer en onze verantwoordelijkheid ligt, hebben we doelen geformuleerd. De komende jaren dragen we hieraan bij vanuit onze visie en opdracht. Deze drie hoofddoelen vormen ons ankerpunt en zorgen voor een duurzame en samenhangende aanpak.

Om te waarborgen dat we op koers blijven, monitoren we de voortgang op deze doelen. We doen dit onder andere door jaarlijkse evaluaties van wachttijden voor vso-plaatsingen en thuiszitters, en door te kijken naar de ontwikkeling van maatwerk- en collectieve ondersteuning. De verdere uitwerking hiervan is te vinden in het hoofdstuk 6: Samen leren en groeien.

Hieronder lichten we onze drie hoofddoelen toe:

Alle kinderen en jongeren hebben een ononderbroken ontwikkeling die thuis nabij wordt georganiseerd.

Met een ononderbroken ontwikkeling bedoelen we dat alle leerlingen onderwijs volgen, ook als ze ondersteuning nodig hebben. Dus ook als (extra) ondersteuning noodzakelijk is blijven scholen onderwijs bieden, al kan de mate en intensiteit daarvan deels afhangen van de intensiteit van de benodigde ondersteuning. Een ononderbroken ontwikkeling is essentieel voor de continuïteit in de leer- en ontwikkelingsprocessen van alle leerlingen; dit verloopt alleen optimaal wanneer er sprake is van een stabiele leeromgeving die leerlingen ondersteunt bij hun ontwikkeling, dicht bij huis en in hun vertrouwde omgeving.

Dit willen we bereikt hebben:

- ✓ Onderwijs is toegankelijk, ook voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Scholen bieden passende begeleiding, waardoor schooluitval en thuiszitters worden voorkomen.
- ✓ Scholen en samenwerkingspartners signaleren vroegtijdig risico's op uitval en bieden direct passende ondersteuning. Als een leerling toch thuis komt te zitten, wordt binnen drie maanden een oplossing gevonden, zodat hij/zij weer kan deelnemen aan onderwijs.
- ✓ Sterke overgangen tussen onderwijsniveaus. Leerlingen maken soepel de overstap van po naar vo en van vo naar vervolgonderwijs, met ondersteuning waar nodig.
- ✓ Minder schoolwisselingen en doorplaatsingen. Leerlingen kunnen in hun vertrouwde omgeving blijven en ontvangen daar de ondersteuning die nodig is.

Er is een dekkend netwerk zodat alle kinderen en jongeren passend onderwijs krijgen

Onder een dekkend netwerk verstaan wij een situatie waarin alle leerlingen onderwijs volgen dat inhoudelijk is afgestemd op hun niveau en behoefte, waarbij zij zo nodig adequaat worden ondersteund. Hierdoor kunnen leerlingen altijd onderwijs volgen op de juiste plek, op het juiste moment en de hulp krijgen die ze nodig hebben om zich optimaal te (blijven) ontwikkelen. De samenwerking met jeugdhulp en gemeenten is hierbij essentieel.

Dit willen we bereikt hebben:

- ✓ Elk kind krijgt onderwijs dat aansluit bij diens niveau en behoefte. Scholen, jeugdhulp en gemeenten werken samen om op het juiste moment de juiste ondersteuning te bieden. Er zijn geen wachtlijsten voor het vso en leerlingen worden binnen drie maanden geplaatst in een passende onderwijsomgeving.
- ✓ Regulier en gespecialiseerd onderwijs werken beter samen. Waar mogelijk stromen leerlingen door naar het regulier onderwijs en waar nodig blijft het gespecialiseerd onderwijs een passende optie.
- ✓ Betere afstemming tussen onderwijs en jeugdhulp. Zorg en onderwijs werken samen om sociaal-emotionele en pedagogische ondersteuning te bieden binnen de school.

Er is een inclusieve cultuur met een sterk pedagogische en didactische basis waarbij de context centraal staat.

Een inclusieve cultuur draait om een omgeving waarin iedere leerling, ongeacht achtergrond of ondersteuningsbehoefte, zich welkom en verbonden voelt. Het uitgangspunt is niet wat leerlingen nodig hebben om erbij te horen, maar wat leerkrachten, het schoolteam en andere professionals kunnen doen om dat mogelijk te maken. Dit vraagt om een sterke pedagogische en didactische basis, waarin de context – de schoolomgeving als geheel – centraal staat. Het betekent een verschuiving naar een gezamenlijke inspanning om de groep, de leerkracht en het team te versterken.

Dit willen we bereikt hebben:

- ✓ De focus verschuift van individuele ondersteuning naar versterking van de school. Scholen hebben een stevige pedagogische en didactische basis waarmee ze beter kunnen omgaan met diversiteit in de klas. Het aantal individuele maatwerktrajecten neemt af, omdat scholen steeds beter in staat zijn collectieve ondersteuning te organiseren. Hierdoor kunnen meer leerlingen in hun eigen schoolomgeving blijven en ontvangen ze tijdig de juiste hulp.
- ✓ Iedere school heeft een sterke zorg- en ondersteuningsstructuur. Dit gebeurt in samenwerking met partners zoals Kracht en rondomJou, zodat minder leerlingen uitvallen of moeten overstappen naar een andere school.
- ✓ Leerkrachten en schoolteams voelen zich gesteund. Scholen krijgen begeleiding en middelen om inclusief onderwijs in de praktijk te brengen.

Deze doelen vormen de basis voor ons handelen in de komende planperiode. Hoe we deze doelen realiseren, werken we concreet uit in hoofdstuk 4: Onze route naar inclusiever onderwijs.

Wat zijn onze kritische succesfactoren?

Het realiseren van inclusiever onderwijs vraagt niet alleen om visie en inzet, maar ook om de juiste randvoorwaarden. Hoewel we als samenwerkingsverband niet op alle externe factoren directe invloed hebben, zijn er enkele cruciale succesfactoren die de basis vormen voor het behalen van onze doelen.

Deze voorwaarden zorgen ervoor dat scholen, leerlingen en samenwerkingspartners effectief kunnen samenwerken en duurzaam blijven investeren in een inclusief onderwijssysteem. Dit vergroot de kans op structurele en blijvende verbeteringen.

De voorwaarden zijn:

- **Toegankelijke en tijdige ondersteuning**

Onderwijs en jeugdhulp zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is daarom cruciaal dat wachtlijsten voor jeugdhulp worden verminderd, zodat leerlingen tijdig de juiste ondersteuning krijgen. SWVZHW heeft hier niet rechtstreeks invloed op, maar zet zich in om samen met jeugdhulppartners en gemeenten structurele oplossingen te vinden.

- **Voldoende en passende huisvesting**

Een inclusieve schoolomgeving vraagt om fysieke ruimte en voorzieningen die recht doen aan diverse onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Dit betekent onder andere ruimte voor specialistische ondersteuning binnen scholen en de mogelijkheid om flexibel in te spelen op veranderende leerlingaantallen. We werken samen met schoolbesturen en gemeenten om huisvestingsvraagstukken structureel op te pakken.

- **Heldere samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheid**

Hoe intensiever de samenwerking en hoe krappere de budgetten hoe belangrijker het is om helder te hebben wie waarvoor verantwoordelijk is. Ook om te voorkomen dat leerlingen en hun ouders van het kastje naar de muur gestuurd worden.

- **Beschikbaarheid en professionalisering van personeel**

Een sterke ondersteuningsstructuur staat of valt met voldoende gekwalificeerde medewerkers. Gezien de personeelstekorten in het onderwijs en de jeugdhulp is het noodzakelijk om te investeren in professionalisering en aantrekkelijke werkcondities. Dit betekent niet alleen het werven van personeel, maar ook het versterken van kennis en vaardigheden binnen schoolteams en het faciliteren van interprofessionele samenwerking.

- **Duidelijke financieringsstructuur**

Om scholen te ondersteunen in de overgang naar inclusief onderwijs, is een heldere en voorspelbare bekostigingsstructuur nodig. Dit betekent minder versnipperde financiering en meer mogelijkheden om budgetten flexibel in te zetten voor de ondersteuning die nodig is. In hoofdstuk 5: Middelen & bekostiging werken we uit hoe we dit vormgeven.

4. Onze route naar inclusiever onderwijs

Om onze ambitieuze droom en doelen te realiseren, hebben we voor dit Ondersteuningsplan de route naar inclusief onderwijs vormgegeven met behulp van een verandertheorie. Dit is een gestructureerde manier om inzichtelijk te maken welke stappen nodig zijn om tot inclusief onderwijs te komen, hoe deze elkaar beïnvloeden en wat ervoor nodig is om duurzaam resultaat te bereiken. Met de verandertheorie vertalen we onze ambitieuze droom en doelen naar strategische domeinen en concrete stappen voor de komende jaren.

Zoals vermeld in de leeswijzer, kiezen we er in dit Ondersteuningsplan voor om niet al onze activiteiten te beschrijven, maar daar de belangrijke speerpunten uit te halen. Dat neemt niet weg dat ook onderwerpen en ontwikkelingen die hieronder niet aan bod komen onverminderd onze aandacht zullen krijgen voor zover ze vallen binnen de wettelijke taak van SWVZHW.

4.1. Van droom naar realisatie: onze verandertheorie

Inclusief onderwijs vraagt om een gefaseerde aanpak, waarin we realistische (tussen) doelen formuleren en systematisch werken aan verbeteringen. Onze verandertheorie helpt ons de route uit te stippelen en te bepalen welke stappen en samenwerkingen nodig zijn om onze droom en doelen te verwezenlijken.

Onze route naar inclusiever onderwijs bestaat uit vijf essentiële componenten:

1. **Onze ambitieuze droom (2035):** alle kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal en zijn van betekenis in de inclusieve samenleving.
2. **Onze doelen voor 2029:** we streven naar een ononderbroken ontwikkeling voor alle leerlingen, een dekkend netwerk en een inclusieve cultuur.
3. **Onze aanpak:** drie strategische domeinen waarin we gerichte stappen zetten om deze doelen te realiseren: de inclusieve school, inclusieve samenwerking en inclusief Haaglanden.
4. **Hoe we dit realiseren:** de manier waarop we onze doelen bereiken, is net zo belangrijk als de doelen zelf. Daarom werken we vanuit heldere waarden en principes die de basis vormen voor onze samenwerking en aanpak.
5. **Onze rollen:** het SWVZHW treedt op als expert, verbinder, inspirator en adviseur om scholen en partners te ondersteunen in de realisatie van onze doelen.

Een route die ruimte laat voor groei

Onze verandertheorie biedt houvast en richting, maar is geen star stappenplan. Onderwijs is voortdurend in beweging, en daarom werken we met een flexibele en lerende aanpak. Dit betekent dat we:

- **Evaluatiemomenten inbouwen** om onze voortgang te monitoren en bij te sturen waar nodig.
- **Mijlpalen en meetmomenten** hanteren om te zien of we de juiste stappen zetten.
- **Scholen ondersteunen en faciliteren** in deze transitie, zodat zij zich gesteund voelen en duidelijke verwachtingen hebben.

In de volgende paragrafen werken we de **strategische domeinen** verder uit en laten we zien hoe we in de praktijk invulling geven aan de route naar inclusiever onderwijs.

De inclusieve school

4.2. Strategische domeinen als middel naar inclusief onderwijs

DE INCLUSIEVE SCHOOL

Het eerste domein is de **inclusieve school**. De school is een “oefenmaatschappij” voor leerlingen: een plek waar zij zichzelf kunnen ontwikkelen en worden voorbereid op een betekenisvol volwassen leven in een inclusieve samenleving. De inclusieve school is een plek waar alle leerlingen en ouders welkom zijn op het niveau dat bij hen past, ongeacht hun onderwijs- of ondersteuningsbehoeften. Door een veilige, samenhangende en ondersteunende leeromgeving te bieden, zorgt de school voor continuïteit in de schoolloopbaan en voor een cultuur waarin leerlingen zich gezien en gewaardeerd voelen.

Onderwijs, jeugdhulp en andere partners werken nauw samen binnen de school en kennen de leer-lingen goed. Het gaat niet om wat leerlingen nodig hebben om erbij te horen, maar om wat leerkrachten, het schoolteam en andere professionals kunnen doen om dat mogelijk te maken. Deze samen-werking en cultuur versterken niet alleen de pedagogische en didactische basis, maar zorgen ook voor een samenhangend en dekkend netwerk waarin leerlingen passende ondersteuning krijgen.

Stappen naar realisatie

Om de inclusieve school te realiseren, richt SWVZHW zich op een aanpak die scholen ondersteunt bij het versterken van hun inclusieve cultuur, het realiseren van een stabiele schoolloopbaan voor leerlingen en het bevorderen van school aanwezigheid:

Versterken van een inclusieve cultuur

Een inclusieve cultuur betekent dat iedereen zich welkom, gewaardeerd en verbonden voelt. Dit realiseren we door te werken aan een leeromgeving waarin alle leerlingen zich gezien en gehoord voelen, en waar ondersteuning niet alleen het individu, maar de hele groep versterkt. Met ‘de context staat centraal’ zoals beschreven onder ons derde doel bedoelen we dat we bij het vormgeven van inclusief onderwijs dus niet vertrekken vanuit individuele ondersteuningsbehoeften, maar kijken naar wat de school als geheel nodig heeft om passend onderwijs te bieden. Dit vraagt om een brede, integrale aanpak waarin het schoolteam de regie heeft en ondersteuning zoveel mogelijk binnen de klas en de

school wordt georganiseerd. Extra hulp wordt niet als losstaand maatwerk ingezet, maar draagt bij aan het versterken van de pedagogische en didactische basis binnen de school.

De volgende onderwerpen krijgen hierbij extra aandacht:

1. Versterken van de pedagogische en didactische leeromgeving

Zoals in hoofdstuk 2 beschreven zien we in onze regio het aantal leerlingen met een ondersteuningsbehoefte groeien en tegelijkertijd de ondersteuningsbehoefte complexer worden. Dit vraagt om een onderwijsaanpak die de balans tussen inhoudelijke kwaliteit (didactiek) als de sociale en emotionele ontwikkeling (pedagogiek) centraal stelt en daarmee dus de pedagogische en didactische leeromgeving versterkt.

Een sterke didactische basis betekent dat het onderwijs zo is ingericht dat alle leerlingen optimaal kunnen leren, met instructie en begeleiding die aansluiten bij uiteenlopende leerbehoeften. Differentiatie in de lessen speelt hierin een sleutelrol, zodat leerlingen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben om zich optimaal te ontwikkelen. Tegelijkertijd is een stevige pedagogische basis essentieel: leerkrachten en schoolteams zorgen voor een veilige, ondersteunende en stimulerende leeromgeving, waarin leerlingen zich gezien en gewaardeerd voelen. Een positief en inclusief schoolklimaat draagt bij aan het zelfvertrouwen en de motivatie van leerlingen en voorkomt schooluitval.

Om scholen hierin te ondersteunen, stellen we middelen beschikbaar en zetten we expertise in, bijvoorbeeld via het OPDC. Het OPDC heeft daarnaast een belangrijke signaleringsfunctie: doordat ze leerlingen van verschillende scholen zien, kunnen we trends en patronen opmerken die inzicht geven in bredere uitdagingen binnen het onderwijs. We streven ernaar deze signalen te vertalen naar concrete plannen voor actie, zodat we samen met scholen gerichte verbeteringen kunnen doorvoeren.

2. Adviseren richting inclusieve ondersteuningsstructuur

Om een sterkere en inclusieve ondersteuningsstructuur te realiseren, richten we ons op het verbeteren van systemen en middelen die zorgen voor de ondersteuning van leerlingen, leerkrachten en het schoolteam. Dit betreft zowel basisondersteuning als meer gespecialiseerde hulp. Onze consultants werken steeds nadrukkelijker aan een brede ontwikkeling richting inclusief onderwijs.

Zij analyseren vroegtijdig de ondersteuningsbehoeften van leerlingen en signaleren handelingsverlegenheid binnen de school. Vanuit deze analyse bieden ze advies op maat, zodat scholen beter in staat zijn om een inclusief pedagogisch-didactisch klimaat te creëren en optimale onderwijs-ondersteuning te bieden.

Met deze verschuiving naar een meer adviserende rol wordt het Schoolondersteuningsteam (SOT) omgevormd tot het Team Adviseurs. De adviseurs zijn proactief aanwezig in scholen en spelen een preventieve rol, waarbij ze nauw samenwerken met het OPDC en bijdragen aan de Traject op Maat-voorzieningen (zie highlight 'Traject op Maat voorzieningen'). Naast ondersteuning door consulenten is er advies beschikbaar van het Ambulant Team van het OPDC en het vso.

3. Afstemmen op schooldiversiteit

Een inclusieve leeromgeving vraagt om een doordachte inzet van middelen, zoals de lwoo- en pro-middelen. In deze planperiode werken we aan een nieuwe verdeelsystematiek die aansluit bij de door het Ministerie van OCW [aangekondigde wetswijziging](#)⁴. Deze aanpassing zorgt ervoor dat de bekostiging beter afgestemd wordt op de diversiteit binnen ons samenwerkingsverband. We ontwikkelen dit plan in samenspraak met de Raad van Aangesloten Schoolbesturen, zodat de overgang zorgvuldig wordt voorbereid. De verdere uitwerking van deze bekostigingssystematiek is in het hoofdstuk 5: Middelen en bekostiging te vinden.

Stabiele schoolloopbaan realiseren

We dragen actief bij aan het realiseren van een stabiele schoolloopbaan van leerlingen. Er kunnen allerlei redenen zijn waarom de schoolloopbaan van een leerling verandert: van een verhuizing en niveau aanpassing tot aanpassingen in de ondersteuningsbehoeften. Wat de reden ook is, we zetten ons er voor in dat de leerling een ononderbroken ontwikkeling kan houden en dat de leerling zo weinig mogelijk uit de context gehaald wordt. We doen dit door onder andere in te zetten op de volgende aspecten:

1. Aansluiting po-vo faciliteren

We intensiveren de samenwerking met het po. Enerzijds door in een eerder stadium zicht te krijgen op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen en hier tijdig op in te spelen, zodat de leerlingen op een zo passend mogelijke plek in het vo hun schoolloopbaan kunnen continueren. Anderzijds door samen in te zetten op een passende niveaubepaling zodat het aantal leerlingen dat in een lager niveau moet uitstromen beperkt kan worden.

BOVO Haaglanden ziet over vijf tot tien jaar een programma voor zich waarin naast het plaatsen van alle reguliere leerlingen op een eerlijke, onpartijdige en zorgvuldige manier in het liefst één aanmeldronde en een restronde, voor het toekennen van leerlingen passend onderwijs onderstaande tot stand is gekomen:

- Alle kinderen met extra ondersteuningsbehoeften zijn vanaf groep 7 in beeld. Zij vinden met behulp van adequate begeleiding de juiste plek;
- Scholen, ouders/verzorgers en leerlingen voelen zich voldoende ondersteund bij de overstap.
- VO-scholen wijzen geen leerlingen meer af op basis van ondersteuningsbehoefte, maar alleen nog indien er sprake is van een vso-ondersteuningsbehoefte;
- Het is onderzocht of het aanmelden en plaatsen van vso-leerlingen binnen de BO-VO-procedure een meerwaarde heeft.

BOVO draagt hiermee bij aan de ontwikkeling van inclusiever onderwijs waar de samenwerkingsverbanden SPPOH en SWVZHW samen met de regionale po- en vo-schoolbesturen aan werken.

2. Versterken van ondersteuning binnen de school

Hoewel externe partijen in de afgelopen jaren waardevolle ondersteuning hebben geboden, zetten we in deze planperiode in op het versterken van de interne ondersteuningsstructuur binnen scholen.

⁴ Zie voor meer informatie het rapport Naar een nieuwe bekostigingssystematiek voor lwoo en praktijkonderwijs van Evaluatie passend onderwijs: <https://www.nro.nl/sites/nro/files/migrate/Naar-een-nieuwe-bekostigingssystematiek-voor-lwoo-en-praktijkonderwijs.pdf>

Dit betekent dat scholen de ruimte en middelen krijgen om specialistische kennis verder op te bouwen en beter te benutten binnen hun eigen teams. Door ondersteuning zoveel mogelijk binnen de schoolcontext te organiseren, krijgen leerlingen sneller en in een vertrouwde omgeving de hulp die zij nodig hebben. Dit draagt bij aan een duurzame en beter geïntegreerde aanpak van passend onderwijs. We werken samen met scholen en partners aan een plan van aanpak om deze ontwikkeling zorgvuldig vorm te geven, zodat ondersteuning optimaal blijft aansluiten bij de behoeften van leerlingen en teams zich hier verder in kunnen professionaliseren.

3. Vormgeven van zorgplicht

We gaan scholen ondersteunen en begeleiden in het vormgeven van hun zorgplicht. Hiertoe stellen we een plan van aanpak op waarin de verschillende vormen van zorgplicht uitgewerkt worden en de rolverdeling tussen de scholen en het samenwerkingsverband helder uiteengezet wordt. Door helderheid in deze processen te brengen voorkomen we dat leerlingen tussen wal en schip vallen en de ontwikkeling en schoolloopbaan onderbroken wordt.

Het inzetten op een stabiele schoolloopbaan is op de eerste plaats van cruciaal belang voor de leerling. Maar als we beter samenwerken en helder is wie waarvoor verantwoordelijk is dan komt dat ook ten goede aan het verlagen van de werkdruk. Op dit moment gaat namelijk veel tijd zitten in afstemming en overleg. Gezien de personeelskrapte in onze sector is dit een extra reden om hierop in te zetten.

Schoolaanwezigheid bevorderen

Het bevorderen van **schoolaanwezigheid** is en blijft een actueel onderwerp voor ons samenwerkingsverband. We zetten de komende jaren in op de volgende punten:

1. Samenwerken met Leerplicht

Leerplicht is een belangrijke samenwerkingspartner in het bevorderen van schoolaanwezigheid van leerlingen. Samen kunnen we meer bereiken in het voorkomen van uitval en in het realiseren van deelname aan het onderwijs. Vanwege allerlei uitdagingen is de inzet van Leerplicht de afgelopen jaren wisselend gebleken. Omdat Leerplicht een belangrijke schakel is in het realiseren van onze ambities, voeren we met Leerplicht het gesprek om te komen tot een stabiele basis.

Daarnaast bestaat de wens om Leerplicht preventiever te kunnen betrekken bij en in te zetten in casuïstiek.

2. Samenwerken met Jeugdhulp

De twee samenwerkingsverbanden Jeugd in Den Haag (Kracht en rondomJou) zullen in deze planperiode hun ondersteuning in de scholen preventief en collectief in gaan zetten. Daarbij zal de diversiteit van onze scholen meegenomen worden zodat de inzet terecht komt op de plekken waar dit het hardst nodig is. Voor Rijswijk en Leidschendam-Voorburg maken we een aparte afspraak over de inzet van jeugdhulp in de scholen. Ook de inzet van School Maatschappelijk Werk zal extra aandacht krijgen.

3. Communiceren richting ouders en leerlingen

Het Ouder- en Jeugdsteunpunt (OJSP) dat is opgezet door SWVZHW en SPPOH, biedt ouders en leerlingen een centraal aanspreekpunt voor vragen en advies over passend onderwijs. We brengen dit OJSP goed onder de aandacht zodat we ouders adequaat kunnen helpen bij onder andere dreigende schooluitval.

Ook via andere communicatie uitingen zoals de website van het samenwerkingsverband, willen we ouders en leerlingen goed informeren. Het samenwerkingsverband zet in op een website die toegankelijk is voor iedereen en draagt hiermee bij aan het realiseren van een inclusieve cultuur.

HIGHLIGHT:

Traject Op Maat-voorziening

De afgelopen periode hebben we via de innovatiemiddelen mooie voorbeelden gezien van Traject op Maat-voorzieningen. Daarom willen we als volgende haalbare stap richting de Inclusieve School alle scholen ondersteunen bij het vormgeven van een Traject op Maat-voorziening.

Deze voorziening is bedoeld om enerzijds meer leerlingen met een ondersteuningsbehoefte binnen de context van de school te kunnen behouden en anderzijds leraren te ontlasten en te versterken. Een projectgroep met daarin o.a. experts uit het vso, OPDC en het team adviseurs werkt uit welke aspecten voorwaardelijk zijn om dit succesvol vorm te geven en te implementeren. Eén van de aspecten zal zijn dat we recht willen doen aan de diversiteit van onze scholen door aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de school. Een ander aspect is dat deze voorzieningen duurzaam neergezet worden. In tijden van arbeidsmarkt krapte en bezuinigingen is het cruciaal dat middelen meerjarig ingezet kunnen worden.

Inclusieve samenwerking tussen scholen

INCLUSIEVE SAMENWERKING TUSSEN SCHOLEN

Een inclusief onderwijssysteem waarin iedereen erbij hoort en meedoet, begint met samenwerking tussen scholen, waarbij SWVZHW die samenwerking waar nodig faciliteert en katalyseert. Vanuit een gedeelde visie werken SWVZHW en scholen samen om alle leerlingen een passende plek en een ononderbroken ontwikkeling te bieden. Door kennis, expertise en verantwoordelijkheid te delen, ontstaat een cultuur van samenwerking die bestuursgrenzen overstijgt en zich richt op het belang van iedere leerling. Dit versterkt niet alleen de toegankelijkheid van onderwijs, maar ook de stabiliteit van schoolloopbanen en de inclusieve cultuur binnen en tussen scholen.

Stappen naar realisatie

Om inclusieve samenwerking tussen scholen te bevorderen, richt het SWVZHW zich op een aanpak die inzet op krachtenbundeling, expertisedeling en het creëren van een aantal hubs met een school-overstijgende werking.

Bundelen van krachten tussen scholen

Zoals in hoofdstuk 2 beschreven zien we toenemende en complexer wordende ondersteunings-behoeften. Om in die context tot een dekkend netwerk en een ononderbroken leerlijn voor leerlingen te komen, is krachtenbundeling naar onze overtuiging essentieel. We richten ons daarbij op de volgende aspecten:

1. Vso – vo combinaties

Een voorbeeld van het bundelen van krachten is het integreren van vso-onderwijs in reguliere scholen. In de komende planperiode gaan we in overleg met de scholen om te kijken voor welke clusters en op welke locaties we hiermee zouden kunnen starten. In de Highlight hieronder wordt een concreet voorbeeld toegelicht. Hieronder valt uiteraard ook de samenwerking tussen het pro en het vso.

2. Pro- vmbo combinaties

Een ander voorbeeld van het bundelen van krachten is het opzetten van meer pro-vmbo combinaties. Hierbij kunnen leerlingen uit het pro, vmbo-onderwijs volgen of vice versa. Dit leidt ertoe dat de onderwijsroute beter aansluit bij de behoefte van de leerling zodat deze optimaal gebruik kan maken van haar talenten.

3. Plaatsingstafels

Wanneer het een stamschool niet lukt om een andere school voor een leerling te vinden die om wat voor reden dan ook niet op de stamschool kan blijven, organiseren we plaatsingstafels van betrokken scholen om voor de betreffende leerling een passende plek te vinden. We zullen de herstelopdracht van de Inspectie ten aanzien van de zorgplicht meenemen bij de toekomstige organisatie van deze plaatsingstafels.

HIGHLIGHT:

Innovatieve vso-vo samenwerking

Zoals aangegeven zien we in ons samenwerkingsverband ook voor de toekomst een rol voor het vso. Omdat we leerlingen zoveel mogelijk een plek willen geven in het reguliere onderwijs en omdat er sprake is van wachtlijsten gaan we starten met een verkenning waarbij op een nieuwe locatie het vo en vso samen ondergebracht worden. Het idee is om leerlingen van het vso na twee jaar in te laten stromen in het reguliere jaar 3 van het vmbo. Gemeente Den Haag is nauw betrokken om de nieuwbouw te realiseren. Het samenwerkingsverband is inhoudelijk betrokken bij de verkenning vanwege de bijdrage aan meer inclusieve en doorlopende leerroutes. Als blijkt dat de verkenning leidt tot daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken of dit voor meerdere scholen een alternatief biedt.

Delen en versterken van expertise

Inclusief onderwijs vraagt om continue kennisontwikkeling. Door expertise te delen en ondersteuning breed beschikbaar te maken, versterken we scholen in hun vermogen om leerlingen met diverse onderwijsbehoeften optimaal te begeleiden. Dit draagt bij aan een duurzaam en veerkrachtig onderwijssysteem, waarin scholen zelf over de juiste kennis en vaardigheden beschikken om maatwerk te bieden.

1. Faciliteren van expertisedeling

Het samenwerkingsverband versterkt de organisatie van interviews en themabijeenkomsten waarin expertise wordt gedeeld, bijvoorbeeld over gedragsproblematiek, NT2-onderwijs of hoogbegaafdheid. Daarnaast creëren we in reguliere overleggen structureel ruimte om lessons learned en best practices uit te wisselen. Om de kruisbestuiving tussen verschillende kennisgebieden te bevorderen, zetten we vaker in op brede doelgroepen, waarbij bijvoorbeeld jeugdhulp en docenten gezamenlijk worden getraind.

2. Ambulante inzet van het OPDC en het vso

We zetten het OPDC en het vso in als expertisecentrum: de medewerkers versterken het reguliere onderwijs door scholen direct te ondersteunen bij complexe casussen en tijdelijke interventies, zodat leerlingen zoveel mogelijk binnen het reguliere onderwijs kunnen blijven. Dit doen ze door proactief en preventief aanwezig te zijn in de scholen en actief te adviseren in de Traject op Maat voorzieningen.

3. Van kennis delen naar strategisch adviseren

Naast het delen van expertise in interviews, themabijeenkomsten en ambulante ondersteuning tussen scholen zetten we binnen het samenwerkingsverband ook een bredere beweging in gang: de verschuiving van individuele ondersteuning naar strategisch adviseren. Dit betekent dat we scholen niet alleen helpen bij acute hulpvragen, maar hen ook ondersteunen bij het versterken van hun eigen expertise en handelingsbekwaamheid op de lange termijn. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de rol en werkwijze van ons ondersteuningsaanbod, waaronder het team van adviseurs zoals eerder al beschreven bij domein de Inclusieve school.

Creëren van hubs voor specialistische ondersteuning

Door middel van inhoudelijke samenwerking en het delen van expertise zetten we betekenisvolle stappen richting inclusiever onderwijs, zodat steeds meer leerlingen regulier onderwijs kunnen (blijven) volgen. Tegelijkertijd groeit de behoefte aan specialistische ondersteuning voor een groep leerlingen, vooral (dreigende) thuiszitters, die niet binnen elke school kan worden geboden—zelfs niet bij optimale samenwerking en kennisdeling.

Om hen de benodigde ondersteuning te kunnen bieden en hen op die manier een ononderbroken ontwikkeling te kunnen (blijven) garanderen én om aansluiting te blijven houden met het onderwijs, willen we op een aantal plekken in onze regio “expertise-hubs” creëren waar we deze specialistische ondersteuning kunnen bieden. Concreet betekent dit dat een school een groep leerlingen met dezelfde specifieke ondersteuningsbehoefte tijdelijk opvangt en ondersteunt in hun ontwikkeling.

Het doel blijft altijd om leerlingen uiteindelijk te laten terugkeren naar hun stamschool. In de komende periode werken we een plan van aanpak uit voor de inrichting van deze hubs die er volgt uit kunnen komen te zien:

1. Mbo-entree

Voor een deel van de leerlingen is doorstroom naar het mbo een beter alternatief dan terugkeer naar het reguliere vo. Momenteel biedt het OPDC mbo-trajecten aan voor kwetsbare leerlingen, in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van de stamschool en in combinatie met jeugdhulpverlening. In deze planperiode onderzoeken we of er scholen zijn die dit gespecialiseerde traject kunnen overnemen, zodat het OPDC zich primair kan richten op leerlingen voor wie terugkeer naar het regulier voortgezet onderwijs het hoofddoel is.

2. Leerwegondersteunend onderwijs

In lijn met de aangekondigde wetswijziging willen we ervoor zorgen dat leerlingen die leerwegondersteuning (lwoo) nodig hebben, welkom zijn op de school van hun keuze. Daarnaast zijn er scholen die zich hebben gespecialiseerd in het begeleiden van deze leerlingen. We erkennen het belang van hun expertise en willen deze scholen daarom benoemen als hubs, zodat zij een centrale rol krijgen in de ondersteuning van lwoo-leerlingen.

3. Vso in regulier

Enkele reguliere scholen bieden al onderwijs aan leerlingen met een vso-ondersteunings-behoefte. Deze scholen krijgen een steeds belangrijkere rol, in lijn met onze ambitie om zoveel mogelijk leerlingen binnen het reguliere onderwijs te begeleiden. Dit draagt bij aan het beperken van de groei van het vso en helpt om wachtlijsten terug te dringen.

4. Specialistische ondersteuning binnen scholen

Zoals eerder beschreven bij Domein 1: De Inclusieve School, streven we ernaar de inzet van externe partijen te verminderen. Veel van deze ondersteuning is specialistisch van aard en in de komende periode onderzoeken we of scholen zelf (een deel van) deze specialistische werkzaamheden kunnen overnemen, zodat expertise binnen het onderwijs wordt geborgd en toegankelijk blijft.

Inclusief Haaglanden

INCLUSIEF HAAGLANDEN

Inclusief Haaglanden staat voor een intensieve samenwerking met een breed scala van partners in de regio om mogelijk te maken dat leerlingen zich optimaal ononderbroken kunnen ontwikkelen en van betekenis kunnen zijn in de inclusieve samenleving. Belangrijke partners zijn de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk. Maar ook jeugdhulp, de GGZ en JGZ, andere onderwijssectoren, de onderwijsregio, het Netwerk Veilige School en vele anderen zijn onmisbaar om onze doelen te behalen.

Het is in onze optiek belangrijk dat budgetten uit verschillende domeinen flexibel en complementair aan elkaar kunnen worden ingezet, zodat het niet meer kan voorkomen dat een leerling geen hulp krijgt omdat het juiste potje geld niet beschikbaar is. Met andere woorden: sterkere samenwerking vraagt om meer fluïde grenzen. Dat maakt dat we ervoor kunnen zorgen dat steeds meer leerlingen meedoen in het onderwijs en dat onderwijs altijd beschikbaar is, ook wanneer zorg voorliggend is.

Stappen naar realisatie

In inclusief Haaglanden leggen we de nadruk op het versterken van het onderwijs-zorgcontinuüm, op het bevorderen van samenwerking in de brede regio en op het voorkomen en verminderen van thuiszitters.

Versterken van het onderwijs-zorgcontinuüm

In lijn met de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 streven we naar een geïntegreerde aanpak waarin onderwijs en zorg samenwerken en naadloos op elkaar aansluiten om jongeren en gezinnen te ondersteunen. We zorgen ervoor dat het onderwijs en de jeugdhulp geen twee verschillende werelden meer zijn, maar dat het samen kan bestaan. Jeugdhulp wordt steeds meer preventief en collectief in de school ingezet, waardoor zorg snel en laagdrempelig in de school aangeboden kan worden.

Met een versterkt onderwijs-zorgcontinuüm worden veiligheidsrisico's verlaagd en zullen leerlingen met een zorg- of ondersteuningsbehoefte beter geholpen worden. Bij ondersteuning waar de nadruk ligt op jeugdhulp of intensieve zorg blijft er altijd een onderwijs aanbod beschikbaar, ook al vraagt dat om aanpassingen. Op deze manier ontstaat er een sterker onderwijs-zorg-continuüm, wat bijdraagt aan een ononderbroken leerlijn maar bovenal aan perspectief voor leerlingen. Partijen die hier een belangrijke rol in vervullen zijn:

1. Inzetten van Jeugdhulp

De inzet van jeugdhulp is aan verandering onderhevig in onze regio. De beweging die jeugdhulp maakt sluit naadloos aan op de beweging die wij als samenwerkingsverband maken: het ondersteunen van leerlingen in de context van de school. We gaan samen in gesprek om te kijken hoe we de Traject op Maat-voorzieningen en de inzet van jeugdhulp in de school bij elkaar kunnen brengen zodat ze elkaar aanvullen en versterken.

2. Versterken Schoolmaatschappelijk Werk

Ook het schoolmaatschappelijk werk is in ontwikkeling. Gezien het grote belang van school-maatschappelijk werk voor de continuïteit van de ontwikkeling van leerlingen, zetten we in op verdere versterking van de beschikbaarheid en kwaliteit van het schoolmaatschappelijk werk.

3. Creëren van alternatieve onderwijsvoorzieningen

Soms is de ondersteuningsbehoefte zo complex dat noch het reguliere onderwijs, noch het vso kan bieden wat de leerling nodig heeft. Vaak gaat dit ook gepaard met veiligheidsrisico's. Voor deze doelgroep zijn alternatieve onderwijsvoorzieningen nodig. School2Care is een voorbeeld van zo'n voorziening. We gaan onderzoeken of we een dergelijke voorziening duurzaam en kostendekkend toe kunnen voegen aan ons dekkend netwerk.

Bevorderen van samenwerken in de brede regio

Onderwijs houdt niet op bij de gemeentegrens. Leerlingen volgen onderwijs binnen én buiten hun eigen regio, waardoor samenwerking tussen verschillende samenwerkingsverbanden, gemeenten en voorzieningen essentieel is. Verschillen in beleid en aanpak mogen geen belemmering vormen voor een soepele schoolloopbaan of passende ondersteuning. Daarom zetten we in op:

1. Grensverkeer faciliteren

In Haaglanden volgen leerlingen onderwijs binnen én buiten de grenzen van hun eigen gemeente. Sommige leerlingen wonen in het werkgebied van ons samenwerkingsverband, maar gaan naar school daarbuiten, terwijl anderen juist van buiten de regio hier onderwijs volgen. Dit grensverkeer vraagt om een goed afgestemde samenwerking, zodat verschillen in beleid en aanpak geen belemmering vormen voor passende ondersteuning. Daarom versterken we de samenwerking tussen regio's en maken we afspraken over hoe we leerlingen die buiten hun eigen gemeentegrens onderwijs volgen, de juiste begeleiding kunnen bieden.

Door de groei van het grensverkeer wordt het voor scholen steeds lastiger om vooraf in te schatten hoeveel leerlingen uit het primair onderwijs in een nieuw schooljaar instromen. Om hierop beter te kunnen anticiperen, werken de samenwerkingsverbanden Haaglanden en Delflanden samen aan één centraal aanmeldsysteem. Dit systeem wordt de komende periode verder uitgewerkt, zodat scholen beter zicht krijgen op de verwachte instroom en onderwijs en ondersteuning beter afgestemd kunnen worden.

2. Proactief en tijdig communiceren over wijzigingen

Beleidskeuzes binnen één gemeente of school kunnen directe gevolgen hebben voor leerlingen en scholen in de hele regio. Wanneer een gemeente bijvoorbeeld besluit om een bepaalde voorziening niet langer te financieren of een vso-locatie bepaalde groepen niet meer kan ontvangen, heeft dat impact op de onderwijscontinuïteit van leerlingen in Haaglanden. Om verrassingen en knelpunten te voorkomen, versterken we de onderlinge afstemming en maken we afspraken over hoe we elkaar proactief en tijdig betrekken bij beleidswijzigingen. Dit zorgt ervoor dat scholen en samenwerkingspartners beter kunnen anticiperen op veranderingen en passende oplossingen kunnen vinden.

3. Samenwerken met de G4

De G4-steden (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag) staan voor vergelijkbare grootstedelijke uitdagingen, zoals armoede, sociale problematiek en onderwijsachterstanden. Door gezamenlijk op te trekken, kunnen we van elkaar leren, beleid ontwikkelen en structurele verbeteringen doorvoeren. Daarnaast versterken we onze positie richting landelijke partijen, zoals het Ministerie van OCW, door gezamenlijk signalen af te geven en knelpunten onder de aandacht te brengen. Dit zorgt ervoor dat grootstedelijke vraagstukken binnen het onderwijs de aandacht en ondersteuning krijgen die nodig zijn.

Voorkomen en verminderen van thuiszitters

Het aantal leerlingen dat tijdelijk of langdurig thuiszit, blijft een urgent en complex vraagstuk. Ondanks inspanningen binnen het onderwijs en de jeugdhulp lukt het nog niet altijd om voor elke leerling een passende onderwijsplek te vinden. Dit vraagt om een doortastende en structurele aanpak, waarbij we enerzijds vroegtijdig signaleren en preventieve maatregelen nemen, en anderzijds zorgen voor effectieve interventies om thuiszitters zo snel mogelijk weer terug naar onderwijs te begeleiden. In deze aanpak richten we ons op:

1. Voorkomen van leerlingen die thuiszitten

Om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten, zetten we in op vroegtijdige signalering, snelle interventies en nauwe samenwerking met samenwerkingspartners. Door middel van data-analyse brengen we de oorzaken van zowel geoorloofd als ongeoorloofd verzuim in kaart, zodat scholen en gemeenten tijdig kunnen ingrijpen. In samenwerking met gemeenten en Leerplicht breiden we het dashboard thuiszitters uit, zodat we een volledig beeld krijgen van de groep leerlingen die risico lopen op uitval.

Daarnaast spelen de Traject op Maat-voorzieningen, zoals beschreven bij De Inclusieve School, een cruciale rol bij het snel en effectief ondersteunen van leerlingen met een verhoogd risico op schooluitval. Deze voorzieningen zorgen ervoor dat leerlingen de juiste ondersteuning binnen hun schoolomgeving krijgen, zodat zij niet uitvallen en structureel onderwijs blijven volgen. Ook het terugdringen van wachtlijsten in de jeugdhulp draagt bij aan het voorkomen van thuiszitten: wanneer leerlingen tijdig toegang krijgen tot passende zorg, kunnen problemen worden aangepakt voordat schooluitval plaatsvindt.

Tot slot is Leerplicht een essentiële partner in deze preventieve aanpak. We gaan in gesprek om hun betrokkenheid bij vroegsignalering en preventieve maatregelen te versterken, zodat thuiszitters zoveel mogelijk worden voorkomen.

2. Verminderen van leerlingen die thuiszitten

Voor leerlingen die al langere tijd thuiszitten, is het essentieel dat zij zo snel mogelijk weer een passende onderwijsplek vinden. Dit vraagt om een gestructureerde aanpak, waarin we samen met gemeenten, scholen en samenwerkingspartners werken aan maatwerktrajecten en gerichte interventies om leerlingen weer terug naar onderwijs te begeleiden.

Een belangrijk hulpmiddel hierbij is het Routeboek Verzuim en Thuiszitters, dat is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten, schoolmaatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg en SPPOH. Dit routeboek biedt concrete richtlijnen en afspraken om leerlingen binnen drie maanden weer terug naar onderwijs te begeleiden.

Daarnaast spelen de hubs, zoals beschreven bij Inclusieve samenwerking tussen scholen, een belangrijke rol in dit proces. Voor leerlingen die nog niet direct kunnen terugkeren naar hun oorspronkelijke school, bieden deze hubs een tijdelijke, kleinschalige tussenvoorziening. Hier krijgen leerlingen ondersteuning en onderwijs op maat, met als doel een soepele terugkeer naar regulier onderwijs.

HIGHLIGHT:

Om- en afbouw residentieel onderwijs

Nu de afbouw van gesloten residentiële instellingen in volle gang is, is haast geboden om een nieuwe duurzame voorziening te ontwikkelen in onze regio die de meeste kwetsbare leerlingen kan bedienen. Op dit moment ontbreekt het namelijk aan een geschikte voorziening om deze leerlingen op te vangen. Met elkaar hebben we geconstateerd dat de reguliere scholen onvoldoende toegerust zijn om deze complexe doelgroep veilig onderwijs te kunnen geven. Veilig voor de leerlingen zelf, voor de docenten, maar ook voor de medeleerlingen. Daarom verkennen we de komende periode welke mogelijkheden er zijn. Kijkend naar ons dekkend netwerk, lijkt een combinatie van cluster 3 en cluster 4 onderwijs het uitzoeken waard. Wat de uitkomst ook zal zijn, de zorgplicht van de stamschool zal er altijd zijn. Want ons doel is om ook de meest kwetsbare leerlingen, die tijdelijk residentieel onderwijs nodig hebben, perspectief te blijven bieden door middel van onderwijs. Tot slot betekent dit ook iets voor onze toekomstige verdeelsystematiek. Ook hier gaan we met de scholen over in gesprek.

4.3 Hoe gaan we dit samen realiseren

Bij het realiseren van onze ambities en doelen laten wij als samenwerkingsverband ons leiden door onze kernwaarden. Deze waarden vormen de rode draad in onze aanpak en bepalen hoe we samenwerken met scholen, gemeenten en andere partners. Onze principes geven richting aan onze keuzes en zorgen ervoor dat we effectief, innovatief en doelgericht opereren. Ze zijn gebaseerd op de lessen uit hoofdstuk 2 en helpen ons om continu te verbeteren. Binnen dit geheel vervult de SWVZHW verschillende rollen om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor een inclusief onderwijsstelsel.

Waarden die ons verbinden

Inclusie

Inclusie betekent dat we openstaan voor diverse inzichten, elkaars krachten benutten en samen verantwoordelijkheid dragen voor het realiseren van onze gezamenlijke missie. Het vraagt van ons dat we niet alleen beleid maken vóór inclusie, maar dat we inclusie ook in de praktijk brengen in onze samenwerking met scholen, gemeenten, zorgpartners en ouders. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting op onze website, die toegankelijk is voor al onze doelgroepen, maar ook in onze wervings- en selectieprocedure waarin we nadrukkelijk openstaan voor kandidaten met verschillende culturele en maatschappelijke achtergronden. Zo bouwen we niet alleen aan een inclusieve toekomst voor leerlingen, maar ook aan een inclusieve werkgemeenschap.

Samen

Samenwerking met scholen, leerlingen, ouders en externe partners staat voorop in al onze activiteiten en besluiten. We bouwen samen aan een omgeving waarin we elkaar versterken en niemand er alleen voor staat. Alleen door onze krachten te bundelen kunnen we een duurzame impact hebben op het onderwijs en de samenleving.

Vertrouwen

Wij geloven dat vertrouwen de basis vormt voor sterke, effectieve relaties. Door open, transparant en eerlijk met elkaar te communiceren, bouwen we aan een basis van wederzijds respect. Vertrouwen zorgt ervoor dat iedereen zich gehoord voelt en dat we samen kunnen werken aan duurzame oplossingen die daadwerkelijk het verschil maken.

Eigenaarschap

Dit Ondersteuningsplan vraagt om actief eigenaarschap, waarbij iedereen die verbonden is aan het samenwerkingsverband zijn rol pakt en verantwoordelijkheid neemt. Door eigenaarschap te stimuleren, geven we scholen, ouders en alle andere partners de ruimte om actief bij te dragen aan onze gezamenlijke missie. Voor scholen vertaalt zich dit onder andere in de uitvoering van de zorgplicht en het vormgeven van inclusief onderwijs op de eigen school. Voor ouders en leerlingen betekent dit dat ze worden uitgenodigd om samen met alle betrokkenen naar een oplossing toe te werken om zo de best mogelijke ondersteuning voor hun kind te realiseren. Voor onze overige partners betekent dit dat we de afspraken uit het [Haagse Manifest](#)⁵ over gezond opgroeien en opvoeden dat we van harte en vol overtuiging mede hebben ondertekend, naleven.

Principes die richting geven

Doelmatig

Als samenwerkingsverband werken we doelmatig door onze middelen en inspanningen op de meest effectieve en duurzame manier in te zetten. Doelmatigheid betekent dat we niet alleen onze acties zorgvuldig plannen, maar ook jaarlijks evalueren of onze aanpak daadwerkelijk de gewenste resultaten oplevert.

Een belangrijk hulpmiddel hierbij is het Jaarplan voor het Ondersteuningsplan (OSP) (zie blz 43). Dit plan geeft structuur aan de prioriteiten, acties en middelen per schooljaar. Het Jaarplan OSP biedt het samenwerkingsverband een helder kader voor het stellen van doelen, het toewijzen van middelen en het monitoren van voortgang. Door het Jaarplan OSP als sturingsinstrument te gebruiken, zorgen we voor transparantie, financiële verantwoording en impact in ons werk.

Tegelijkertijd worden we geconfronteerd met beperkte middelen en moeten we continu balanceren tussen ambitie en haalbaarheid. Dit vraagt om scherpe keuzes, innovatieve oplossingen en een voortdurende focus op wat écht belangrijk is. Door de beschikbare middelen doelgericht in te zetten, streven we ernaar de grootste impact te realiseren, zelfs binnen de beperkingen die krapte met zich meebrengt.

⁵ [Samen opvoeden en opgroeien in Den Haag - Jeugdhulp Den Haag](#)

Data-gedreven

Om effectief te werken, baseren we onze keuzes en strategieën op feiten en inzichten. Data helpt ons om de behoeften van leerlingen nauwkeurig in kaart te brengen, trends te signaleren en onze interventies te evalueren binnen onze verandertheorie. We gebruiken data niet alleen als monitorings- en evaluatie-instrument, maar juist ook als basis voor leren, innovatie en verbetering.

Om onze sturingsinformatie toegankelijker en actueel te houden, breidt SWVZHW het aantal dashboards verder uit. Zo krijgen we in één oogopslag inzicht in de meest relevante informatie. We letten er op dat deze ontwikkeling geen extra bureaucratie voor de scholen met zich meebrengt.

Duurzaam

Inclusief onderwijs vraagt om een lange-termijn visie. Wij richten ons op duurzame oplossingen die verder gaan dan snelle resultaten, zodat de inspanningen die we vandaag leveren ook in de toekomst blijven bestaan. Dit betekent investeren in kennisopbouw, samenwerking en in een toekomstbestendig onderwijssysteem. Duurzaamheid houdt ook in dat we lange-termijnoplossingen creëren binnen onze ondersteuningsstructuur, zoals het toekennen van structurele middelen aan scholen in plaats van tijdelijke innovatie middelen. Alleen met stabiele structuren kunnen we scholen ondersteunen bij het omgaan met uitdagingen zoals het lerarentekort, zonder dat dit afbreuk doet aan onze droom voor inclusief onderwijs.

Digitalisering

Digitalisering is essentieel om de samenwerking tussen scholen, gemeenten en SWVZHW te versterken en te faciliteren. Het stelt ons in staat om processen te stroomlijnen, de communicatie te verbeteren en administratieve lasten te verminderen. Door slimme digitale oplossingen kunnen we sneller inspelen op vragen van scholen en partners, en efficiënter ondersteuning bieden.

We ontwikkelen gebruiksvriendelijke platforms voor kennisdeling en verbeteren onze monitoring en evaluatieprocessen. Daarbij koppelen we dit principe aan onze data-gedreven aanpak, waarin data ons niet alleen inzicht geeft, maar ook richting biedt voor strategische keuzes.

Rollen

Expert

Het SWVZHW brengt kennis en expertise in om inclusieve praktijken te versterken. Dit doen we door evidence-based methodieken en nieuwe inzichten te delen met scholen en partners. Daarnaast faciliteren we leernetwerken, interviews en trainingen, zodat professionals van en met elkaar leren. Door expertise uit het OPDC, het Team Adviseurs, het speciaal onderwijs en de jeugdhulp actief in te brengen in het reguliere onderwijs, zorgen we ervoor dat scholen toegang hebben tot de juiste ondersteuning op het juiste moment.

Adviseur

Het SWVZHW ondersteunt scholen en partners met strategisch en praktisch advies, afgestemd op hun specifieke context en behoeften. Ons advies helpt hen om onderbouwde keuzes te maken die bijdragen aan duurzame oplossingen binnen passend onderwijs. Hierbij richten we ons zowel op individuele casussen als op school- en systeemniveau.

Inspirator

Het SWVZHW inspireert ons netwerk door succesvolle praktijkvoorbeelden te delen en te laten zien wat mogelijk is binnen inclusief onderwijs. Hiermee moedigen we actie aan en maken we ruimte voor creatieve en vernieuwende oplossingen. Door het stimuleren van innovatieve projecten en initiatieven helpen we ons netwerk stappen te zetten richting onze gezamenlijke ambitie, waarbij we focus houden op duurzame en meetbare impact.

Verbinder

Het SWVZHW brengt onderwijs, ouders/verzorgers, gemeenten en zorgpartners samen om gezamenlijk te werken aan een inclusievere samenleving zoals in onze droom wordt beschreven. We creëren bruggen tussen verschillende partijen en zorgen ervoor dat zij elkaars expertise benutten en elkaar versterken. Door verbinding te leggen, voorkomen we versnippering van inspanningen en zorgen we voor samenhang in aanpakken en oplossingen.

Deze rollen zijn niet losstaand, maar versterken elkaar. Als SWVZHW schakelen we tussen deze rollen, afhankelijk van de vraag, context en situatie.

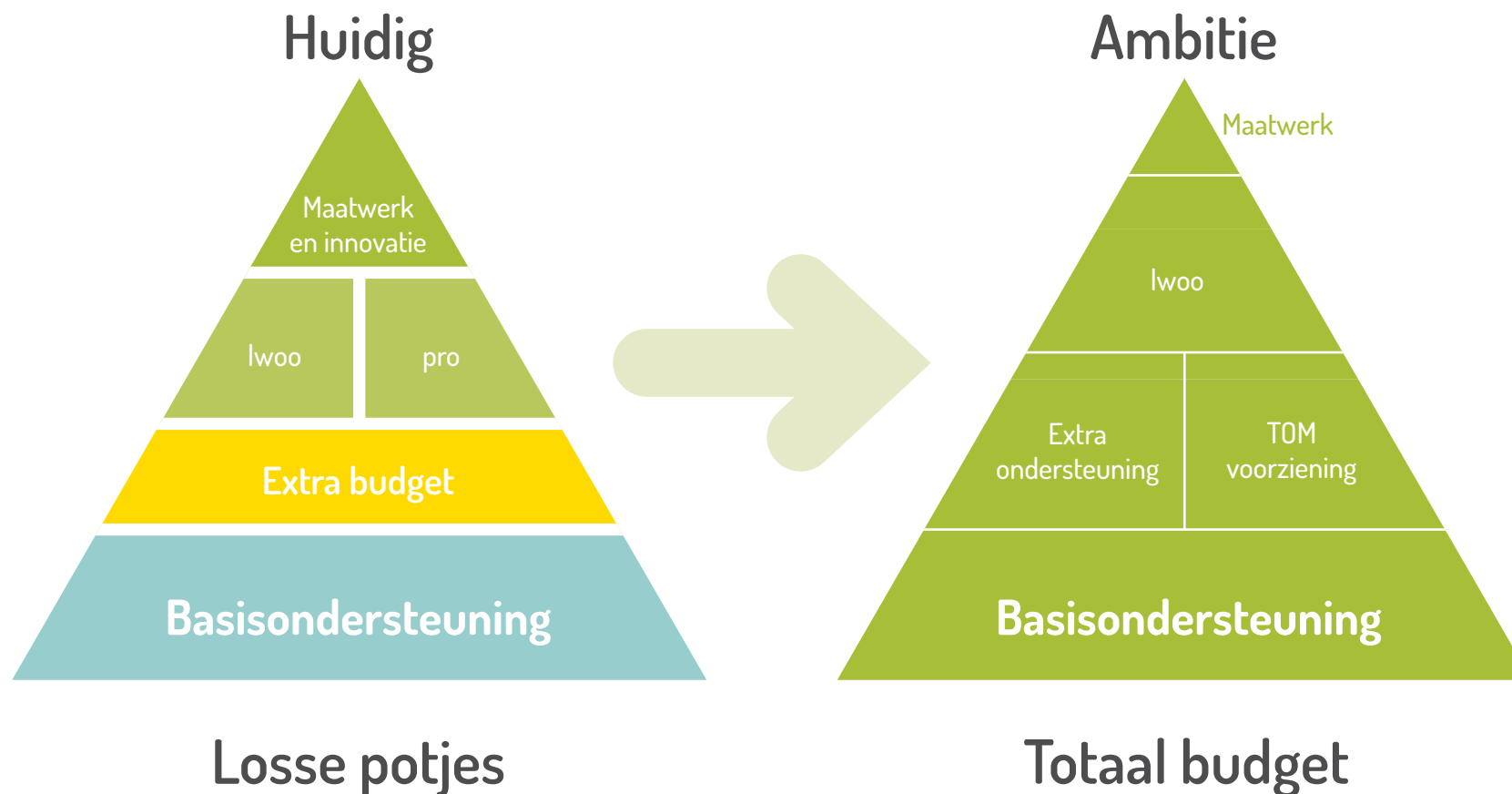

5. Onze middelen en bekostiging

SWVZHW werkt toe naar een financieringsmodel dat inclusie duurzaam ondersteunt. Op dit moment bestaat de bekostiging uit verschillende lagen, losse potjes en specifieke middelen, wat leidt tot versnippering en inefficiëntie. Onze ambitie is om deze middelen samen te brengen in een geïntegreerd totaalbudget. Dit voorkomt fragmentatie, vergroot de flexibiliteit en zorgt ervoor dat beschikbare middelen gericht worden ingezet.

Een belangrijke indicator voor het succes van ons inclusiebeleid is de geleidelijke afname van leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Wanneer meer leerlingen binnen het regulier onderwijs kunnen blijven, neemt de afdracht aan het vso af. Dit biedt ons de mogelijkheid om vrijgekomen middelen structureel te herinvesteren in het versterken van de basisondersteuning en de extra ondersteuning binnen het reguliere onderwijs.

Bekostigingssystematiek regulier onderwijs (vo)

Stap voor stap naar een geïntegreerd totaalbudget

Om de transitie naar een geïntegreerd totaalbudget zorgvuldig en effectief door te voeren, hanteren we een gefaseerde aanpak waarin scholen meer regie krijgen over hun ondersteuning en de financiering geleidelijk wordt vereenvoudigd. De kern van deze aanpak is dat scholen één geïntegreerd ondersteuningsplan opstellen en dat de financiering daarop wordt afgestemd.

We realiseren deze transitie stapsgewijs en in nauwe samenwerking met scholen en samenwerkingspartners:

1. Eén geïntegreerd Jaarplan Inclusief Onderwijs per school

Scholen krijgen de regie over hun eigen ondersteuningsstructuur door het opstellen van een integraal ondersteuningsplan: het Jaarplan Inclusief Onderwijs (JIO). Dit plan biedt inzicht in de specifieke behoeften van de school en de leerlingen en vormt de basis voor het toekennen van middelen. Hiermee wordt het aantal losse aanvragen en aparte budgetten verminderd en wordt ondersteuning structureel georganiseerd.

2. Samenvoeging van financieringsstromen en structurele bekostiging

Op basis van de JIO's worden de verschillende financieringsstromen, zoals basisondersteuning, lwoo, extra ondersteuning en maatwerkbudgetten, geleidelijk geïntegreerd in één ondersteuningsbudget per school. Dit vereenvoudigt het bekostigingssysteem en geeft scholen meer handelingsruimte om middelen duurzaam en effectief in te zetten. De overstap van losse indicaties en aanvraaggestuurde financiering naar een structurele, voorspelbare bekostiging helpt scholen om inclusieve ondersteuning beter te borgen.

3. Monitoring en bijsturing

Het SWVZHW voert een systematische monitoring in om de impact van de nieuwe bekostigingssystematiek te meten. Dit helpt om knelpunten vroegtijdig te signaleren en aanpassingen door te voeren waar nodig. Dit proces gebeurt in samenspraak met scholen en partners, zodat de bekostiging voortdurend wordt verbeterd en afgestemd blijft op de praktijk.

Bekostiging binnen het regulier voortgezet onderwijs

Om de overgang naar een inclusieve bekostigingsstructuur mogelijk te maken, zetten we de komende jaren in op de volgende ontwikkelingen binnen de reguliere scholen:

• Basisondersteuning

De landelijke norm voor basisondersteuning wordt de komende jaren verder uitgewerkt. Hoewel deze norm een fundament biedt, is hij breed geformuleerd en lastig toetsbaar. We ontwikkelen samen met scholen een heldere invulling van deze norm, waarbij we differentiatie mogelijk maken voor verschillende onderwijstypen. Dit helpt ons om de basisondersteuning beter te borgen en zorgt ervoor dat alle scholen beschikken over een stabiele en voorspelbare financiering.

• Extra ondersteuning en maatwerk

Naast basisondersteuning blijft extra ondersteuning beschikbaar voor leerlingen met specifieke behoeften. Dit wordt nu nog deels gefinancierd via losse potjes, maar zal in de toekomst onderdeel worden van het geïntegreerde totaalbudget. Hierdoor kunnen scholen op basis van hun ondersteuningsplan aangeven welke extra ondersteuning nodig is en wordt het proces van aanvragen en toekennen vereenvoudigd.

Daarnaast blijven er in eerste instantie maatwerkbudgetten beschikbaar voor leerlingen die tijdelijke intensieve ondersteuning nodig hebben. Dit budget, dat flexibel wordt ingezet, maakt het mogelijk om snel in te spelen op acute situaties en te voorkomen dat leerlingen onnodig uitvallen. Het streven is om deze maatwerkbudgetten op termijn te integreren in de reguliere ondersteuningsstructuur, zodat individuele aanvragen steeds minder noodzakelijk worden.

• Leerwegondersteunend onderwijs (lwoo)

Het voorgenomen besluit om voor opting-out te kiezen betekent dat we de lwoo-indicering loslaten en inzetten op een meer geïntegreerde aanpak van ondersteuning binnen het voortgezet onderwijs. Door deze keuze ontstaat meer ruimte om ondersteuning lokaal en flexibel in te richten, afgestemd op de specifieke behoeften van scholen en leerlingen. Tegelijkertijd betekent dit ook dat de middelen via het SWVZHW worden toegekend, zodat we als samenwerkingsverband meer regie hebben over de inzet van deze ondersteuning.

Voor deze transitie zijn een taskforce lwoo en een bestuursadviescommissie ingesteld die actief betrokken zijn bij het vormgeven van deze transitie. Zij werken aan strategieën en scenario's voor de implementatie van opting-out en geven advies over de impact op de bekostiging, schoolprocessen en onze dienstverlening. Bij deze transitie wordt rekening gehouden met de unieke kenmerken van verschillende locaties binnen ons samenwerkingsverband en met de diversiteit in behoeften. Door deze aanpak blijven we scholen ondersteunen bij het bieden van inclusief onderwijs, ook zonder de formele structuur van lwoo-indicaties. Wanneer er besluit is over de aanpak zullen we deze als addendum toevoegen bij dit ondersteuningsplan.

• Traject op Maat voorziening

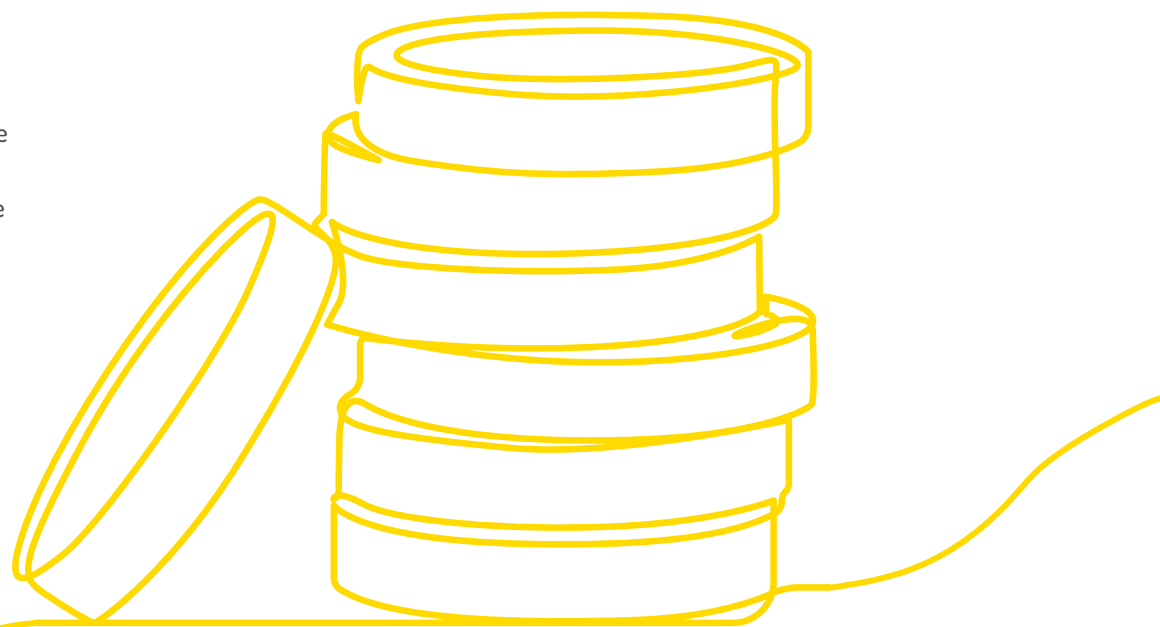
Als onderdeel van het geïntegreerde totaalbudget wordt de Traject Op Maat (TOM) voorziening structureel ingebed. Dit budget stelt scholen in staat om zelf een voorziening te creëren waarin leerlingen die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben, binnen hun eigen schoolcontext geholpen kunnen worden. Door deze ondersteuning flexibel en innovatief in te richten, kunnen meer leerlingen binnen de reguliere schoolomgeving blijven en wordt de druk op doorverwijzing naar gespecialiseerde trajecten verminderd.

Bekostiging binnen het voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Voor leerlingen die een gespecialiseerde onderwijssetting nodig hebben, blijft het vso een essentiële voorziening. De financiering hiervan verloopt via vaste afdrachten per leerling. Hoewel deze financiering buiten het geïntegreerde totaalbudget blijft, blijven we in gesprek over hoe we de samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs verder kunnen versterken. Dit doen we onder andere door kennisdeling en gezamenlijke initiatieven die bijdragen aan een inclusiever onderwijssysteem.

Meerjarenbegroting

Hieronder is de voorlopige meerjarenbegroting weergegeven, waarin de doelstellingen van het Ondersteuningsplan financieel zijn vertaald. De middelen worden verdeeld over de drie strategische domeinen: de inclusieve school, inclusieve samenwerking en inclusief Haaglanden. De planningsperiode volgt de looptijd van het Ondersteuningsplan: van 2025 tot en met 2029 en biedt een **richtinggevend** beeld, aangezien de uiteindelijke budgetten afhankelijk zijn van schommelingen in leerlingaantallen en beleidskeuzes. Zodra er meer duidelijkheid is over de beschikbare budgetten, zullen deze in samenhang met de jaarplannen verder worden uitgewerkt. Voor nu is uitgegaan van stabiele leerlingaantallen ten opzichte van 2025, met als enige verwachte verandering een daling van het aantal leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs (vso), in lijn met onze ambitie om meer leerlingen binnen het regulier onderwijs te ondersteunen.

Meerjarenbegroting (*1000)	2025	2026	2027	2028	2029
Baten					
Lichte ondersteuning algemeen	4.542	4.678	4.822	4.972	5.126
Lichte ondersteuning lwoo	18.858	19.424	20.022	20.643	21.282
Lichte ondersteuning pro	7.148	7.399	7.628	7.864	8.108
Zware ondersteuning	31.006	31.937	32.921	33.941	34.993
Geoormerkte subsidie OCW en gemeentes	3.792	2.186	2.245	2.305	2.368
Bijdrage schoolbesturen en verhuur	1.570	1.570	1.589	1.608	1.628
Totale baten	66.953	67.194	69.227	71.333	73.504
Lasten					
Verplichte afdrachten					
Afdracht vso	17.840	18.375	18.367	18.247	18.175
Afdracht pro	7.736	7.968	8.207	8.454	8.707
Afdracht lwoo	19.864				
Uitvoering ondersteuningsplan					
Domein 1: inclusieve school	12.710	25.550	26.863	28.231	29.626
Domein 2: inclusieve samenwerking	3.768	11.664	12.077	12.508	12.955
Domein 3: inclusief Haaglanden	2.628	1.103	1.055	1.109	1.123
Management en Organisatie	2.407	2.534	2.656	2.784	2.919
Totale lasten	66.953	67.194	69.227	71.333	73.504
Resultaat	0	0	0	0	0

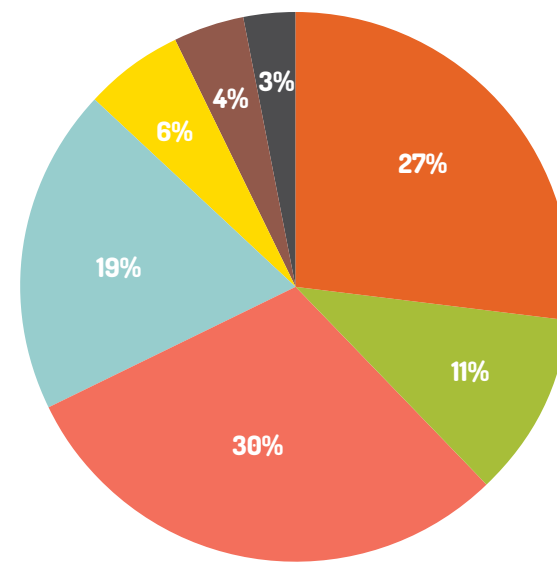
Toelichting meerjarenbegroting

- De lwoo opting-out regeling heeft vanaf 2026 invloed op de verdeling van middelen binnen de meerjarenbegroting. Vanaf dat moment ontvangen scholen de financiering voor lwoo niet langer rechtstreeks via DUO, maar via het Samenwerkingsverband. Dit is zichtbaar in de begroting, waarin de lasten verschuiven van de afdrachten naar Domein 1 en 2. De exacte impact van de aankomende wetswijziging is nog onbekend en daarom niet meegenomen in deze begroting. De huidige inkomstenraming voor 2026 is gelijk aan de verwachte lasten, maar zal mogelijk moeten worden bijgesteld zodra de nieuwe verdelingssystematiek helder is.
- De om- en afbouw van het residentieel onderwijs zal na 2025 waarschijnlijk in een andere vorm worden voortgezet. Zodra helderheid is over de kaders zal dit verwerkt worden in de meerjarenbegroting.
- Het Hoogbegaafdheid programma houdt na 2025 op. Dit betekent dat de middelen hiervoor na dit jaar niet langer in de begroting zijn opgenomen.
- We beperken het budget voor Management en Organisatie tot maximaal 3% om zoveel mogelijk middelen direct ten goede te laten komen aan scholen en leerlingen. Tegelijkertijd waarborgen we dat de organisatie voldoende capaciteit heeft om de doelen uit dit ondersteuningsplan effectief te realiseren.
- Bij de financiële planning en de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een jaarlijkse inflatiecorrectie van 3%.

Afhankelijkheid van wetgeving en DUO

De mate waarin we de verandering richting een geïntegreerd totaalbudget kunnen realiseren, hangt af van de kaders die worden gesteld door nationale wetgeving en de verdelingssystematiek van DUO. Deze bepalen hoe middelen worden toegewezen en welke flexibiliteit er is in de besteding ervan. Daarom blijven we in gesprek met beleidsmakers en overheidsinstanties om de noodzakelijke ruimte te creëren voor een geïntegreerde bekostigingsaanpak.

Verdeling middelen 2025

- Afdracht vso
- Afdracht pro
- Afdracht twoo
- Domein 1: inclusieve school
- Domein 2: inclusieve samenwerking
- Domein 3: inclusief Haaglanden
- Management en organisatie

Ondersteuningsplan SWVZHW 2025-2029

Voor ouders,
leerlingen,
scholen en
derden

Voor
scholen en
derden

Voor
SWVZHW,
ouders en
leerlingen

Voor
ouders en
leerlingen

Jaarplan
inclusief
onderwijs
SWVZHW

Jaarplan
inclusief
onderwijs
SWVZHW

Jaarplan
inclusief
onderwijs
SWVZHW

Jaarplan
inclusief
onderwijs
SWVZHW

Jaarplan
inclusief
onderwijs
SWVZHW

JIO's
scholen

JIO's
scholen

JIO's
scholen

JIO's
scholen

JIO's
scholen

Schoolgids
(SOP)

Schoolgids
(SOP)

Schoolgids
(SOP)

Schoolgids
(SOP)

Schoolgids
(SOP)

2025

2026

2027

2028

2029

Jaarplannen en begrotingsproces

Ons jaarplan en begrotingsproces wordt ondersteund door vier samenhangende instrumenten, die elkaar aanvullen en voeden:

- Het Ondersteuningsplan (OSP) biedt de langetermijnvisie en de overkoepelende kaders waaraan alle jaarplannen en begrotingen worden getoetst. Het ondersteuningsplan vormt de strategische basis van ons beleid en dient als leidraad voor de jaarlijks op te stellen jaarplannen en de bijbehorende begroting.
- Het Jaarplan voor het OSP vertaalt deze kaders naar speerpunten, beleidsprioriteiten en concrete acties voor het samenwerkingsverband. Dit jaarplan wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld op basis van inzichten uit de praktijk en monitoring. Om de samenhang tussen beleid en financiën te versterken, bevatten de jaarplannen duidelijke financiële kaders en overzichten. Tegelijkertijd wordt de begroting verrijkt met beleidsmatige context, waardoor er een directe koppeling is tussen de inzet van middelen en de verwachte impact.
- De Jaarplannen Inclusief Onderwijs (JIO's) van scholen vormen de schakel tussen het strategische beleid en de dagelijkse praktijk. Scholen beschrijven hierin hun aanpak en de manier waarop ze inclusief onderwijs realiseren. De inzichten uit de JIO's voeden op hun beurt het Jaarplan voor het OSP en zorgen ervoor dat het beleid aansluit bij de realiteit in de scholen.
- De Schoolgids maakt inzichtelijk voor ouders en leerlingen hoe passend onderwijs op de school is ingericht. De ervaringen en signalen van ouders en leerlingen vormen een belangrijke bron van informatie voor verdere verbetering van beleid en praktijk.

Deze instrumenten vormen samen een cyclisch proces, waarbij beleid, uitvoering en evaluatie elkaar continu versterken. De scholen leveren input op basis van hun ervaringen en resultaten, waarna het SWVZHW deze inzichten benut om het regionale beleid te verfijnen. Dit leidt tot nieuwe beleidsprioriteiten en aanpassingen in de begroting, die vervolgens weer worden vertaald naar concrete acties binnen scholen. Door deze samenhangende werkwijze kunnen we effectief sturen op de realisatie van onze doelen. De daadwerkelijke monitoring, evaluatie en doorontwikkeling van beleid wordt verder toegelicht in het hoofdstuk Samen leren en groeien.

Verantwoording

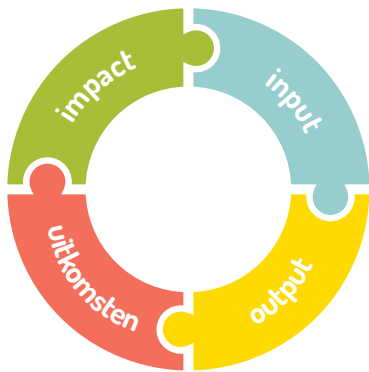
Om de voortgang op onze doelen systematisch te monitoren, stellen we rapportages op. De rapportages bevatten de voortgang op zowel beleidsmatige als financiële doelstellingen en geven richting aan onze inzet gedurende het jaar. In het jaarverslag leggen we verantwoording af over de behaalde resultaten en de besteding van middelen. Dit verslag biedt niet alleen inzicht in onze prestaties, maar stelt ons ook in staat om te leren en bij te sturen waar nodig net zoals bij onze rapportages. Daarnaast biedt de meerjarenbegroting een breder perspectief op de langetermijnstrategie en de financiële dekking ervan.

6. Samen leren en groeien

Monitoring, Evaluatie en Leren (MEL) vormen samen met kwaliteitsborging de kern van hoe we onze verandertheorie toetsen, versterken en waarborgen. Door MEL te integreren in onze aanpak, werken we continu aan het verbeteren van de kwaliteit van ons werk, terwijl we tegelijkertijd risico's identificeren en beheersen. Deze geïntegreerde benadering zorgt ervoor dat we niet alleen meten wat werkt, maar ook blijven leren en groeien als organisatie en als samenwerkingsverband. Deze aanpak maakt het mogelijk om flexibel in te spelen op nieuwe uitdagingen en kansen, passend bij een omgeving die voortdurend in beweging is.

Verbinding met onze verandertheorie

MEL fungeert als een spiegel die ons laat zien of we op koers liggen. Het stelt ons in staat om het effect van onze acties te meten, knelpunten te identificeren en tijdig bij te sturen. Door te monitoren welke stappen daadwerkelijk bijdragen aan inclusie, houden we ons beleid adaptief en gericht op impact.

MEL helpt ons dus om de verandertheorie te concretiseren door voortgang en resultaten op verschillende niveaus inzichtelijk te maken:

- **Input:** Zijn de middelen en ondersteuning effectief ingezet?
Bijvoorbeeld: Is er voldoende expertise beschikbaar voor scholen? Hebben scholen toegang tot trainingen en tools?
- **Output:** Zijn de geplande activiteiten uitgevoerd en leveren ze de concrete resultaten?
Bijvoorbeeld: Hebben scholen trajecten op maat ingericht? Is de samenwerking met jeugdhulp effectief opgezet?
- **Uitkomsten:** Wat is het effect van onze inspanningen op scholen en leerlingen?
Bijvoorbeeld: Worden leerlingen beter ondersteund in een reguliere onderwijsomgeving? Is de samenwerking tussen scholen en partners verbeterd?

- **Impact:** Draagt onze aanpak bij aan onze missie van inclusief onderwijs?
Bijvoorbeeld: Zijn er zichtbare verbeteringen in de mate van inclusie? Zijn er minder thuiszitters en betere doorstrommogelijkheden? Is er een cultuurverandering waarin inclusief onderwijs de norm wordt?

Niet alles is meetbaar, maar wel merkbaar

Hoewel meetbare resultaten belangrijk zijn, vormen ze slechts een deel van het geheel. Juist de aspecten die niet direct in cijfers zijn te vatten, zijn vaak merkbaar in de praktijk en spelen een cruciale rol in het realiseren van inclusief onderwijs. Het is daarom essentieel om ruimte te creëren voor een open en constructieve dialoog tussen alle betrokkenen – van scholen tot gemeenten, samenwerkingspartners en het samenwerkingsverband. Deze gesprekken maken ook zichtbaar wat merkbaar, maar wellicht niet meetbaar is en helpen om samen betekenis te geven aan onze inspanningen.

Onze verandertheorie vormt hierbij een belangrijke leidraad. De theorie schept een kader voor gezamenlijke reflectie: liggen we op koers, wat zien we gebeuren en waar kunnen we bijsturen? De dialoog over trends en ontwikkelingen, over successen en zorgen, helpt om beleidskeuzes af te stemmen op de praktijk en zorgt ervoor dat onze aanpak blijft aansluiten bij de diverse behoeften binnen het samenwerkingsverband.

Monitoren

Door systematisch vragen te stellen en resultaten te monitoren, krijgen we een helder beeld van waar we staan en waar aanpassingen nodig zijn.

Dit stelt ons in staat om:

- Knelpunten vroegtijdig te signaleren: als een beoogde output niet wordt behaald, kunnen we tijdig actie ondernemen.

- Succesvolle praktijken op te schalen: effectieve trajecten of samenwerkingen kunnen we breder uitrollen.
- Gericht te verbeteren: door data en inzichten te gebruiken, maken we onze aanpak steeds effectiever en sluiten we beter aan bij de behoeften in de praktijk.

We blijven monitoren gedurende het hele proces. Dit betekent dat we niet alleen op specifieke meetmomenten gegevens verzamelen, maar dat we doorlopend de voortgang en de effectiviteit van onze acties volgen. Hierbij vinden we het belangrijk dat praktische dashboards – zoals het dashboard Thuiszitters – en andere vormen van overzichtelijk databeheer het makkelijk maken om onze context te monitoren. Naast onze interne monitoring maken we ook gebruik van externe monitoring, door te luisteren naar feedback van partners en de onderwijsinspectie.

Evalueren

Evalueren is een meer diepgaande reflectie die plaatsvindt na een periode van uitvoering. Dit proces richt zich op het analyseren van verzamelde gegevens en het beoordelen van de effectiviteit en impact van onze aanpak. Evaluaties beantwoorden vragen zoals: Zijn de doelen behaald? Welke resultaten zijn geboekt en wat zijn de verklaringen voor eventuele tegenvallende uitkomsten?

In tegenstelling tot monitoring, dat zich richt op lopende processen, kijkt evaluatie terug op afgeronde of nog lopende acties om conclusies te trekken. Dit helpt ons niet alleen te begrijpen wat werkte, maar ook waarom het werkte of faalde, zodat lessen kunnen worden toegepast in toekomstige initiatieven.

Leren

De inzichten uit de monitoring en evaluaties worden gebruikt om onze aanpak aan te passen en te versterken. Dit kan betekenen dat we processen optimaliseren, nieuwe strategieën ontwikkelen of aanvullende risico's identificeren. We stimuleren een cultuur van leren binnen het samenwerkingsverband, waarbij fouten gezien worden als kansen om te verbeteren. Reflectie en dialoog staan centraal in het leerproces.

Borging en risicomanagement

Kwaliteitsborging en risicomanagement zijn integraal verweven met ons proces van MEL. Voor borging hanteren we een aanpak waarbij richtlijnen en standaarden worden toegepast om consistentie en kwaliteit in onze processen te waarborgen. Dit omvat duidelijke afspraken over verantwoordelijkheden, protocollen voor uitvoering en toets momenten om de naleving te evalueren. Door deze structurele benadering zorgen we ervoor dat onze werkwijzen aansluiten bij de vastgestelde doelen en verwachtingen.

Voor risicomanagement richten we ons op zowel preventieve als reactieve strategieën. Preventieve maatregelen omvatten het vroegtijdig identificeren van potentiële risico's, zoals schaarste aan middelen of veranderingen in wetgeving. Door deze risico's te analyseren, ontwikkelen we beheersmaatregelen die de impact minimaliseren. Reactieve strategieën richten zich op het snel en effectief reageren op onverwachte problemen, met een nadruk op schadebeperking en continuïteit.

Risicomanagement en borging worden ondersteund door een cultuur van transparantie en samenwerking. Regelmatige audits, feedbacksessies en rapportages aan toezichthouders en medezeggenschapsorganen, zoals in het vorige hoofdstuk beschreven, helpen ons bij het bewaken van de kwaliteit en het tijdig aanpakken van knelpunten. Door deze aanpak blijven we veerkrachtig en kunnen we blijven bijdragen aan duurzame verbeteringen binnen ons samenwerkingsverband.

Bijlagen

Lijst met afkortingen

BOVO	Basisonderwijs-Voortgezet onderwijs aansluiting
COPA	Coördinator passend onderwijs
CvD	Commissie van deskundigen
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
havo	Hoger algemeen vormend onderwijs
hgw	Handelingsgericht werken
JES	Jeugd en school team
JIO	Jaarplan inclusief onderwijs (voorheen JPO, jaarplan passend onderwijs)
lwoo	Leerweg ondersteunend onderwijs
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
MEL	Monitoring, Evaluatie en Leren
MR	Medezeggenschapsraad
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OJSP	Ouder- en Jeugdsteunpunt
OOGO	Overeenstemming gericht overleg
opdc	Een orthopedagogisch-didactisch centrum
OPDC	Orthopedagogisch-didactisch centrum Zuid-Holland West
OPP	Ontwikkelingsperspectief
OPR	Ondersteuningsplanraad

po	Primair onderwijs
pro	Praktijkonderwijs
RAS	Raas van Aangesloten Schoolbesturen
RvT	Raad van Toezicht
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
SOP	SchoolOndersteuningsProfiel
SOT	Schoolondersteuningsteam
SPPOH	Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden
SWV	Samenwerkingsverband
SWVZHW	Samenwerkingsverband Zuid-Holland West
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
TOM	Traject op maat voorziening
vmbo	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
vo	Voortgezet onderwijs
vso	Voortgezet speciaal onderwijs
vwo	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs
wvo	Wet op het voortgezet onderwijs

Verklarende begrippen

Cluster 3	Onderwijs voor leerlingen met een emotionele of gedragsstoornis die geen verstandelijke beperking hebben.
Cluster 4	Onderwijs voor leerlingen met (ernstige) gedragsstoornissen en/of psychische problematiek.
COPA	Een Coördinator Passend Onderwijs (COPA) zorgt voor het organiseren en afstemmen van ondersteuning binnen het onderwijs, zodat elke leerling de zorg en begeleiding krijgt die hij of zij nodig heeft.
CvD	De Commissie van Deskundigen (CvD) beoordeelt aanvragen voor de toelaatbaarheid van leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs (vso). De CvD bestaat uit een onafhankelijk voorzitter, die niet gebonden is aan enige school of bestuur binnen het samenwerkingsverband, en maximaal vier leden die werkzaam of verbonden zijn aan de scholen van het samenwerkingsverband.
G4	4 grote gemeentes: Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag
JES	Samenwerking tussen SWVZHW en schoolformaat, consultants van het samenwerkingsverband en schoolmaatschappelijk werkers komen hier bij elkaar voor overleg.
JIO	Een document waarin de doelen, maatregelen en acties voor passend onderwijs binnen een schooljaar worden vastgelegd. Het plan richt zich op het organiseren van de juiste ondersteuning voor leerlingen die extra zorg nodig hebben, en wordt opgesteld om te zorgen dat alle leerlingen de juiste begeleiding krijgen op basis van hun specifieke behoeften. werken

MEL	Een benadering die helpt om de effectiviteit van interventies te meten en continu te verbeteren. MEL kijkt naar de inzet van mid-delen, de uitvoering van acties, de behaalde resultaten, en de impact van deze acties, waardoor de organisatie zich kan aanpassen en verbeteren in een steeds veranderende omgeving.
OJSP	Biedt ondersteuning en advies aan ouders en jongeren. Het richt zich op het versterken van de eigen kracht van ouders en jongeren door het aanbieden van informatie, advies en doorverwijzing naar passende hulp en diensten.
OOGO	Overeenstemming gericht overleg: overleg samenwerkingsverbanden passend onderwijs en gemeentebestuurders binnen een regio.
OPDC	Een voorziening voor leerlingen die tijdelijk niet kunnen deelnemen aan regulier onderwijs, vaak door gedragsproblemen of andere sociaal-emotionele moeilijkheden. Het OPDC biedt intensieve begeleiding en onderwijs, met als doel de leerlingen weer terug te laten keren naar regulier onderwijs of een passende vervolgplek.
OPP	Een plan dat wordt opgesteld voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het beschrijft de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling op korte en lange termijn, de benodigde begeleiding en ondersteuning, en de doelen die moeten worden bereikt.
OPR	Een medezeggenschapsorgaan van SWVZHW, dat bestaat uit vertegenwoordigers van zowel ouders als personeel en heeft als taak om mee te denken over en te adviseren over het ondersteuningsplan voor leerlingen die extra zorg of begeleiding nodig hebben.

RAS	Een overlegorgaan waarin schoolbesturen die deel uitmaken van een samenwerkingsverband voor passend onderwijs met elkaar overleggen. De RAS speelt een belangrijke rol in het beleid en de uitvoering van passend onderwijs, waarbij de schoolbesturen samen zorgen voor de coördinatie van de ondersteuning voor leerlingen die extra zorg nodig hebben.
Samenwerkingspartners	Met de term samenwerkingspartners bedoelen we alle partners in de regio maar ook daarbuiten die met ons samenwerken om onze ambities waar te maken.
SOP	Een document waarin een school beschrijft welke ondersteuning zij biedt aan leerlingen, vooral die met extra onderwijsbehoeften. Het profiel geeft inzicht in de onderwijs- en zorgmogelijkheden die de school heeft voor leerlingen die extra hulp nodig hebben, zoals aangepast lesmateriaal, begeleiding of specifieke zorg. Het SOP helpt ouders en andere betrokkenen te begrijpen hoe de school zich inzet voor passend onderwijs en welke voorzieningen er beschikbaar zijn.
SOT	Ondersteunt scholen bij het realiseren van passend onderwijs. Het team, bestaande uit consultants, biedt advies en begeleiding aan scholen om te zorgen dat leerlingen de juiste ondersteuning krijgen, passend bij hun behoeften.
Team adviseurs	Toekomstige variant van het huidige SOT waarbij meer focus ligt op advisering.
TLV	Een officieel document dat aangeeft of een leerling in aanmerking komt voor een specifieke onderwijsvoorziening, zoals voortgezet speciaal onderwijs (vso) of praktijkonderwijs (pro). De TLV wordt afgegeven door het CvD en wordt op basis van de onderwijs- en zorgbehoeften van de leerling aangevraagd.

TOM	Een onderwijsvoorziening die gericht is op het bieden van op maat gemaakte ondersteuning voor leerlingen met specifieke behoeften, zodat zij binnen hun eigen school kunnen blijven. Het doel is om deze leerlingen beter te ondersteunen, leraren te ontlasten en te versterken, en tegelijkertijd de duurzaamheid van de voorzieningen te waarborgen.
-----	---

Literatuurlijst

Geraadpleegde literatuur:

- Gemeente Den Haag. (2024). Manifest: samen opvoeden en opgroeien in Den Haag, een nieuwe koers. Den Haag.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2024). Beleidskader: met elkaar voor alle kinderen en jongeren, werken aan een inclusieve leeromgeving.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2024). Wet versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs in werking in 2025.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2024). Programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs 2024.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2023). Zicht en sturing op en verantwoording van doelmatige besteding middelen passend onderwijs.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2020). Governance bij samenwerkingsverbanden passend onderwijs.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2015). Op weg naar nieuw beleid lwoo .
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2023). Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028.
- Nationaal Regieorgaan Onderwijs: Evaluatie Passend Onderwijs. (2016). Naar een nieuwe bekostigingssystematiek voor lwoo en praktijkonderwijs: <https://www.nro.nl/sites/nro/files/migrate/Naar-een-nieuwe-bekostigingssystematiek-voor-lwoo-en-praktijkonderwijs.pdf>
- SWVZHW. (2021). Ondersteuningsplan: <https://www.swvzhw.nl/downloads/ondersteuningsplan-2021-2025-swvzhw/>.
- United Nations. (2006). Convention on the rights of persons with disabilities. United Nations
- United Nations. (1989). Convention on the rights of the child. United Nations.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO).(1994). Salamanca statement and framework for action on special needs education. UNESCO.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO).(2017). A Guide for ensuring inclusion and equity in education. Unesco.

Bijlage 1

De huidige bekostigingssystematiek

Bekostigingssystematiek regulier voortgezet onderwijs (vo)

De bekostiging is opgebouwd uit verschillende lagen om tegemoet te komen aan zowel algemene als specifieke ondersteuningsbehoeften van leerlingen.

Basisondersteuning:

Iedere reguliere vo-school ontvangt middelen voor basisondersteuning. Deze bekostiging is bedoeld om de basisvoorzieningen op scholen te garanderen die nodig zijn voor de ondersteuning van alle leerlingen. De criteria voor basisondersteuning worden regionaal vastgesteld, zodat deze aansluiten op de specifieke behoeften binnen Haaglanden. De bekostiging voor basisondersteuning wordt berekend op basis van een vast bedrag per leerling, dat jaarlijks wordt aangepast aan de hand van het totaal aantal leerlingen en de regionale behoeften.

De standaarden voor basisondersteuning zijn:

1. Bij afname van de leerling zijn de ondersteuningsbehoeften binnen de wettelijke periode vastgesteld, zodat het aangeboden onderwijs daarop aansluit. Dit geldt ook voor de tussentijdse instroom.
2. De school stelt jaarlijks het OPP vast na overleg met ouders en leerling. De school betreft daarnaast ouders bij de ontwikkeling van de leerling.
3. De school heeft beleid ten aanzien van de ondersteuningsstructuur en medewerkers handelen daar naar.
4. Alle betrokken medewerkers zijn op de hoogte van de vastgestelde ondersteuningsbehoeften van de leerling en voeren deze indien van toepassing uit.
5. De school maakt de leerling mede-eigenaar van zijn ontwikkeling zowel onderwijskundig als sociaal-emotioneel.
6. De school is op de hoogte van het welbevinden* van de leerling, monitort deze en voert indien gewenst interventies uit.
7. De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychologische veiligheid van de leerlingen gedurende de schooldag.
8. De school voorkomt thuiszitten en schooluitval en waarborgt ook dan een ononderbroken ontwikkeling van de leerling in samenwerking met derden.
9. De school zorgt bij schoolverlaten voor de overdracht van de ondersteuningsbehoeften van de leerling op diens vervolgplek.
10. De school hanteert een kwaliteitszorgcyclus. Er is sprake van een planmatige, cyclische en systematische werkwijze (PDCA).
11. De school evalueert jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuningsstructuur en brengt waar nodig verbeteringen aan op scholen op SWV-niveau.

Extra ondersteuning:

Voor leerlingen die meer nodig hebben dan de basisondersteuning, stelt het SWVZHW extra middelen beschikbaar. Dit kan variëren van arrangementen binnen de reguliere school tot specifieke interventies zoals remedial teaching of sociaal-emotionele ondersteuning. Extra ondersteuning wordt verdeeld aan de hand van een verdeelsleutel die samen met het werkveld opgesteld is. Deze verdeelsleutel houdt rekening met het type onderwijsinstelling, het aantal leerlingen en de aard van de ondersteuningsvragen. Omdat de context en de leerling populatie van scholen constant verandert wordt deze verdeelsleutel tweejaarlijks tegen het licht gehouden, zodat recht wordt gedaan aan de verschillende ondersteuningsvragen binnen de onderwijsniveaus.

Praktijkonderwijs en leerwegondersteunend onderwijs (pro en lwoo)

Het SWVZHW beheert ook de middelen voor praktijkonderwijs (pro) en leerwegondersteunend onderwijs (lwoo). Deze bekostigingsvormen binnen het onderwijs spelen een essentiële rol in het aanbieden van een passend onderwijsaanbod voor leerlingen die baat hebben bij een meer praktische of ondersteunende leerroute.

• Praktijkonderwijs (pro):

De bekostiging voor pro is gebaseerd op een onafhankelijke indicatiestelling. Hierbij wordt vastgesteld dat een leerling niet kan voldoen aan de reguliere onderwijsdoelen en baat heeft bij een praktijkgerichte leeromgeving. De criteria worden landelijk vastgesteld door het ministerie van OCW. De aanvullende bekostiging voor pro maakt het mogelijk om een praktijkgerichte leeromgeving te realiseren. De bekostiging voor pro wordt door DUO rechtstreeks aan de scholen overgemaakt.

• Leerwegondersteunend onderwijs (lwoo):

De hervorming van het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) brengt aanzienlijke veranderingen met zich mee voor SWVZHW. De bekostiging voor lwoo werd tot nu toe toegekend op basis van indicering. Hierbij werd gekeken naar specifieke criteria zoals leerachterstanden en sociaal-emotionele problematiek. Wij hebben de mogelijkheid tot opting-out, waarbij de middelen direct aan scholen toegekend kunnen worden zonder dat er individuele indicaties nodig zijn. Binnen ons samenwerkingsverband is er een voorgenomen besluit genomen om hier gebruik van te maken.

Maatwerk & Innovatie

Maatwerk Collectief:

In het geval dat een school een groep leerlingen binnenkrijgt die zij tijdelijk niet kunnen bedienen vanuit hun basis- en extra ondersteuningsstructuur kan er collectief maatwerk aangevraagd worden. Scholen dienen een verzoek in bij het SWVZHW, waarin zij onderbouwen waarom de maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Deze onderbouwing omvat een duidelijk geformuleerd plan van aanpak inclusief de doelen van de maatwerkvoorziening en een beschrijving van de ondersteuningsbehoeften van de groep leerlingen. Na ontvangst van de aanvraag wordt deze beoordeeld door het beleidsteam en de directeur-bestuurder van het SWVZHW. Bij goedkeuring ontvangt de school een beschikkingsbrief met daarin het toegekende bedrag.

Innovatie:

Innovatie speelt een belangrijke rol bij het ontwikkelen van nieuwe, duurzame oplossingen voor de diverse behoeften van leerlingen. Naast de reguliere maatwerkvoorzieningen, wordt innovatie aangemoedigd om nieuwe onderwijsmethoden en ondersteuningsstrategieën te verkennen. Scholen kunnen in hun aanvraag innovatieve benaderingen voorstellen die bijdragen aan effectievere en flexibele ondersteuning. Net als bij maatwerk wordt de aanvraag na ontvangst beoordeeld door het beleidsteam en de directeur-bestuurder van het SWVZHW. Bij goedkeuring ontvangt de school een beschikkingsbrief met daarin het toegekende bedrag.

Maatwerk Individueel:

Voor leerlingen met complexe of langdurige ondersteuningsbehoeften geven we de mogelijkheid voor incidenteel maatwerk als de ondersteuningsvraag dusdanig uitzonderlijk is, dat er niet verwacht kan worden dat dit binnen het reguliere budget voor extra ondersteuning opgelost kan worden. De aanvraag voor maatwerkvoorzieningen verloopt via een gestandaardiseerd proces dat is opgesteld door het SWVZHW. Er zijn geen criteria voor opgesteld omdat het altijd om uitzonderlijke maatwerkoplossingen gaat.

Bekostiging voortgezet speciaal onderwijs

De financiering van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) binnen ons samenwerkingsverband is gebaseerd op een systeem van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's). Dit systeem zorgt ervoor dat leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte passende bekostiging krijgen, afhankelijk van de mate en intensiteit van de benodigde ondersteuning.

Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's)

Scholen in het vso ontvangen bekostiging op basis van drie niveaus van TLV's:

- TLV laag – Voor leerlingen die een relatief lichte ondersteuningsbehoefte hebben binnen het vso. De bekostiging binnen deze categorie dekt de basisstructuur van specialistische begeleiding, aangepast onderwijs en een veilige leeromgeving.
- TLV midden – Voor leerlingen die meer intensieve ondersteuning nodig hebben, bijvoorbeeld op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling of leerproblemen. Binnen deze categorie is extra ruimte voor gespecialiseerde begeleiding en interventies.
- TLV hoog – Voor leerlingen met zeer complexe en zware ondersteuningsbehoeften. Dit niveau van bekostiging voorziet in intensieve begeleiding, specialistische ondersteuning en extra middelen om maatwerk te kunnen leveren binnen het vso.

Maatwerk+ arrangement

Naast de reguliere TLV-bekostiging is er binnen het vso een aanvullende mogelijkheid voor Maatwerk+. Dit budget is bedoeld voor leerlingen die tijdelijk een intensieve en individuele aanpak nodig hebben die verder gaat dan de reguliere ondersteuning binnen het vso. Het kan worden ingezet voor extra specialistische begeleiding, aanvullende zorg of onderwijsaanpassingen die noodzakelijk zijn om de leerling succesvol binnen het vso te laten functioneren.

Bijlage 2

Terugkeerbeleid vso-vso

Inleiding

Sinds een aantal jaar worden er onderzoeksrapporten gepubliceerd over de samenwerking tussen speciaal⁶ en regulier onderwijs. Op verschillende manieren is onderzocht wat leerling, ouders, docenten en alle andere betrokkenen nodig hebben om de terugplaatsing succesvol te laten verlopen. Ook heeft de toenmalige minister van Onderwijs, in 2020, een pakket van maatregelen voorgesteld met als stip op de horizon inclusiever⁷ onderwijs. In nauwe samenwerking met de vso-scholen hebben wij met alle schoolbesturen afspraken gemaakt over actief terugkeren overplaatsingsbeleid. Hierbij maken we onderscheid tussen het terugkeerbeleid vanuit cluster 4-scholen, mytyl-scholen en scholen voor zeer moeilijk lerende leerlingen (ZML). Belangrijk om hierbij te melden is dat initiatief tot terugkeer naar regulier onderwijs van de leerling of de ouder moet uitgaan of ten minste door hen moet worden ondersteund, zonder dat is het niet haalbaar. Tevens moeten we hier ook realistisch in zijn. Daarnaast wordt altijd in het oog gehouden dat terugkeer in het belang van de leerling is, en niet gedaan wordt om een streefdoel te halen. In de looptijd van het ondersteuningsplan zal het gesprek over het terugkeerbeleid zoals deze nu is gevoerd worden en geëvalueerd of dit nog in lijn is met de doelen van inclusief onderwijs.

Terugkeerbeleid cluster 4 naar voortgezet onderwijs

Cluster 4 onderwijs (Horizon, Pleysier College en Leo Kanner Onderwijsgroep)

In ons verzorgingsgebied verzorgt het Pleysier College onderwijs aan leerlingen in cluster 4. In de aangrenzende gemeenten zijn de Leo Kanner Onderwijsgroep en Horizon onze partners. Vanuit die positie en de wens om samen te werken met het voortgezet onderwijs, heeft het Pleysier College een profielschets en een beoordeling leergebied overstijgende vaardigheden opgesteld. De inhoud hiervan biedt een integer beleid voor de doorontwikkeling van passend onderwijs naar steeds inclusiever onderwijs. Als SWV hebben wij dit beleid integraal overgenomen en vastgesteld als beleid voor het SWV.

⁶https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/001/115/original/intensieve_samenwerking_en_integratie_speciaal_en_regulier_onderwijs_-_10_praktijkvoorbeelden.pdf?1605185838

Het voortraject

Met behulp van de beoordeling leergebied overstijgende vaardigheden wordt vastgesteld of de leerling voldoet aan een drietal criteria:

1. Kan de leerling een volledig rooster aan?
2. Kan de leerling de prikkels van het regulier onderwijs aan?
3. Kan de leerling de geldende aanwezigheidseisen aan?

Als alle vragen positief zijn beantwoord dan volgt een systematische beoordeling en normering van competenties, deze zijn onderverdeeld in vier thema's:

1. leren leren;
2. leren taken uitvoeren;
3. leren functioneren in sociale situaties;
4. ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief.

De beoordeling van deze competenties hebben een dynamisch karakter, onder andere: wat zijn eventuele belemmerende factoren, welke mate van groei wordt nog verwacht en wat is didactische en sociale leeftijd. Er is een versie voor het multidisciplinaire team en een voor de leerling zelf.

In principe wordt er een positieve voorspelling afgegeven als er sprake is van meer dan 75% van de competenties in ontwikkeling of effectief zijn beoordeeld.

Kansrijke overstap

Voor een leerling uit het cluster 4 onderwijs benoemen wij drie leerlinggebonden factoren die bepalend zijn voor een kansrijke overstap naar het reguliere voortgezet onderwijs:

1. eigenaarschap over het eigen leerproces;
2. leergebied overstijgende doelen;
3. leergebiedspecifieke doelen.

⁷<https://www.vo-raad.nl/nieuws/evaluatie-passend-onderwijs-minister-stelt-een-stevige-verbeteraanpak-voor>

Op schoolniveau zijn er ook drie factoren voorliggend voor een kansrijke overstap:

1. ontwikkelingsperspectiefplan is aanwezig;
2. er is sprake van een warme overdracht;
3. monitoring na overstap, proactieve rol voor expertise vanuit het Pleysier College.

Kansen en bedreigingen (Sterkte-Zwakte analyse) gezien vanuit perspectief cluster 4 onderwijs

Monitoring na de overstap

De expertise van het voortgezet speciaal onderwijs wordt ingeroepen op het moment dat de leerling in het voortgezet onderwijs ontspoort. Het is evident dat deze praktijkervaring gekanteld moet worden naar preventie en vroeg signaleren. Duidelijke afspraken en taakverdeling is van cruciaal belang; wie is waar voor verantwoordelijk en de mogelijkheid om elkaar aan te spreken op rolvastheid en taakgerichtheid.

Tot slot is het van belang om te volgen en documenteren wat er goed gaat en wat nog verbeterd kan worden en in het verlengde hiervan is de bestendinging. Op deze manier kan de cyclus van plan, do, check en act geborgd worden na het eerste en het tweede jaar.

STERKTEN

- Leerling is bekend
- Zorgvuldig opgestelde adviezen vanuit het multidisciplinaire overleg
- Ontwikkelingsperspectiefplan op maat
- Gericht op samenwerking binnen het netwerk van leerling, ouders en partners
- Met een aantal voortgezet onderwijs scholen is er al een goede basis voor verdere samenwerking

ZWAKTEN

- Het is altijd een inschatting hoe de leerling zal functioneren in het reguliere onderwijs
- Kennen wij het reguliere onderwijs voldoende?

BEDREIGING

- Basis is niet sterk genoeg doordat een schakel uitvalt in het netwerk rond de leerling, ouders en partners
- Onvoldoende menskracht voortgezet speciaal- en/of voortgezet onderwijs
- Organisatorisch verschil tussen voortgezet speciaal- en voortgezet onderwijs
- Financiële beperkingen
- Onduidelijkheid over eigenaarschap
- Onvoldoende draagkracht voortgezet onderwijs

KANSEN

- Gedegen samenwerking met het voortgezet onderwijs
- Delen van expertise
- Ontschotting
- Voorkomen van uitval in het voortgezet onderwijs
- Versterken van inclusiever onderwijs

Terugkeerbeleid van cluster 3 Mytyl naar voortgezet onderwijs

Het Piramide College is een school voor leerlingen met een langdurige ziekte en/of lichamelijke beperking. Leerlingen van het Piramide College worden opgeleid voor een betaalde baan of het behalen van een vmbo-diploma. Op het Piramide College kan ook de havo-onderbouw worden gevolgd.

Inclusief denken en werken

Het allerliefst zien we dat een leerling in de eigen buurt op school zit. Het is niet gewoon om op een school te zitten, waar alle medeleerlingen ziek zijn of een lichamelijke beperking hebben, zelfs niet als het de leukste school van Den Haag e.o. is. We zijn er dan ook blij mee dat het geregeld lukt een leerling naar regulier onderwijs te laten uitstromen of dat het door de inzet van ons ambulante team lukt collega's en leerlingen zo te helpen, dat zij de oversteek naar onze school niet hoeven te maken. We menen ook te zien dat leerlingen met een relatief lichtere fysieke problematiek vaker in het reguliere onderwijs goed kunnen worden opgevangen en dat 'onze' huidige populatie (bijv. van vroeggeboren kinderen) zwaardere fysieke problemen heeft. Dit 'doorstroomeffect' is ook een vorm van inclusiever onderwijs!

Een stevige pedagogisch-didactische ondergrond (samengevat)

>Handelingsgericht werken

Het team van De Piramide richt zich naar de zeven standaarden voor handelingsgericht werken:

1. Doelgericht werken.
2. De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant.
3. Onderwijsbehoeften staan centraal.
4. De wisselwerking en afstemming tussen kind, opvoeding en onderwijs.
5. Ouders en leraren worden als ervaringsdeskundigen en partners gezien..
6. Positieve aspecten zijn van belang.
7. Constructieve samenwerking.

>Executieve functies

(V)SO De Piramide hecht veel waarde aan het 'leren leren' van de leerlingen. Bij ons is dat essentieel omdat leerlingen door motorische problemen, schade aan het brein, belastbaarheidsvragen etc. vaak niet alleen moeite hebben om te starten en vol te

houden, maar ook moeite hebben met de andere vaardigheden, die nodig zijn om kennis vast te houden en een taak tot uitvoering te brengen. Piramide-breed wordt daarom veel tijd en aandacht gegeven aan het ontwikkelen en trainen van de executieve functies bij de leerlingen.

>Sociaal-emotionele ontwikkeling

Op De Piramide wordt veel aandacht gegeven aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Dat doen we door op beide locaties bewust te werken aan een positief klimaat, het voorkomen of snel aanpakken van pestgedrag en goede groepsvorming.

>Eigenaarschap, zelfstandigheid en zelfredzaamheid

In onze visie is de leerling eigenaar van haar of zijn eigen leerproces. Dat vereist een goede afstemming met leraren en onderwijsondersteuners, stevige executieve functies, leerlingen die om hulp durven te vragen en hun grenzen kunnen aangeven.

Uitstroom – route

De ontwikkeling van de leerling wordt door leerkrachten, onderwijsassistenten en deskundigen intensief gevolgd en met leerlingen en ouders besproken. Dat gaat altijd over het brede beeld: onderwijsresultaten, persoonlijke ontwikkeling en ondersteuningsbehoefte. Vervolgens wordt in de commissie van begeleiding besproken of overstappen naar een andere vorm van onderwijs mogelijk of noodzakelijk is. De commissie adviseert daarover aan de schoolleiding. De uitkomsten van deze route worden met de leerling en met ouders besproken. Bij de te zetten vervolgstappen worden leerling en ouders ondersteund en het is mogelijk bij de start op een nieuwe school begeleiding in te zetten door het ambulante team van De Piramide: Home – AB de Piramide – biedt specialistische begeleiding en ondersteuning op maat.

Schakelen van cluster 3 ZML naar pro

ZML naar het pro

Voor onze leerlingen zijn vier ZML-scholen (Bernardus, Inspecteur S. de Vriesschool, Koetsveldschool, 't Kraaienest) en zeven scholen die (ook) Praktijkonderwijs aanbieden (De Einder, Esloo College, Hofstede College, Johan de Witt, Piramide College, De Poort, Stanislascollege). In het ZML wordt gewerkt met groepsplannen gebaseerd op CED-leerlijnen. Een viertal leerroutes leidt tot verschillende uitstroomperspectieven. Voor elke leerling wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld waarin een uitstroombestemming wordt vastgesteld op basis van IQ, huidig functioneren en ondersteuningsbehoeften (LDM). Het opp is het leidende document. Door evaluaties wordt zorgvuldig gevolgd of de leerling zich volgens streefplanning ontwikkelt. Loopt een leerling bij een bepaald vakgebied achter op streefplanning dat wordt extra ondersteuning georganiseerd. Wanneer de extra ondersteuning geen gewenst effect sorteert, dan wordt de leerroute naar beneden bijgesteld. Wanneer een leerling voorloopt op streefplanning, wordt gekozen voor verdieping ofwel aanpassing van leerroute naar boven. Aan het einde van het schooljaar wordt beoordeeld of de uitstroombestemming (ontwikkelingsperspectief) van een leerling nog passend is.

Procedure

De belangrijkste pijlers voor het bepalen van de uitstroombestemming zijn:

- sociaal emotionele ontwikkeling;
- (taal-) communicatieve vaardigheden;
- Cognitieve vaardigheden;
- Mate van ondersteuningsbehoeften;
- Leren leren /werknemersvaardigheden.

Als een speciaal onderwijs leerling de hoogste leerroute volgt, dan is het uitstroomperspectief vso ZML/pro. Deze leerlingen worden een aantal jaren gevolgd om te bepalen of zij cognitief gezien in aanmerking komen voor pro. Het leerlingvolgsysteem geeft hierbij passende informatie.

Het onderwijs in het ZML wordt doorgaans praktisch en realistisch van aard vormgegeven. Er wordt niet voor alle leerlingen gebruikt gemaakt van methodes, waar dit wel gedaan wordt kunnen deze verschillend zijn. In dit proces worden ouders betrokken middels de OPP-besprekingen waarin de toetsuitslagen en de eerder genoemde pijlers besproken worden.

Een overstap van het ZML naar het pro wordt behandeld als een reguliere verwijzing. De ontvangen pro school heeft de Cito-gegevens nodig inclusief een onderbouwing vanuit het ZML op welke pijlers de leerling zich goed heeft ontwikkeld of waar nog ontwikkeling nodig is.

Belemmerende factoren

Op sociaal-emotioneel gebied is er onderscheid tussen leerlingpopulatie van het ZML en pro. Het klimaat binnen het ZML is over het algemeen veiliger, kleinschaliger en meer beschermd. De ervaring leert dat het sociale-emotionele aspect vaak een belemmerende factor is voor een overstap naar het pro. De zelfstandigheid van een leerling is in belangrijke mate ook afhankelijk van de inzet van de familie. Ouders/leerling kunnen dermate gewend zijn aan de ZML-omgeving waardoor zij het lastig vinden de overstap te maken naar het pro.

Pro naar ZML

Vanuit het pro worden ook leerlingen verwezen naar ZML. Vaak doordat deze leerlingen binnen het pro uitvallen op sociaal-emotioneel gebied. Echter overstijgen deze leerlingen doorgaans het sociaal emotionele niveau binnen het ZML-onderwijs. De setting van het ZML-onderwijs is hierdoor niet de juiste onderwijsplek. Over deze beweging dient nog eens goed nagedacht worden.

Conclusie

Een van de doelen van inclusiever onderwijs is om verschillende groepen leerlingen met elkaar in contact te brengen, maar het is wel van belang te realiseren dat leerlingen in het ZML gebaat kunnen zijn bij een specifieke omgeving en dat het cognitief presteren niet altijd voorliggend is. Echter zijn samenwerkingen in de vorm van een pro-groep in een ZML school of een ZML-groep in een pro school wel degelijk mogelijk.

Bijlage 3

Richtlijnen toelaatbaarheid

SWV ZUID
HOLLAND
WEST

SWV VO Westland

Samenwerkingsverband
VO Delfland 28.9

SWV zoetermeer

TOELAATBAARHEIDSCRITERIA VSO & MAATWERKPLUSARRANGEMENTEN

VASTGESTELD VOOR DE PERIODE VAN 01/08/2024 T/M 31/07/2028

Gezamenlijke uitgangspunten

- Elk kind heeft recht op onderwijs en/of ontwikkeling.
- Elke leerling zo snel mogelijk op de juiste plek.
- Voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten.
- Zo min mogelijk bureaucratie voor scholen en samenwerkingsverbanden.
- Zo veel mogelijk uniformiteit bij de beoordeling van de aanvragen binnen de 4 SWV's.
- Het totaal aantal leerlingen genereert de benodigde bekostiging voor de gehele school. Hierbij zal de ene leerling meer ondersteuning nodig hebben dan de andere.
- De vso-scholen monitoren in een cyclisch proces of een leerling – als de ontwikkellijn en ondersteuningsbehoeften dit toelaten – terug te leiden is naar het regulier onderwijs dan wel toe te leiden is naar arbeid of dagbesteding.
- Het SWV is verantwoordelijk voor een dekkend aanbod. Indien een school signaleert

dat er een onvoldoende dekkend aanbod is, gaat de vso-school daarover vroegtijdig in gesprek met het SWV.

- De financiën van de samenwerkingsverbanden bestaan uit communicerende vaten: als er meer middelen naar de één gaan, gaan er minder middelen naar de ander.

Bij een aanvraag tlw vanuit het v(s)Jo:

- Het OPP staat centraal.
- Er is sprake van een zorgvuldig verlopen voortraject waarin ouder(s)/verzorger(s), leerling en eventuele zorgpartners betrokken zijn.
- Er is goede documentatie aanwezig van het voortraject en de stappen die zijn ondernomen: wat heeft de leerling aan extra ondersteuning ontvangen en wat zijn de resultaten hiervan?
- Er bestaat een helder beeld van de bevorderende en belemmerende factoren behorende bij de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerling en of deze de ondersteuning die de reguliere scholen kunnen bieden, overstijgt.
- De vso-school heeft goed in beeld wat de leerling nodig heeft en stemt voor het te bieden passend aanbod, daar waar nodig, af met andere v(s)Jo-scholen.
- Het verwachte uitstroomperspectief op moment van instroom staat beschreven.

Toelaatbaarheidscriteria & bekostigingscategorieën

1. In principe geldt voor elke aanvraag de bekostigingscategorie die bij het type vso hoort (tabel 1). De TLV's worden voor diplomagericht onderwijs afgegeven voor de gehele schoolloopbaan en voor niet-diplomagericht onderwijs tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt.
2. De vso-school kan voor deze laatste genoemde groep leerlingen een verlenging van de TLV aanvragen tot en met het schooljaar waarin de leerling 20 jaar wordt. Er moet dan aan de hand van het transitieplan aangetoond worden dat de leerling in de zin van onderwijs nog leerbaar is en dat de leerling door de verlenging een beter uitstroomperspectief verkrijgt. We verwijzen hiervoor naar bijlage 1 (Handreiking 'Aanvragen verlenging TLV 18-20 jaar').
3. Maatwerkplus Arrangement: voor leerlingen die (veel) meer ondersteuning nodig hebben dan redelijkerwijs van de vso-school verwacht mag worden, kan een aanvullende bekostiging worden aangevraagd. Hiervoor wordt de Invulwijzer Ondersteuningsbehoeften van het doelgroepenmodel van LECSO als basis gebruikt,

waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen een medium en een zwaar arrangement. Zie tabel 2.

4. Scholen kunnen in de aanvraag aangeven welk bedrag nodig is om de benodigde ondersteuning te kunnen bieden. Het totale bedrag dat de school ontvangt aan ondersteuningsbekostiging kan nooit hoger zijn dan het bedrag van een TLV categorie 3.
5. Een Maatwerkplus Arrangement wordt voor de duur van maximaal twee jaar afgegeven. Daarna kan het arrangement eventueel verlengd worden.
6. Een Maatwerkplus Arrangement kan ook gedurende de schoolloopbaan aangevraagd worden.
7. De vso-school moet bij een aanvraag voor een Maatwerkplus Arrangement in tabel 3 duidelijk aangeven waar de extra bekostiging voor nodig is en vooral ook hoe deze extra middelen ingezet gaan worden. Het gaat hierbij altijd om de onderwijskundige noodzaak en niet om aspecten die feitelijk tot de verantwoordelijkheid van de jeugdhulp of WLZ gerekend kunnen worden. De ingevulde tabel moet ingediend worden tezamen met verslagen van onafhankelijk, extern onderzoek die de aanvraag ondersteunen. Bijvoorbeeld een onderzoeksverslag vanuit de Banjaard, een revalidatieplanbespreking, een behandelplan/-verslag, etc.
8. Bij wijze van uitzondering kan in bepaalde casussen afgeweken worden van de duur, de gehanteerde criteria en/of het aanleveren van de vereiste documenten. Het is van belang dat zowel het SWV als de aanvragende school in dergelijke gevallen uitlegt waarom van de norm wordt afgeweken.

Tabel 1

De TLV's worden voor diplomagericht onderwijs afgegeven voor de gehele schoolloopbaan en voor niet-diplomagericht onderwijs tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt (verlenging mogelijk tot en met het schooljaar waarin de leerling 20 jaar wordt).

Type vso	Standaard bekostiging	Ondersteuningsbekostiging* (schooljaar 2024-2025)
ZML, LZ, cluster 4	Cat. 1	€ 13.789,08
LG	Cat. 2	€ 24.067,34
MG / EMB (A+B)	Cat. 3	€ 29.732,15

* Dit bedrag komt bovenop de basisbekostiging die de school voor elke leerling ontvangt.

Toelaatbaarheidscriteria vso cluster 3

Zeer moeilijk lerend (ZML)

Het toekennen van een TLV VS cluster 3 ZML gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 1 (laag).

	Indicatoren voor onderwijs aan zeer moeilijk lerende leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	• Leerlingen met een IQ lager dan 55 • Leerlingen met een IQ tussen de 55 en 70 in combinatie met een laag leerrendement (bij aanvang van het vo ≤ eind groep 3) en ondersteuningsbehoeften op tenminste één van onderstaand geformuleerde gebieden. • Leerlingen met een IQ tussen de 70 en 85 in combinatie met ernstige problematiek op sociale redzaamheid en/of sociaal emotionele ontwikkeling waaruit intensieve ondersteuning nodig blijkt. Het gedrag van de leerling is passend binnen de kaders van het ZML-onderwijs.	1. Intelligentieonderzoek voorzien van datum, naam, handtekening en functie onderzoeker en/of didactische rapportage (waaronder de laatst afgenomen genormeerde toetsen) waaruit blijkt dat de leerling functioneert op het niveau van ZML. 2. Geëvalueerd OPP waarin de ontwikkeldoelen beschreven zijn 3. Voor de leerlingen met IQ tussen de 70-85 is rapportage sociale redzaamheid en/of SEO-R en/of ESSEON nodig waaruit blijkt dat de leerling sociaal-emotioneel functioneert op een niveau passend bij de ZML ondersteuningsbehoeften.
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	De ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen vallen in het doelgroepenmodel van LECSO onder de voortdurende ondersteuning op de gebieden van:	
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria vso: Ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek (cluster 4)

Het toekennen van een TLV vso cluster 4 gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

De leerling heeft ondersteuningsbehoeften ten aanzien van A t/m E. Deze leerling valt onder bekostigingscategorie 1 (laag).

	Indicatoren voor onderwijs aan leerlingen met ernstige gedrags- of psychiatrische problematiek	Benodigde rapportage
Kenmerken van de leerling	Er is sprake van ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek.	1. Recente onderzoeksgegevens die de kenmerken van de leerling onderbouwen, bijvoorbeeld een diagnostisch onderzoek, een behandelplan/-verslag of observatieverslag.
Extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	A. Emoties en persoonskenmerken - De leerling vraagt om zeer veel ondersteuning op het gebied van (regulatie van) emoties en persoonskenmerken. - De leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent op het gebied van gedrag (bijvoorbeeld m.b.t. het opvolgen van instructies, het omgaan met autoriteit, onrust veroorzaken, op eigen gedrag reflecteren). - De begeleiding van de leerling vereist zeer specialistische kennis van de docent/het team m.b.t. gedragsproblematiek en/of gedragsstoornissen. B. Omgaan met anderen - De leerling vraagt om voortdurende ondersteuning in de omgang met anderen. C. Voorwaarden om te kunnen leren - De leerling heeft structureel de behoefte aan een prikkelarme omgeving, waarin veel (pedagogische) veiligheid, structuur en consequent handelen wordt geboden. - De leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent (bijvoorbeeld m.b.t. werkhouding, concentratie, taakgerichtheid, zelfcontrole, plannen, organiseren, motivatie). D. Didactische begeleiding - De leerling heeft structureel behoefte aan aangepast lesmateriaal/aangepaste lesstof. De aanpassing daarvan vergt aantoonbaar zeer veel tijd van het docententeam. E. Integrale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften - De leerling heeft zowel in het onderwijs als in de thuissituatie/vrijtijdsbesteding een duidelijke ondersteuningsbehoefte ten aanzien van zijn sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag. - Er is sprake (gewest) van bemoeienis vanuit de jeugdhulp en/of psychiatrie, tenzij ouders aantoonbaar weigerachtig zijn om hieraan mee te werken.	1. Geëvalueerd OPP, waarin de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	Uit het OPP van de leerling blijkt dat de school de basis- en extra ondersteuning heeft benut. Uit de evaluatie is gebleken dat de school onvoldoende aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling tegemoet kan komen.

Toelaatbaarheidscriteria vso: Lichamelijk gehandicapt (cluster 3 LG)

Het toekennen van een TLV vso cluster 3 LG gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De leerling

heeft ondersteuningsbehoeften in de categorieën A t/m D.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 2 (midden).

	Indicatoren voor onderwijs aan lichamelijk gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	Een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis, die leidt tot motorische beperkingen en leidt tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen.	
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	A. Praktische zelfredzaamheid - De leerling heeft behoefte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen en bij gebruik van technische hulpmiddelen. - De leerling heeft behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit - De leerling is afhankelijk van paramedische behandelingen en hulpmiddelen. - De leerling heeft behoefte aan een vermindering van leertijd met minstens 25% door noodzakelijke zorg of aan de aandoening gerelateerd verzuim. C. Leeromgeving en leermiddelen - De leerling heeft behoefte aan aangepaste sanitaire voorzieningen en volledig rolstoeltoegankelijk schoolgebouw. - De leerling heeft behoefte aan het inzetten van speciale (technische) hulpmiddelen en materialen. - De leerling heeft behoefte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning. D. Didactische begeleiding: - De leerling heeft behoefte aan ondersteuning bij onderwijs voorwaardelijke (fijn)motorische activiteiten en handelingen. - De leerling heeft behoefte aan ondersteuningsvormen die zijn gericht op het (stimuleren van het) leerproces, zoals praktische begeleiding tijdens de les of speciale ondersteuning bij specifieke vakken.	- Recente rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen. Bijvoorbeeld een behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen. - Geëvalueerd OPP waarin de relatie wordt beschreven tussen de motorische en lichamelijke beperkingen en de onderwijsbehoeften. - Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties, wanneer deze relevant zijn voor de aanvraag.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van de geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria vso: Langdurig (somatisch) ziek (cluster 3 LZ)

Het toekennen van een TLV vso cluster 3 LZ gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

De leerling heeft ondersteuningsbehoeften in de categorieën A t/m D.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 1 (laag).

	Indicatoren voor onderwijs aan langdurig (somatisch) zieke leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	• Psychosomatische stoornis, die niet in hoofdzaak leidt tot motorische beperkingen, maar wel leidt tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen.	
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	A. Praktische zelfredzaamheid • De leerling heeft behoefte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen. • De leerling heeft behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit • De leerling is afhankelijk van (para)medische behandelingen en hulpmiddelen. • De leerling heeft extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens gezondheid en/of pijnbeleving. • De leerling heeft extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens energieniveau, slaapbehoeften en/of slaappatroon. • De leerling heeft behoefte aan een vermindering van leertijd en schoolwerk met minstens 25% door noodzakelijke zorg of aan de stoornis gerelateerd verzuim. C. Leeromgeving en leermiddelen • De leerling heeft behoefte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning. • De leerling heeft behoefte aan een rustruimte en/of aangepaste sanitaire voorzieningen. D. Didactische begeleiding: • De leerling heeft extra onderwijsbehoeften als het gaat om informatieverwerking, taakgerichtheid, concentratie en/of werktempo.	• Recente rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen, bijvoorbeeld behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen. • Geëvalueerd OPP waarin de relatie wordt beschreven tussen de lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis en de onderwijsbehoeften. • Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties, wanneer deze relevant zijn voor de aanvraag.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van de geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria vso: Meervoudig gehandicapt / Ernstig Meervoudig Beperkt cat. A + B (cluster 3 MG/EMB A+B)

Het toekennen van een TLV vso cluster 3 MG/EMB gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 3 (hoog).

	Indicatoren voor onderwijs aan meervoudig gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	1. Een diepe stoornis in de intellectuele ontwikkeling (IQ <20). 2. Een ernstige stoornis in de intellectuele ontwikkeling (IQ: 20-34) met bijbehorend zeer beperkt gedragsrepertoire en bijkomende medische-, of gedragsproblematiek. 3. Een matig tot licht verstandelijke beperking (IQ 35-69) in combinatie met een lichamelijke handicap (zie criteria ZML/LG).	1. Intelligentieonderzoek voorzien van datum, naam, handtekening en functie onderzoeker of een beschrijving van de intellectuele, motorische, communicatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling, bijvoorbeeld volgens het LACCS-model, opgesteld door een psycholoog, orthopedagoog of een arts.
Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan	De meeste intelligentietests zijn niet berekend op afname bij zeer zwak presterende leerlingen. Een IQ <55 is onvoldoende betrouwbaar vast te stellen. Daarom wordt naast een IQ-meting ook gekeken naar het ontwikkelingsniveau van de leerling. Onderstaande beschrijvingen zijn gebaseerd op Resing & Blok 2002. Ad 1: IQ <20, referentieleeftijd: 0-2 jaar Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan: Kan soms lopen, zeer elementaire vorm van spreken mogelijk, heeft baat bij regelmatige lichamelijke activiteit, eenvoudige vormen van zelfredzaamheid (bijvoorbeeld lepel vasthouden, zelfstandig koekje eten) zijn mogelijk. Kan niet voor zichzelf zorgen; heeft bij bijna alle algemene dagelijkse levensverrichtingen hulp nodig. De leerling heeft onder schooltijd (diverse) paramedische therapieën en/of verpleegkundige zorg nodig. Ad 2: IQ 20-34, referentieleeftijd: 2-4 jaar. Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan: Kan meestal leren lopen. Kan taal begrijpen en er op reageren. De spraakontwikkeling is beperkt. De leerling beschikt niet over de basisvoorwaarden om te leren lezen, schrijven en rekenen. De leerling kan getraind worden in elementaire verzorging en andere basisvaardigheden, bijvoorbeeld: aankleden, haren kammen, zelfstandig uit een beker drinken en een vorm van zindelijkheid aanleren is mogelijk. Heeft hulp nodig bij de meeste algemene dagelijkse levensverrichtingen. Heeft leiding nodig en intensieve, sturende begeleiding. De leerling heeft onder schooltijd (diverse) paramedische therapieën en/of verpleegkundige zorg nodig.	1. Geëvalueerd OPP waarin de ontwikkelingsdoelen waaraan gewerkt wordt beschreven zijn. 2. Recente rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen, bijvoorbeeld behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Hoeft niet te worden aangetoond.	

Tabel 2

Voor onderstaande beschrijvingen wordt gerefereerd aan de Invulwijzer Ondersteuningsbehoeften behorende bij het doelgroepenmodel (v)so van LECSO, waar de gebieden nader geduid worden. In het LECSO-model wordt het verschil tussen voortdurend, internsief en zeer intensief beschreven.

Bekostiging	Onderbouwing
Standaard (volgens tabel 1)	De leerling heeft voortdurende ondersteuning nodig op meerdere gebieden: • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag • Communicatie • Fysieke situatie • Medische situatie Het aanbod van de vso-school zoals beschreven in het SOP sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling, zoals blijkt uit het OPP.
Maatwerkplus Arrangement (medium)	De leerling heeft structureel intensieve ondersteuning nodig op minimaal drie gebieden: • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag • Communicatie • Fysieke situatie • Medische situatie Het aanbod van de vso-school zoals beschreven in het SOP sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling, echter deze leerling heeft naast de reguliere ondersteuning die vanuit het vso verwacht mag worden, intensieve extra ondersteuning nodig op het gebied van onderwijs ten gevolge van ernstige en complexe verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen en/of psychiatrische problematiek.

Bekostiging	Onderbouwing
Maatwerkplus Arrangement (zwaar)	De leerling heeft structureel zeer intensieve ondersteuning nodig op minimaal drie gebieden: • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag • Communicatie • Fysieke situatie • Medische situatie Het aanbod van de vso-school zoals beschreven in het SOP sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling, echter deze leerling heeft naast de reguliere ondersteuning die vanuit het vso verwacht mag worden, zeer intensieve ondersteuning nodig op het gebied van onderwijs ten gevolge van ernstige en complexe verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen en/of psychiatrische problematiek.

Tabel 3

Indien een Maatwerkplus Arrangement wordt aangevraagd, geldt in alle gevallen een looptijd van maximaal twee jaar. Hierna kan eventueel een verlenging worden aangevraagd. Bij de aanvraag voor een Maatwerkplus Arrangement gaat het om de onderwijskundige noodzaak en niet om aspecten die feitelijk tot de verantwoordelijkheid van de jeugdhulp of WLZ gerekend kunnen worden. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om aanpassingen in de groepsgrootte en om extra personele inzet (extra docent, extra onderwijsassistent, etc.).

Domein	Wat rechtvaardigt het Maatwerkplus Arrangement ten aanzien van ... (Wat is de concrete extra ondersteuningsbehoefte?)	Hoe worden de extra ondersteuningsmiddelen ingezet (op jaarbasis)?
Leren & ontwikkelen / executieve functies		
Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag		
Communicatie		
Fysieke situatie		
Medische situatie		
Benodigd bedrag (per jaar)		

Bijlage 3.1 – Handreiking aanvragen verlenging TLV cluster 3

HANDREIKING

Aanvragen van een verlenging TLV 18-20 jaar voor leerlingen in het cluster 3 onderwijs ZML/MG binnen de samenwerkingsverbanden Zuid-Holland West, VO Delflanden, VO Zoetermeer en VO Westland

Inleiding

Leerlingen mogen volgens de Wet op de expertisecentra in het vso blijven tot het einde van het schooljaar waarin zij 20 jaar worden. De SWV's geven voor leerlingen in het cluster 3 onderwijs ZML/MG standaard een TLV af tot en met het schooljaar dat de leerling 18 jaar wordt. Er bestaat een mogelijkheid om de indicatie te verlengen tot en met het schooljaar dat de leerling 20 jaar wordt. Er moet dan door de school die de TLV aanvraagt, kunnen worden onderbouwd waarom dit in het belang van de leerling is. Het kan bijvoorbeeld zijn, dat een leerling van uitstroomprofiel is veranderd. In dat geval zal de leerling zich nog in korte tijd (1 of 2 schooljaren) andere vaardigheden eigen moeten maken. Of een bedrijf waar de leerling stage loopt, vraagt aan de school om verder te werken aan bepaalde doelen/vaardigheden welke nodig zijn om in dat bedrijf door te stromen naar werk. Ook kan het zijn dat de leerling nog een jaar onderwijstijd nodig heeft om vaardigheden te leren die kunnen bijdragen aan zijn kwaliteit van leven en die binnen een vervolgsetting niet geleerd kunnen worden.

Soms heeft een leerling door omstandigheden, zoals ziekte, langdurig geen onderwijs kunnen volgen. Ook dan kan een verlenging van de TLV worden aangevraagd. De school maakt de noodzaak van het verlengen van de TLV na het 18e jaar inzichtelijk voor de toewijzingscommissies van de SWV's, door het indienen van een transitieplan waarin de nog te behalen doelen worden beschreven.

Het komt regelmatig voor dat een commissie een aanvraag voor verlenging van een TLV voor een leerling van 18 tot 20 jaar moet aanhouden, omdat het dossier niet compleet is en derhalve voor de commissie moeilijk te beoordelen is. Dit is een vervelende situatie omdat het proces hierdoor onnodig wordt vertraagd. Om dit te voorkomen zijn onderstaand richtlijnen beschreven voor het aanvragen van een verlenging TLV 18-20 jaar.

Benodigde documenten

De volgende documenten zijn nodig bij het aanvragen van een verlenging TLV 18-20 jaar:

- Een geëvalueerd OPP van het huidige schooljaar;
- Een transitieplan voor de periode 18-20 jaar of voor de periode van aanvraag;
- Ondertekening van de TLV-aanvraag;
- De eerder afgegeven TLV.

Uit de documenten moet blijken dat er goed is overwogen wat het beste is voor de leerling: een langer verblijf in het onderwijs of juist een vervolgbestemming buiten het onderwijs. De afweging is daarbij gebaseerd op het geëvalueerde OPP van de leerling, het overleg met de ouders en het transitieplan.

Voor elke leerling is dus sprake van een uniek plan op maat.

Transitieplan

In het transitieplan ligt de nadruk op doelen die zich richten op de transitie naar wonen, werken en vrije tijd. Wat heeft de leerling nodig om de transitie naar wonen, werken vrije tijd zo goed mogelijk te kunnen maken? Hieronder zijn een paar voorbeelden van dergelijke doelen gegeven:

Doelen ten aanzien van vrije tijd:

- De leerling is lid van een speciale sportclub.
- De leerling maakt via de naschoolse activiteiten kennis met verschillende sporten/ culturele en kunstzinnige activiteiten.

Doelen ten aanzien van wonen:

- De leerling kan boodschappen doen met een boodschappenlijst.
- De leerling kan met een betaalpas betalen.
- De leerling kan zelfstandig reizen.
- De leerling weet wat de mogelijkheden zijn om zelfstandig of begeleid te wonen.

Doelen ten aanzien van stage/werk/dagbesteding:

- De leerling komt op tijd op zijn stage/werk.
- De leerling kan instructies opvolgen.
- De leerling is klantvriendelijk.
- De leerling kan met behulp van pictogrammen aan begeleiders duidelijk maken welke activiteit hij wil doen.

Welke doelen zijn specifiek voor deze leerling belangrijk om nog te halen? Wat is haalbaar in 1 of 2 jaar? Het kan zijn dat een leerling per jaar maar aan 2, hooguit 3 doelen toekomt. Beschrijf deze doelen SMART en beschrijf ook op welke wijze en in welke periode er aan deze doelen gaat worden gewerkt. Wat biedt de school aan om de doelen te halen?

Evaluaties van stages

In het transitieplan staan evaluaties van (interne of externe) stages beschreven. Wanneer leerlingen door omstandigheden geen stage hebben kunnen lopen, kan dit uitgelegd worden in het transitieplan. Uit de evaluaties van de stages komt het volgende naar voren:

- Waar heeft de leerling stage gelopen en waar gaat de leerling nog stage lopen?
- Wat moet de leerling nog leren om zo soepel mogelijk door te kunnen stromen naar een activiteitscentrum/dagbesteding/arbeid?
- Wat wil het stagebedrijf dat de leerling nog moet leren aan kennis/vaardigheden, dat niet door het bedrijf zelf kan worden geboden?

De leerpunten worden in het transitieplan vertaald in SMART-doelen.

Een TLV-aanvraag indienen

Een aanvraag voor een verlenging van een TLV kan gedaan worden door een compleet dossier in te dienen bij het betreffende SWV. Op de websites van de SWV's vindt u de procedures en overzichten van de vergaderdata van de commissies, de inleverdata en de termijnen waarbinnen een besluit wordt genomen over de aanvraag.

SWV Zuid-Holland West: www.swvzhw.nl

SWV VO Delflanden: www.swvvo-delflanden.nl

SWV Zoetermeer: www.swvzoetermeer.nl

SWV VO Westland: www.swv-westland.nl

Bijlage 3.2 – Doelgroepenmodel LECSO

Klik op het beeld om naar de bijlage te gaan.

STANDAARDISERING DOELGROEPENMODEL (V)SO

BIJLAGE 1:
INVULWIJZER
ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

Bijlage 4

Procedureboek cluster 3/4 – Procedure TLV aanvraag

1. Inleiding

Het samenwerkingsverband heeft zich ten doel gesteld een samenhangend geheel van onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen te realiseren waardoor leerlingen in staat worden gesteld een ononderbroken ontwikkelingsproces door te maken én dat leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plek binnen het onderwijs krijgen.

Het samenwerkingsverband heeft hiertoe enkele wettelijke taken, waaronder;

- a. het vaststellen van een ondersteuningsplan,
- b. het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen,
- c. het beoordelen of een leerling toelaatbaar is tot het voortgezet speciaal onderwijs, op verzoek van het bevoegd gezag van de school waar de leerling is ingeschreven of is aangemeld,
- d. het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van de school waar de leerling is ingeschreven of is aangemeld.

In dit handboek staat de procedure en werkwijze voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) en een Maatwerkplus Arrangement beschreven.

2. Aanvraag Toelaatbaarheidsverklaring

Sommige leerlingen hebben een dusdanige structurele, intensieve en specifieke ondersteunings-behoefte dat deze de mogelijkheden van het regulier voortgezet onderwijs (vo) binnen de geboden basis- en extra ondersteuning overstijgt. Plaatsing binnen het voortgezet speciaal onderwijs (vso) kan dan geïndiceerd zijn. Voor plaatsing binnen het vso dient een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd te worden bij het samenwerkingsverband door het bevoegd gezag van de school waar de leerling is ingeschreven of is aangemeld.

2.1. Het indienen van een TLV aanvraag

Het aanvragen van de toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet onderwijs cluster 3 en 4 gebeurt in Onderwijs Transparant (OT 1-loket).

Documenten die toegevoegd dienen te worden aan de aanvraag;

- Een geëvalueerd ontwikkelingsperspectief (OPP) niet ouder dan 1 jaar, voorzien van naam, datum en handtekening school én ouders/verzorgers/leerling (bij 18 jaar);
- Het onderwijskundige rapport (hoeft niet verplicht ondertekend te zijn);
- Een onderbouwing vanuit het onderwijs waarom het VSO de meest geschikte plek is voor deze leerling;
- Resultaten toetsen en/of leerlijnen (methode-onafhankelijk; Cito, Drempel, leerlijnen etc. waarin de DL en DLE zichtbaar is);
- Indien aanwezig een diagnoseverklaring en/of recente rapportagegegevens (bijv. verklaring dyslexie, ASS, ADHD, behandelverslag etc.);
- Beschrijving en documentatie van huidige en vroegere hulpverlening, zoals een behandelplan of evaluatieverslag;
- Een volledig ingevulde arrangementsaanvraag voorzien van naam, datum en handtekening van de directie van de school en de ouders/verzorgers/leerling (bij 18 jaar);
- Een preadvies met datum en handtekening schoolconsulent;
- Huidige TLV (bij verlenging én bij overgang SO-VSO).

Indien van toepassing;

- Een volledig ingevuld Groen Maatwerktrajectadvies formulier voorzien van datum en hand- tekening. Het Maatwerktrajectadvies toevoegen in het preadvies of als los document in OT;
- Intelligentieonderzoek (niet ouder dan 2 jaar) óf een verklaring van een orthopedagoog/gedragswetenschapper m.b.t. toetsbaarheid en/of consistent beeld voorzien van datum, naam, handtekening en functie onderzoeker;
- Ondertekende rapportage sociale redzaamheid en/of SEO-R en/of ESSEON.

2.2. Verlengingsaanvraag TLV (verkorte procedure)

Voor een kleine groep leerlingen is aanvullend op de vastgestelde duur van de TLV nog een aanvullend jaar nodig om ofwel een diploma te behalen ofwel voldoende voorbereid te zijn voor deelname aan de arbeidsmarkt of de overstap naar dagbesteding. Voor deze leerlingen kan in een 'bulk' verlenging van de TLV aangevraagd worden via de verkorte procedure.

Het aanvragen van de verlenging van de toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet onderwijs cluster 3 en 4 gebeurt in Onderwijs Transparant (OT 1-loket) **na 1 januari en voor 1 mei**.

Documenten die toegevoegd dienen te worden aan de aanvraag;

- Huidige TLV;
- Een geëvalueerd ontwikkelingsperspectief (OPP) niet ouder dan 1 jaar, voorzien van naam, datum en handtekening school én ouders/verzorgers/leerling (bij 18 jaar);
- Een volledig ingevulde arrangementsaanvraag voorzien van naam, datum en handtekening van de directie van de school en de ouders/verzorgers/leerling (bij 18 jaar);
- Transitieplan voor verlengingen cluster 3 (bijlage 1);
- Diplomaplan voor verlengingen cluster 4 (bijlage 2);

Voor deze aanvragen wordt een afspraak ingepland met de school, de betrokken SOT Consulent en de voorzitter van de Commissie van Toelaatbaarheid. Deze afspraken kunnen ingepland worden via het secretariaat van de TLC commissie.

2.3. Spoedprocedure TLV

Binnen het Samenwerkingsverband kennen we ook de zogeheten spoedprocedure TLV aanvraag. Dit betreft bijvoorbeeld een aanvraag voor een leerling die uit een gesloten instelling komt en door de rechter binnen een week wordt teruggeplaatst in Den Haag waarvoor met spoed een TLV nodig is om plaatsing binnen het VSO niet te frustreren.

Het gaat dus om een situatie waarin sprake is van onmacht/overmacht (bijvoorbeeld als een ouder het gezag moet overdragen aan een voogd en de uitspraak van de rechter op zich heeft laten wachten). Het gaat dus niet over een situatie waarbij de school de deadline voor het indienen van een TLV aanvraag niet heeft gehaald.

De SOT-consulent neemt contact op met het secretariaat van de TLC commissie en meldt dat er een spoedaanvraag wordt ingediend. Bij de aanvraag wordt een zo compleet mogelijk dossier toegevoegd, dus inclusief handtekeningen en onderbouwende dossierstukken (zie paragraaf 2.1). De aanvraag zal met spoed door de deskundigen en commissie van toelaatbaarheid in behandeling worden genomen.

2.4. Zorg voorliggend

In enkele gevallen komt het voor dat een leerling nog niet (volledig) in staat is om onderwijs te volgen en een behandeltraject eerst gestart en/of doorlopen dient te worden. In die gevallen wordt er nog geen TLV afgegeven, aangezien het op het moment van de aanvraag nog niet geheel duidelijk is wat de ondersteuningsbehoefte van de leerling is en zal zijn na de behandelperiode.

Zodra de leerling weer belastbaar is voor onderwijs kan samen met de SOT-consulent de ondersteuningsbehoefte in kaart gebracht worden en kan de aanvraag voor een TLV, indien gewenst, gestart worden.

2.5. Toetsing van het dossier

Zodra de TLV aanvraag binnen is toetst de SOT-consulent of het dossier compleet is, waarna de aanvraag definitief doorgezet kan worden. Indien het dossier niet compleet is neemt de consulent hierover contact op met de aanvragende school.

Indien de aanvraag op definitief is gezet wordt deze in behandeling genomen door het secretariaat van de TLC commissie en zullen er twee onafhankelijke deskundigen aan het dossier gekoppeld worden. De wettelijke besluittermijn van 8 weken voor het samenwerkingsverband start.

3. Deskundigenadviezen

Voor het toetsen van de toelaatbaarheid van een leerling tot het voortgezet speciaal onderwijs dient de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband zich te laten adviseren door tenminste twee onafhankelijke deskundigen (art. 2.47 14e lid, WVO 2020). Op basis van het aangeleverde dossier, de daarin beschreven ondersteuningsbehoeften van de leerling en de door het samenwerkingsverband vastgestelde [criteria voor toelaatbaarheid](#) onderbouwen zij hun advies.

Wettelijk gezien worden er een aantal voorwaarden gesteld aan het deskundigenadvies;

- **De deskundigen moeten voldoen aan de kwalificatie-eisen;**
Eén van de deskundige die adviseert over de toelaatbaarheid dient een orthopedagoog of een psycholoog te zijn. De tweede deskundige dient, afhankelijk van de problematiek/ ondersteuningsvraag van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd, een kinder- of jeugdpsycholoog, pedagoog, kinderpsychiater, maatschappelijkwerker of arts te zijn.
- **De deskundigen moeten onpartijdig en objectief zijn;**
Uit artikel 8:34 Algemene wet bestuursrecht (AWB) volgt dat de deskundige zijn opdracht objectief en onpartijdig moet vervullen. Dit betekent onder meer dat de deskundigen een zelfstandige en verifieerbare deskundigenverklaring moeten opstellen op basis van het door het SWV aangeboden dossier
- **De deskundigen mogen in dienst zijn van het SWV;**
Deskundigen mogen wel in dienst zijn van het SWV, mits zij onpartijdig hun objectief advies formuleren, los van de opvattingen van alle andere betrokkenen.
- **De deskundigen mogen niet betrokken zijn bij het opstellen van de aanvraag en/of de aanvragende school;**
De deskundigen mogen niet in dienst zijn van de aanvragende school en mogen ook niet betrokken zijn geweest bij het opstellen en/of totstandkoming van de aanvraag.
- **De betrokken deskundigen mogen niet betrokken zijn bij de beoordeling van de TLV aanvraag;**
Evenmin mag de adviserende deskundige betrokken zijn bij de inhoudelijke beoordeling van de toelaatbaarheid door het SWV.

- Het TLV besluit dient deugdelijk gemotiveerd en onderbouwd te zijn;
Een besluit tot afgifte van een TLV dient volgens artikel 3:46 AWB deugdelijk gemotiveerd te zijn. Dit betekent dat de deskundigenadviezen op inzichtelijke en kenbare wijze moeten worden betrokken bij de motivering van de TLV. De belangrijkste overwegingen uit de deskundigenadviezen dienen te zijn verrat in de onderbouwing van het TLV besluit.

Bron: www.onderwijsgeschillen.nl/thema/toelaatbaarheidsverklaring/

4. Commissie van Toelaatbaarheid

Zodra de TLV aanvraag voorzien is van twee deskundigenadviezen wordt de aanvraag door het secretariaat TLC op de agenda gezet voor de TLC commissie. De TLC commissie toetst procedureel of de aanvraag aan de gemaakte afspraken van het samenwerkingsverband voldoet en zij adviseert de directeur-bestuurder over;

- de afgifte van een TLV voor voortgezet speciaal onderwijs,
- de hoogte van de bekostigingscategorie (laag, midden, hoog in het geval van een TLV SO),
- de duur van de TLV,
- geeft een gemotiveerde onderbouwing indien er sprake is van een eenzijdige TLV aanvraag en/of tegenstrijdige deskundigenadviezen,
- organiseert een zienswijzegesprek in geval van een eenzijdige TLV aanvraag, waarbij de zienswijze van ouder(s) en/of verzorger(s) onvoldoende helder is,
- vraagt in geval van tegenstrijdige deskundigenadviezen een derde deskundigenadvies aan.

4.1. Duur van de TLV

Een TLV voor diplomagericht onderwijs (cluster 4 en cluster 3 LZ) wordt afgegeven voor de gehele schoolloopbaan en voor niet-diplomagericht onderwijs (cluster 3) tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt. Hierbij hanteert het SWV 1 oktober als uitgangsdatum. Word je na 1 oktober 18 jaar dan telt dat jaar nog volledig mee, bijv. een leerling wordt 18 jaar op 2 oktober 2024, dan loopt de TLV t/m 31-07-2025.

Voor het diplomagericht onderwijs (cluster 4) geldt dat, indien een leerling het diploma niet binnen de gestelde tijd behaalt, verlenging van de TLV aangevraagd kan worden op basis van een diplomaplan (zie bijlage 2).

Voor leerlingen binnen het niet-diplomagericht onderwijs (cluster 3) kan een verlenging van de TLV aangevraagd worden tot en met het schooljaar waarin de leerling 20 jaar wordt. Op basis van de onderwijs- en ondersteuningsplan dient uit het transitieplan (zie bijlage 1) te blijken dat de leerling (nog) leerbaar is en dat de leerling door de verlenging van de tlv een beter uitstroomperspectief verkrijgt.

De verlengingsaanvragen verlopen via de verkorte procedure, zoals beschreven in paragraaf 2.2.

4.2. Start- en einddatum van de TLV

1. De ingangsdatum van de TLV is in principe de datum van besluit.
2. Aanvragen voor onder-instromers, leerlingen die vanuit het (speciaal) basisonderwijs of speciaal onderwijs doorstromen naar het voortgezet speciaal, wordt in principe als ingangsdatum van de TLLV 1 augustus gehanteerd.
3. Einddatum van een TLV is altijd het einde van een schooljaar; 31 juli 20.

5. Besluit TLV aanvraag

De directeur-bestuurder neemt op basis van het complete dossier, de twee onafhankelijke deskundigenadviezen en het advies van de TLC commissie een besluit over de TLV aanvraag. Het besluit kan zijn;

- a. Er wordt een toelaatbaarheidsverklaring tot het voortgezet speciaal onderwijs toegekend
- b. De aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring tot het voortgezet speciaal onderwijs wordt afgewezen.
- c. De aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring tot het voortgezet speciaal onderwijs wordt aangehouden.

Indien school en/of ouder(s)/verzorger(s) tegen de TLV bezwaar willen maken dan kan dat binnen zes weken door een bezwaarschrift in te dienen bij het samenwerkingsverband.

5.1. Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen tegen het besluit binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift indienen bij de directeur-bestuurder van het SWV VO ZHW.

Het bezwaarschrift dient ten minste te bevatten:

- naam en adres van de indiener;
- de datum en handtekening;
- omschrijving van het besluit waartegen bezwaar is ingediend;
- de gronden van het bezwaar.

Dient u namens iemand anders het bezwaar in? Stuur dan een volmacht mee.

De directeur-bestuurder van het SWV is gehouden om binnen twee weken na ontvangst van het bezwaarschrift het dossier (waaraan het bezwaarschrift is toegevoegd) ter advisering voor te leggen aan de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring sbo en (v)so van de Stichting Onderwijsgeschieden, waarbij het Samenwerkingsverband VO Zuid-Holland West is aangesloten. Na ontvangst van het advies worden belanghebbenden uitgenodigd gehoord te worden.

Na advies van de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring neemt de directeur-bestuurder een beslissing op bezwaar.

6. Aanvraag Maatwerkplus Arrangement

6.1 Maatwerkplus Arrangement

Het aanvragen van een Maatwerkplus Arrangement kan ingediend worden in Onderwijs Transparant (OT 1-loket).

Een Maatwerkplus Arrangement kan aangevraagd worden indien de bekostigingscategorie van een TLV niet toereikend is gezien de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De leerling voldoet niet aan de criteria voor een TLV met een hogere bekostigingscategorie, maar heeft wel een aantoonbare ondersteuningsbehoefte die vraagt om een hogere bekostiging. Voor deze leerling dient er eerst een TLV toegekend zijn door het SWV met een bekostigingscategorie laag of midden, voordat de aanvraag voor een Maatwerkplus Arrangement ingediend kan worden.

Een aanvullend Maatwerkplus Arrangement is mogelijk voor de duur van twee jaar.

Voor het toekennen van een Maatwerkplus Arrangement is altijd een TLV van het SWV V0 ZHW nodig. Het arrangement wordt voor maximaal twee jaar toegekend!

Documenten die toegevoegd dienen te worden aan de arrangementsaanvraag;

- Een volledig ingevuld en ondertekend Maatwerkplusformulier (zie website);
- Een geëvalueerd ontwikkelingsperspectief (OPP) niet ouder dan 1 jaar, voorzien van naam, datum en handtekening school én ouders/verzorgers/leerling (bij 18 jaar);
- Een volledig ingevulde arrangementsaanvraag voorzien van naam, datum en handtekening van de directie van de school en de ouders/verzorgers/leerling (bij 18 jaar);
- Indien mogelijk de onderzoeksverslagen toevoegen die de aanvraag ondersteunen;
- Een preadvies met datum en handtekening schoolconsulent;
- Huidige TLV (bij verlenging én bij overgang SO-VSO).

Na twee jaar kan verlenging van het Maatwerkplus Arrangement aangevraagd worden.

6.2 Verlengingsaanvraag Maatwerkplus Arrangement (verkorte procedure);

Na twee jaar kan verlenging van het Maatwerkplus Arrangement aangevraagd worden, via Onderwijs Transparant (OT 1-loket), indien de ondersteuningsbehoefte van de leerling aantoonbaar de bekostigingscategorie van de toegekende TLV overstijgt.

Documenten die toegevoegd dienen te worden aan de arrangementsaanvraag;

- Een volledig ingevuld en ondertekend maatwerkplusformulier;
- Een geëvalueerd ontwikkelingsperspectief (OPP) niet ouder dan 1 jaar, voorzien van naam, datum en handtekening school én ouders/verzorgers/leerling (bij 18 jaar);
- Een volledig ingevulde arrangementsaanvraag voorzien van naam, datum en handtekening van de directie van de school en de ouders/verzorgers/leerling (bij 18 jaar);
- Huidige TLV.

Voor deze aanvragen wordt een afspraak ingepland met de school, de betrokken SOT Consulent en de voorzitter van de Commissie van Deskundigen. Deze afspraken kunnen ingepland worden via het secretariaat van de TLC commissie.

7. Eenzijdige TLV aanvraag

Voor het indienen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) vindt er overleg plaats met ouder(s) en/of verzorger(s). In de meeste gevallen is dit een constructief overleg en wordt de aanvraag ondertekend. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat ouder(s) en/of verzorger(s) een andere zienswijze hebben en de aanvraag weigeren te ondertekenen. In dat geval kan de TLV aanvraag als nog door de school worden ingediend en zal de Commissie van Deskundigen (CvD) onderstaande procedure volgen;

Stap 1: De school, SOT-consulent en ouder(s) en/of verzorger(s) bespreken de TLV aanvraag. Aan ouder(s) en/of verzorger(s) wordt gevraagd deze te ondertekenen.

Stap 2: Als ouder(s) en/of verzorger(s) de aanvraag niet willen ondertekenen, dan kan school de aanvraag toch indienen bij het samenwerkingsverband. School en/of SOT-consulent brengen ouder(s) en/of verzorger(s) hiervan op de hoogte en vragen hen hun zienswijze op papier te zetten. Indien zij hiervan gebruik maken, zal dit toegevoegd worden aan het dossier.

School is verplicht ouders een afschrift te geven van het volledige dossier, zoals dit wordt ingediend bij het samenwerkingsverband.

Stap 3: Indien de zienswijze van ouder(s) en/of verzorger(s) onvoldoende helder is kan de TLC Commissie overwegen om school en ouder(s) en/of verzorger(s) uit te nodigen voor een zienswijzegesprek. Indien er sprake is van communicatieproblemen en/of een geschil tussen school en ouder(s) en/of verzorger(s), zullen beide partijen los van elkaar worden gehoord.

Van het zienswijzegesprek zal een verslag worden gemaakt. Dit verslag wordt toegevoegd aan het betreffende leerlingdossier in Onderwijs Transparant (OT) en zal tevens worden gedeeld met ouder(s) en/of verzorger(s).

Stap 4: De TLC commissie betreft bij haar advies aan de directeur-bestuurder het volledige dossier, de twee deskundigenadviezen en de zienswijze van school en/of ouder(s)/verzorger(s).

Stap 5: De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband toetst of;

- de aanvraag voldoet aan het Ondersteuningsplan en de door het samenwerkingsverband opgestelde toelaatbaarheidscriteria VSO;
- de totstandkoming van twee onafhankelijke deskundigenadvies zorgvuldig en correct is verlopen en/of de redenering in de deskundigenverklaringen begrijpelijk is en de getrokken conclusie hierop aansluit;
- het proces van analyse en beoordeling door de TLC Commissie, zorgvuldig en correct is verlopen;
- de aanvraag, conform advies van de TLC Commissie, voldoet aan de vereisten die door het samenwerkingsverband zijn gesteld voor het toekennen van een toelaatbaarheidsverklaring VSO.

Stap 6: De directeur-bestuurder neemt na toetsing een besluit en motiveert dit besluit aan school en ouder(s) en/of verzorger(s) in een brief. In het geval van een positief besluit zullen de toelaatbaarheidsverklaring en de twee deskundigenadviezen als bijlage bij de brief gevoegd worden.

Het verslag van het zienswijzegesprek, de brief met het genomen besluit door de directeur-bestuurder, de TLV beschikking en de twee deskundigenverklaringen zullen toegevoegd worden aan het leerlingdossier in OT.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Transitieplan verlenging cluster 3

Transitieplan verlenging cluster 3

NAW-gegevens

Voornaam	
Achternaam	
Geboortedatum	
Woonplaats	

Onderwijsverloop

Afdeling	
Klassenverloop in het V(S)O, incl. doublures	

Naam aanvrager:
Functie aanvrager:

Transitieplan / onderbouwing verlenging

Motivatie door GW-er school
Persoonsbeschrijving: Korte beschrijving van de leerling op dit moment.
Te behalen doelen: Te behalen doelen op het gebied van bijvoorbeeld leren & ontwikkelen, zelfredzaamheid, communicatie, wonen, stage/werk/dagbesteding etc.
Evaluatie (interne/externe stages): Korte evaluatie van de stageperiode en doelen die nog behaald dienen te worden.
Benodigde ondersteuning: Korte beschrijving van de werkwijze om deze doelen te behalen.
Uitstroomperspectief: Waar wordt de komende periode naar toegewerkt?

Handtekening:
Datum:

Bijlage 2: Diplomaplan verlenging cluster 4

Plan van Aanpak 'behalen diploma' verlenging cluster 4 NAW-gegevens

Voornaam	
Achternaam	
Geboortedatum	
Woonplaats	

Onderwijsverloop

Afdeling	
Klassenverloop in het V(S)O, incl. doublures	
Recente school- cijfer (indien relevant)	

Naam aanvrager:
Functie aanvrager:

Plan van aanpak 'behalen diploma'/ onderbouwing verlenging

Motivatie door GW-er school

Handtekening:
Datum:

Bijlage 5

Procedureboek lwoo/pro

Aanmeldprocedure onderinstroom lwoo/pro

Aanmelden lwoo/pro in schooljaar 2023/2024 voor brugklas schooljaar 2024/2025

Vanaf schooljaar 2023-2024 mogen po-scholen leerlingen aanmelden bij het SWV voor een preadvies lwoo/pro. De Commissie van Deskundigen geeft een positief preadvies voor lwoo of pro óf beoordeelt dat de aanvraag niet voldoet aan de criteria voor lwoo/pro. Vo-scholen zien bij de aanmelding van de leerling direct of er een positief uitslagformulier is voor lwoo of pro. De vo-school hoeft dan alleen nog de formele aanvraag in te dienen, waarna de toekenning voor lwoo of een TLV pro afgegeven kan worden door het SWV. Wanneer er geen positief uitslagformulier is zal de Commissie van Deskundigen op basis van het volledige dossier inclusief de onderbouwing beoordelen of lwoo of pro alsnog toegekend wordt.

Het voordeel van deze nieuwe werkwijze is dat incomplete dossiers al voor de aanmelding bij de vo-school worden teruggezet aan de po-school zodat ontbrekende gegevens tijdig aangevuld kunnen worden.

Voor de po-school:

Als je vermoedt dat een leerling in aanmerking komt voor lwoo of pro, neem dan de volgende stappen:

1. Volg het stroomschema (zie website SWVZHW) of de leerling voldoet aan de criteria voor lwoo of pro.
2. Voldoet de leerling aan de criteria, meld de leerling aan in OT bij preadvies lwoo/pro. Periode aanmelden po-school: – Aanvragen voor pro periode: herfstvakantie t/m 31 januari.
 - Aanvragen voor lwoo periode: 15 november t/m 24 maart.
3. Vul de schoolloopbaan correct in vanaf groep 1 (ook als dit op een andere school of in het buitenland is geweest).
4. Er moet sprake zijn van structurele leerachterstanden in groep 6, 7, 8. Deze leerresultaten moeten allemaal zijn weergegeven in het OKR of als bijlage in OT.

Bij twijfel over structurele leerachterstanden, is het advies om toch een aanvraag in te dienen voor een preadvies.

5. Controleer of er moet worden teruggetoetst. Bij leerjaargebonden toetsen moet worden teruggetoetst als de feitelijke uitslag meer dan één leerjaar (in DLE's uitgedrukt: meer dan 10 punten) van de verwachte score af ligt. De afname van een Drempelonderzoek is een mooi alternatief voor terugtoetsen (zie voor uitgebreide toelichting de Staatscourant / of de BOVO werkomgeving)
6. IQ hoger dan 90? Sociaal-emotioneel-onderzoek waar problematiek uit naar voren komt is verplicht. Dit verslag moet worden toegevoegd aan de bijlagen in OT (zie voor toegestane SEM-instrumenten de Staatscourant)
7. Laat ouders het toestemmingsformulier ondertekenen (zie BOVO werkomgeving) en voeg deze bij als bijlage toe in OT.
8. Na het versturen van de aanvraag wordt deze in behandeling genomen door de Commissie van Deskundigen van SWVZHW. Na de vergadering ontvang je per leerling in OT een uitslagformulier. Voeg dit uitslagformulier toe aan het overdrachtdossier voor vo.

Voor de vo-school:

1. Leerling meldt zich aan bij vo-school.
2. Vo-school checkt dossier. Er wordt bekeken of er een positief uitslagformulier is.
3. Vo-school meldt leerling aan in OT bij het SWV (leerlingen met een positief uitslagformulier of nieuwe aanvraag).
 - Voor leerlingen met een positief uitslagformulier: controleer of het uitslagformulier is bijgevoegd in de aanvraag in OT als de leerling deze heeft.
 - Voor een nieuwe aanvraag: controleer of het dossier voldoet aan de criteria en of het compleet is (net als voorgaande jaren).

Voor alle leerlingen geldt: voeg een door ouders ondertekende verklaring toe (pro zienswijze of lwoo ouderverklaring).

Er zijn verschillende aanmeldroutes die hier zullen worden toegelicht.

1. Onderinstroom: vanuit primair onderwijs naar voortgezet onderwijs

zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór 10 september aanmelden OT: lwoo onderinstroom, pro onderinstroom of pro vangnet onderinstroom

Voor de indicatiestelling voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs worden de landelijke criteria gehanteerd wat betreft de screenings- en testinstrumenten zoals deze jaarlijks worden gepubliceerd in de Staatscourant.

- Vo-school meldt leerling aan in OT bij SWV.
 - o Voor leerlingen met een positief uitslagformulier: controleer of het uitslagformulier is bijgevoegd in de aanvraag in OT als de leerling deze heeft.

Dossiervorming:

- ✓ Positief uitslagformulier
- ✓ Zienswijze voor pro of ouderverklaring lwoo ondertekend door ouders

- o Voor een nieuwe aanvraag: controleer of het dossier voldoet aan de criteria en/of het compleet is (net als voorgaande jaren).

Dossiervorming:

- ✓ IQ-test niet ouder dan 2 jaar
- ✓ Leervorderingen
- ✓ OKR PO-VO
- ✓ Motivering
- ✓ Zienswijze voor pro of ouderverklaring lwoo ondertekend door ouders

2. Leerlingen die vallen onder de spijtoptantenregeling: uit de eerste klas van het voortgezet onderwijs

aanmelden tussen 1 februari en 31 juli
aanmelden OT: lwoo regeling spijtoptant

Zowel gegevens uit het po als gegevens uit de eerste klas vo onderbouwen de structurele ondersteuningsvraag. Motivering met behulp van geëvalueerd ontwikkelingsperspectiefplan is verplicht. Staatscourant.

Dossiervorming:

- ✓ IQ-test niet ouder dan 2 jaar
- ✓ Motivering d.m.v. onderbouwd en geëvalueerd OPP
- ✓ Cijferlijst
- ✓ Zienswijze voor pro of ouderverklaring lwoo ondertekend door ouders

Bijzondere regelingen: omzettingen vanuit een andere vorm van V(S)O

zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór 10 september

- lwoo naar pro
aanmelden OT: pro omzetting lwoo-pro
- vso naar pro
aanmelden OT: pro zij-instromers

Dossiervorming:

- ✓ IQ-test niet ouder dan 2 jaar (mochten er evidente gegevens beschikbaar zijn, zoals 2 eerdere IQ-testen met een soortgelijke uitslag, overleg dan met de ambtelijk secretaris van de CvD)

- ✓ Motivering d.m.v. onderbouwd en geëvalueerd OPP
- ✓ Zienswijze voor pro of ouderverklaring lwoo ondertekend door ouders
- ✓ OKR VO-VO

Anderstaligen

Anderstaligen kunnen bij het SWV worden aangemeld voor een aanwijzing lwoo of een toelaatbaarheidsverklaring pro. Zij worden onderverdeeld in drie categorieën:

- Leerlingen vanuit het buitenland met Nederlands paspoort met ISK-ondersteuningsbehoefte

aanmelden zodra leerling is ingeschreven op vo en dossier compleet is (zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór 10 september)

aanmelding OT: NL paspoort met ISK-ondersteuningsbehoefte

Deze leerlingen zijn in het buitenland geboren/vanaf hun geboorte naar het buitenland gegaan en hebben gedurende de basisschoolperiode onderwijs in het buitenland gevolgd. Ze zijn de Nederlandse taal niet machtig en worden veelal in de ISK-klas geplaatst.

In principe kan de leerling alleen worden aangemeld als deze nog geen 18 jaar is op 1 oktober (in het schooljaar waarvoor wordt aangevraagd).

Dossiervorming:

- ✓ IQ-test
- ✓ Leervorderingen (bv. TOA-toetsen)
- ✓ Zienswijze voor pro of ouderverklaring lwoo ondertekend door ouders
- ✓ Motivering

- Leerlingen vanuit de Nederlandse Antillen met Nederlands paspoort

aanmelden zodra leerling is ingeschreven op vo en dossier compleet is (zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór 10 september)

aanmelden OT: NL Antillen met NL paspoort

Dossiervorming:

- ✓ IQ-test
- ✓ Leervorderingen (bv. TOA-toetsen)
- ✓ Zienswijze voor pro of ouderverklaring lwoo ondertekend door ouders
- ✓ Indien mogelijk OPP

- Vreemdelingen (zie ook voorbeelden hieronder)

Aanmelden: zie onderstaand schema met voorbeelden

aanmelden OT: pro ISK of lwoo ISK

Dit zijn leerlingen die niet de Nederlandse nationaliteit hebben en al langer dan één jaar in Nederland onderwijs volgen vóór de eerste teldatum van het voortgezet onderwijs (1 oktober).

Dossiervorming:

- IQ-test
- Zienswijze pro of ouderverklaring lwoo ondertekend door ouders
- Indien mogelijk leervorderingen

Voorbeelden periode van aanmelden vreemdelingen na ISK voor lwoo/pro:

Voorbeeld A: vóór 1 oktober in NL en ingeschreven op een school

De leerling komt in Nederland op 28 juni 2023;

Start in het vo in september 2023; School ontvangt nieuwkomersbekostiging van 1 juli 2023 t/m 1 juli 2025 (peildatum 1 juli).

1e Teldatum vo is 1 oktober 2023;

Aanvraag lwoo/pro

Periode van 1 april 2024 – 1 juni 2024: testen voor de aanvraag lwoo/pro en

dossiervorming CvD; Aanmelden bij CvD vóór 1 oktober 2024

Bekostiging lwoo of pro start vanaf 1 oktober 2024 naast de nog lopende ISK bekostiging tot en met 1 juli 2025 (aankomstdatum leerling in NL).

Voorbeeld B: na 1 oktober in NL en na 1 oktober ingeschreven op een school

De leerling komt in Nederland op 3 oktober 2022;

Start vo 13 november 2022;

School ontvangt nieuwkomersbekostiging van 1 januari 2023 t/m 1 januari 2025 (peildatum 1 januari).

1e Teldatum vo is dan pas 1 oktober 2023;

Aanvraag lwoo/pro

Periode na 1 oktober 2023: testen voor de aanvraag lwoo/pro en dossiervorming

CvD; Aanmelden bij CvD vóór 1 oktober 2024.

Bekostiging lwoo of pro start vanaf 1 oktober 2024 en de ISK bekostiging stopt dan per 3 oktober 2024 (aankomstdatum leerling in NL).

Voorbeeld C: voor 1 oktober in NL en na 1 oktober ingeschreven op een school

De leerling komt in Nederland 15 september 2022;

Start vo 15 oktober 2022; School ontvangt nieuwkomersbekostiging van 1 oktober 2022 t/m 1 oktober 2024 (peildatum 1 oktober).

1e Teldatum vo is dan pas 1 oktober 2023;

Aanvraag lwoo/pro

Periode na 1 oktober 2023: testen voor de aanvraag lwoo/pro en dossiervorming

CvD; Aanmelden bij CvD vóór 1 oktober 2024.

Bekostiging lwoo of pro start vanaf 1 oktober 2024 en de ISK bekostiging stopt dan per 15 september 2024 (aankomstdatum leerling in NL).

Doorlooptijden

Voor de po-school:

Datum aanmelding	Wanneer afgerond?
herfstvakantie t/m 31 januari	Preadvies po voor praktijkonderwijs
15 november t/m 24 maart	Preadvies po voor leerwegondersteuning

Voor de vo-school:

Datum aanmelding	Wanneer afgerond?
1 maart tot 1 juni	Wenselijk, garantie dat procedure 1 oktober is afgerond
Uiterlijk 2 weken voor de zomervakantie	Voor de zomervakantie in behandeling
Voor 31 juli spijtoptanten aanmelden	Voor 1 oktober afgerond
Uiterlijk 1 week na de zomervakantie	Voor 1 oktober afgerond
9 september uiterste datum reguliere aanvragen	Voor 1 oktober afgerond
10 september – 1 oktober	Noodprocedure (dit kunnen enkel leerlingen zijn die laat instromen of nog wisselen van school in de maand september)
Na 1 oktober	Bekostiging voor schooljaar erna

Na ontvangst van de (complete) aanvraag heeft het SWV maximaal 6 weken de tijd om een besluit te nemen en eventueel kan dit met 4 weken worden verlengd. Binnen 4 schoolweken (in de Algemene Wet Bestuursrecht is deze termijn binnen acht weken) nadat de aanvraag compleet en geaccepteerd is, beschikt de CvD over de aanvraag. In geval van een aanhouding ontvangt de aanvrager hierover schriftelijk bericht.

Inrichting en werkwijze Commissie van Deskundigen (CvD)

Betrokkenen: Administratief medewerker, ambtelijk secretaris, voorzitter, commissieleden

Verantwoordelijk: Directeur-bestuurder van het SWVZH

Samenstelling: De CvD bestaat uit vier commissieleden: de voorzitter, de ambtelijk secretaris en twee extra leden uit het voortgezet onderwijs vanuit een lwoo- en pro-locatie.

Taken:

1. Geven van preadviezen lwoo/pro aan het basisonderwijs.
2. Adviseren (aan de directeur-bestuurder van het SWV) over afgifte van een aanwijzing in het Leerwegondersteunend Onderwijs (lwoo) en Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) tot het Praktijkonderwijs (pro).

Procedure:

- vo school meldt aan voor een aanwijzing lwoo of Toelaatbaarheidsverklaring voor pro in OT.
- Administratief medewerker ontvangt een aanvraag lwoo/pro in OT.
- Administratief medewerker checkt het dossier op volledigheid. Indien volledig zet de administratief medewerker het dossier door naar de ambtelijk secretaris.
- Het SWVZH hanteert de landelijke criteria als uitgangspunt voor de toekenning van een TLV-pro en de aanwijzingen lwoo.
- Ambtelijk secretaris CvD beoordeelt de inhoud van de aanvraag en voorziet deze van een preadvies op basis van de bevindingen over de leerling. De preadviezen worden gebundeld in een vergaderlijst.
- De vergaderlijst wordt minimaal drie werkdagen voor de vergadering gemaakt en doorgezet naar de CvD leden door de ambtelijk secretaris.

- Overige CvD leden beschrijven hun bevindingen in de vergaderlijst voorafgaande aan de vergadering.
- Indien de ambtelijk secretaris in het voortraject betrokken is geweest bij de leerling (IQ-onderzoek of anderszins), dan geven minimaal twee andere deskundigen advies over de leerling. Ambtelijk secretaris blijft hier buiten, zet alleen preadvies in OT op “bespreken”.
- Besprekingen zijn live of via Teams. Voorzitter geeft uiteindelijk advies aan de directeur-bestuurder van het SWV.

Vergadering:

- De vergadering van de kamer lwoo/pro vindt in principe 1 keer per week op maandag plaats.
- Bij vragen of onduidelijkheden over de aanvraag wordt deze aanvraag aangehouden. Er wordt dan een aanhoudingsbrief naar de school gestuurd.
- Na aanlevering van de aanvullende informatie wordt de aanvraag opnieuw geagendeerd.

Op maandag, na de vergadering:

- De ambtelijk secretaris verwerkt de adviezen in de vergaderlijst en regelt een aanhoudingsbrief indien nodig. Deze wordt in OT bij de bijlagen gevoegd en de school wordt per email verwittigd.
- Indien de aanvraag wordt toegekend, zet de ambtelijk secretaris het besluit op definitief in naam van de directeur-bestuurder van het SWV. Vervolgens genereert de administratief medewerker middels OT de ondersteuningsverklaring die dan automatisch in de bijlage komt.

Besluiten:

- N.a.v. de besluiten worden de volgende brieven vanuit het SWV verstuurd:
 - Aanhouden na bespreking
 - Positieve beschikking à TLV pro of aanwijzing lwoo
 - Negatieve beschikking à Buiten behandeling stellen

- De aanhoudings- en de beschikkingsbrieven worden ondertekend door de directeur-bestuurder van het SWV. Tevens staat vermeld dat de CvD ervan uitgaat dat de ouders/verzorgers over het verloop van de aanvraag op de hoogte worden gehouden door de anmeldende school.

Bezwaarprocedure

Betreft: Commissie van Deskundigen (CvD)

Onderwerp: Bezwaarprocedure

Betrokkenen: CvD, directeur-bestuurder SWVZHW

Verantwoordelijk: directeur-bestuurder SWVZHW

Als ouders of school het niet eens zijn met de aanwijzing lwoo of de toelaatbaarheidsverklaring pro, kunnen zij een bezwaar indienen bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen, in dit geval het Dagelijks Bestuur van het SWVZHW. Het Dagelijks Bestuur heeft deze taak, in overeenstemming met het directiestatuut, gedelegeerd aan de directeur-bestuurder van het SWV.

Bezwaren over de inhoud van het aanbod of de aanvraag door de vo school worden doorgeleid naar de vo school.

De directeur-bestuurder kan, afhankelijk van het ingediende bezwaar, een **onafhankelijk** deskundige inschakelen met een (ortho)pedagogische, psychologische, onderwijskundige, maatschappelijke of medische achtergrond om hem/haar te laten adviseren.

Het bezwaarschrift is in de Nederlandse taal opgesteld, dient ondertekend te zijn en bevat tenminste:

- naam en adres van de indiener;
- naam en geboortedatum van de leerling;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar: de motivering.

De termijn voor het indienen van een bezwaar bedraagt zes weken na de datum waarop het besluit is genomen. Het SWVZHW bevestigt schriftelijk de ontvangst van het bezwaarschrift.

De volledige procedure voor bezwaar tegen een besluit t.a.v. extra ondersteuning of een toelaatbaarheidsverklaring staat beschreven op de website van het SWVZHW (www.swvzhw.nl).

Doorlooptijd	Een bezwaarschrift over het besluit kan binnen zes weken na het besluit worden ingediend
---------------------	--

Bijlage 6

OPDC handboek

OPDC Zuid-Holland West (Orthopedagogisch didactisch centrum)

Het samenwerkingsverband heeft ten behoeve van de ondersteuning van de scholen een bovenschoolse voorziening ingericht, zijnde OPDC Zuid-Holland West. De visie van het OPDC op de dienstverlening luidt:

“De dienstverlening van het OPDC Zuid-Holland West richt zich primair op het ondersteunen van scholen en het delen van expertise om zoveel mogelijk leerlingen in de school te houden maar heeft ook een (kortdurend) aanbod beschikbaar als dat geheel of gedeeltelijk niet haalbaar is. De stamschool is en blijft altijd verantwoordelijk voor en aanspreekbaar op de voortgang van het onderwijs aan de leerling.” Deze visie veronderstelt een intensieve en nauwe samenwerking en afstemming tussen de VO-scholen en het OPDC. OPDC Zuid-Holland West neemt hiermee een positie in, in de ondersteuningsstructuur van de VO-school.

Het OPDC opereert tussen het veld van reguliere scholen en het vso, waarbij het een doel is om de onderwijsloopbaan van de geplaatste leerlingen te continueren en een uitstroomperspectief voor hen te realiseren. Voor alle leerlingen is passende ondersteuning vanuit de jeugdhulp beschikbaar, die op de voorziening zelf wordt aangeboden. Onderwijs en jeugdhulp worden in samenhang aangeboden en deze integrale aanpak is een belangrijke succesfactor gebleken.

De leerlingen die onderwijs, gedragsinterventieprogramma's en jeugdhulpverlening ontvangen op het OPDC blijven ingeschreven staan op hun stamschool. De stamschool is en blijft altijd verantwoordelijk en aanspreekbaar op de voortgang van het onderwijs aan de leerlingen. Een leerling kan alleen aangemeld worden met een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de stamschool. Gesprekken met leerlingen en ouders/verzorgers over de voortgang binnen het OPDC vinden altijd plaats met een vertegenwoordiging vanuit de stamschool.

Naast het bieden van een tijdelijke plek aan leerlingen uit het reguliere vo heeft het OPDC een ambulant aanbod. Het OPDC is een belangrijke bron van kennis en expertise op het gebied van inclusief onderwijs. Deze expertise zet het OPDC breed in op de vo-scholen; samen, het ambulante team en de vo-school, versterken we het onderwijs en zoeken we naar gerichte oplossingen voor complexe onderwijsvraagstukken. Het ambulante team ondersteunt scholen met een aanbod op maat, waardoor leerlingen met vertrouwen naar hun eigen school kunnen blijven gaan.

Het ambulante team brengt met de scholen de ondersteuningsbehoefte in kaart en spelen in op de ondersteuningsvragen van docenten en docententeams en daarmee op de onderwijsbehoefte van leerlingen. Door het versterken en vergroten van het handelingsrepertoire van de docenten, is het vaak mogelijk om leerlingen te behouden voor het regulier onderwijs op hun eigen school.

Hieronder een nadere omschrijving van het ondersteuningsaanbod, de doelgroepbeschrijving en verblijfsduur van de leerlingen op het OPDC. Meer informatie over de inhoud van de trajecten en de toeleiding tot het OPDC zijn te vinden in het [Handboek OPDC 2.0](#) en op de website van het OPDC: www.opdc.nl.

Retour Regulier	
Doelgroep	Leerlingen met ondersteuningsbehoeften waarvan blijkt dat de school er tijdelijk niet aan kan voldoen. Er is een interventie nodig om de voortgang van het onderwijs te realiseren. Er is sprake van gedragsproblematiek en/of verzuim waardoor schooluitval dreigt. De doelgroep hoort in het regulier voortgezet onderwijs thuis.
Doel	Terugkeer naar de stamschool of een andere reguliere vo-school.
Duur	Maximaal 6 maanden (symbiose met de vo-school binnen de eerste zes weken).

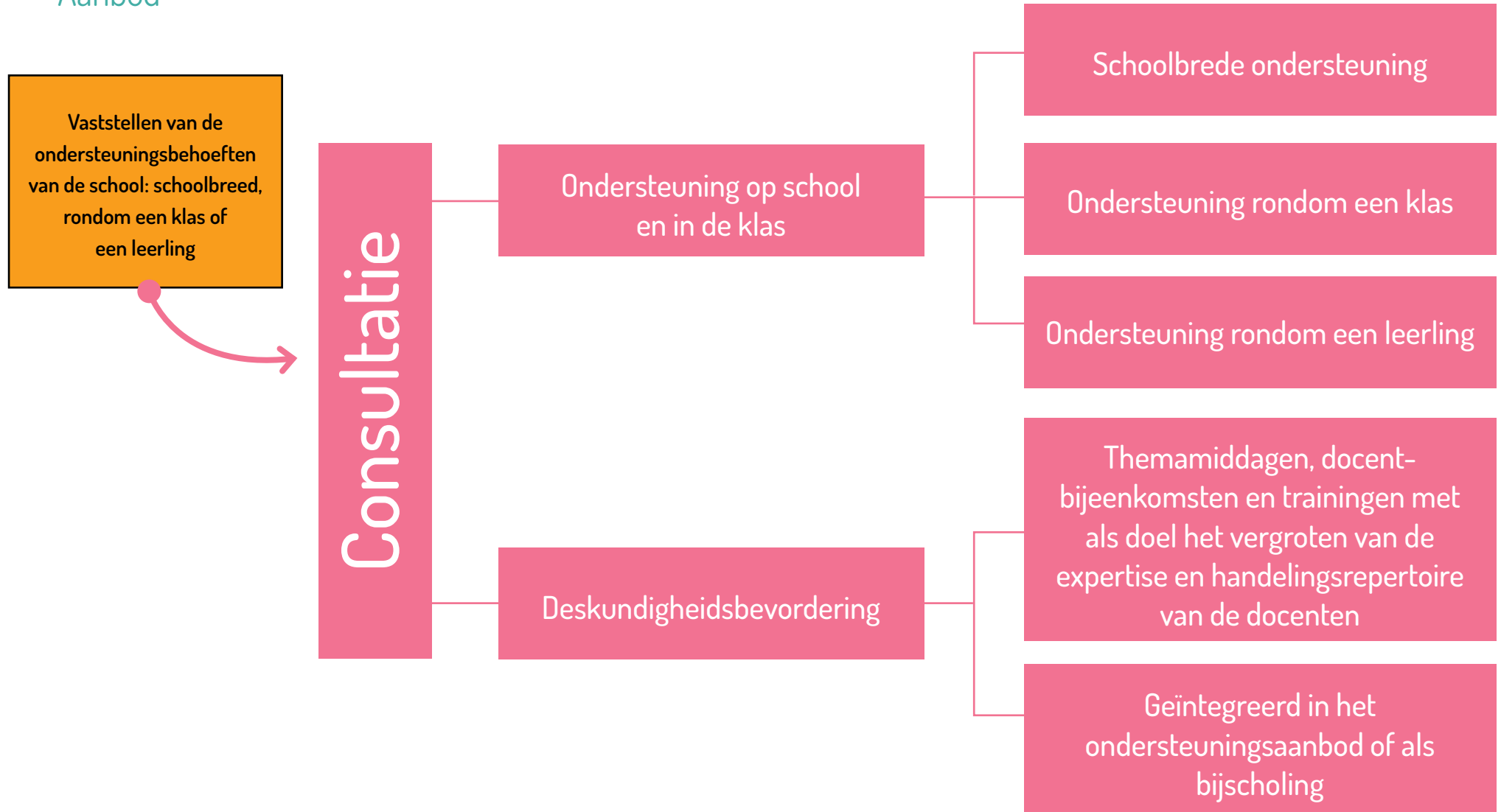
Perspectiefklas	
Doelgroep	Leerlingen waarvan de ondersteuningsbehoefte voor de school onduidelijk is én een onderwijsperspectief ontbreekt. Leerlingen die (langdurig) thuis zitten én waarbij het onderwijsperspectief ontbreekt.
Doel	Vaststellen van de ondersteuningsbehoefte met daarop gebaseerde handelingsadviezen. Adviseren over een passend uitstroomperspectief om de schoolloopbaan te continueren. Het opbouwen van schoolgang.
Duur	Maximaal 6 maanden (mogelijkheid verlenging: 2 x 3 maanden).

Pitstop (crisisplaatsing)	
Doelgroep	Leerlingen die door hun betrokkenheid bij een incident dat (binnen of buiten de school heeft plaatsgevonden en) in de school impact heeft op de (sociale) veiligheid van leerlingen en/of docenten per direct geen onderwijs op school kunnen volgen. Vanwege de ernst van het incident is/wordt de leerling geschorst.
Doel	Bieden van overbrugging, continuering van onderwijs voor de leerling & de school.
Duur	Maximaal 6 weken.

Perspectiefklas	
Doelgroep	Leerlingen met complexe problematiek waar reguliere VO-scholen onvoldoende grip (meer) op hebben. Ze hebben veel moeite om het traject naar het VO-examen af te leggen. Ze spijbelen, dreigen thuiszitters, schoolverlaters te worden of zijn dat al. De aansluiting met leeftijdgenoten en school stagneert, mede op grond van hun levenservaring en soms ook leeftijd.
Doel	Doorstroming naar niveau 2 (of hoger) van het ROC zodat de leerling perspectief heeft op een startkwalificatie. Of doorstroming naar arbeid een alternatief. Een subdoel is vergroting van de zelfredzaamheid van de leerling.
Duur	1 schooljaar (38 lesweken)

Ambulante activiteiten

Aanbod

Bijlage 7

Klachten, bezwaar en beroep

Het samenwerkingsverband en de bijbehorende scholen doen hun uiterste best om te voorkomen dat er een geschil ontstaat. Het kan natuurlijk gebeuren dat verschillende partijen het ondanks deze inspanning niet met elkaar eens zijn.

Het SWV is voor klacht, geschil en bezwaar aangesloten bij Stichting Onderwijsgeschillen. Binnen Stichting Onderwijsgeschillen is het SWV is aangesloten bij de volgende commissies:

- Koepel Stichting Onderwijsgeschillen, aangesloten bij onderstaande commissies:
- Landelijke Commissie voor Geschillen (WMS) (van rechtswege);
- De Commissie van beroep funderend onderwijs (BRPFO) (van rechtswege);
- De Geschillencommissie passend onderwijs (GPO) (van rechtswege);
- Landelijke bezwarencommissie functiewaardering (FUWA);
- Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT);
- De Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).

Ook is het mogelijk om rechtstreeks bij het samenwerkingsverband uw klacht in te dienen. Over deze mogelijkheid leest u meer in de toelichting klachtenregeling (bijlage 6.2).

Als ouder(s)/verzorger(s) het niet eens zijn met (de inhoud van) het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP), toelating of verwijdering, dan is de betreffende school het eerste aanspreekpunt. Als het niet lukt om een meningsverschil zelf op te lossen, kan het helpen als een derde partij bemiddelt of advies geeft.

De minister van OCW heeft als organisatie de onderwijsconsulenten aangesteld om ouders te ondersteunen bij problematiek rond plaatsing, schorsing, verwijdering of thuiszittende leerlingen. Het inschakelen van een [onderwijsconsulent](https://www.onderwijsconsulent.nl/contact/) is mogelijk via de website <https://www.onderwijsconsulenten.nl/contact/>

Komen ouders en schoolbestuur niet tot een goede oplossing, dan kan een geschil over het OPP, toelating of verwijdering schriftelijk aanhangig worden gemaakt bij de geschillencommissie passend onderwijs.

Het samenwerkingsverband is ook aangesloten bij de [Landelijke bewaaradviescommissie toelaatbaarheidsverklaring](https://onderwijsgeschillen.nl/commissie/landelijke-bezwaaradviescommissie-toelaatbaarheidsverklaring). Zij behandelen bezwaarschriften met betrekking tot toelaatbaarheidsverklaringen (TLV).

<https://onderwijsgeschillen.nl/commissie/landelijke-bezwaaradviescommissie-toelaatbaarheidsverklaring-lbt>

Heeft u een klacht over een medewerker van het samenwerkingsverband dan heeft het de voorkeur dat u deze eerst met de medewerker in kwestie bespreekt. Mocht het gewenste resultaat uitblijven dan kunt u zich wenden tot de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. In de toelichting op de klachtenregeling leest u daar meer over, zie bijlage 6.2 Toelichting klachtenregeling.

Ook medewerkers van het samenwerkingsverband kunnen terecht bij Stichting Onderwijsgeschillen als zij er met hun leidinggevende of directeur-bestuurder niet uitkomen.

In de toelichting op de klachtenregeling leest u daar meer over, zie bijlage 6.2 Toelichting klachtenregeling.

Bijlage 7.1

Escalatieladder

Klachtenregeling

Klacht rechtstreeks bij het SWV indienen

Ouders, leerlingen en medewerkers kunnen zich binnen de organisatie schriftelijk wenden tot de directeur van het Samenwerkingsverband, Regulusweg 11, 2516 AC Den Haag. De klacht dient binnen een jaar na de gedraging of beslissing te worden ingediend.

De klacht kunt u per e-mail of per post indienen bij de directeur van het Samenwerkingsverband.

U ondertekent de klacht en de klacht bevat ten minste: uw naam en adres, de dagtekening en een omschrijving van de klacht en de datum/periode waarop de klacht betrekking heeft.

U ontvangt binnen 10 werkdagen een ontvangstbevestiging, behalve tijdens schoolvakanties, dan duurt het langer.

Mocht de oplossing binnen handbereik zijn, dan krijgt u een brief dat uw klacht is afgehandeld.

Wij bellen u binnen twee weken om te bekijken of we tot een oplossing kunnen komen, behalve tijdens schoolvakanties, dan duurt het langer.

Als de klacht niet wordt weggenomen, ontvangt u een uitnodiging voor een persoonlijk gesprek.

Tijdens het gesprek kunt u uw klacht toelichten. Het gesprek is bedoeld om tot een oplossing van de klacht te komen.

Klachtbehandeling is vertrouwelijk. Het betreft een klacht van een individuele klager. Het is niet gewenst dat personen of organen die bekend zijn met de klacht, derden over de klacht informeren. Publiciteit kan partijen schaden en ook het vinden van een oplossing voor de klacht bemoeilijken. De directeur SWV kan besluiten een klacht zelf te onderzoeken of deze ter advisering voor te leggen aan de Landelijke Klachtencommissie.

Bijlage 7.2

Toelichting klachtenregeling

Ouders en Leerlingen

Het samenwerkingsverband (SWV) is geen schoolbestuur. Toch heeft het SWV een onderwijsvoorziening: het OPDC. Op deze onderwijsvoorziening kunnen, net als op iedere school, problemen ontstaan tussen ouders of leerlingen en medewerkers. Vaak worden zulke problemen onderling bijgelegd. Soms is een meningsverschil van dien aard, dat iemand een klacht hierover wil indienen. Die mogelijkheid is er. Voor het SWV is een klachtenregeling vastgesteld. Deze is voor iedereen die bij het onderwijs betrokken is in te zien op onze website.

Iemand die een klacht wil indienen kan dat het beste eerst kenbaar maken bij de schoolleiding of de directeur-bestuurder van het SWV. Dit is de eerste plek waar de klacht verholpen kan worden.

Zowel ouders als leerlingen kunnen een klacht voorleggen aan de LKC. De LKC beperkt zich in de praktijk tot klachten over de manier waarop men met elkaar omgaat (bejegening). Voor meer informatie over klachten van personeelsleden kunt u kijken op <https://onderwijsgeschillen.nl/thema/klachtrecht-voor-onderwijspersoneel>. De klacht dient binnen een jaar na de gedraging of beslissing te worden ingediend. Een secretaris van LKC neemt contact op met de klager en het schoolbestuur of degene waarover is geklaagd en bespreekt dan welke route het beste gekozen kan worden om de klacht op te lossen.

Personeel

Ook voor het personeel van het SWV geldt dat zij een klacht kunnen indienen, als ze een probleem hebben met een leidinggevende of een collega. De klacht kan aan de directeur-bestuurder SWV voorgelegd worden, om op die manier te proberen tot een oplossing te komen.

Ook personeelsleden kunnen een klacht voorleggen aan de LKC. De LKC neemt niet alle klachten van personeelsleden in behandeling.

Klacht rechtstreeks bij het SWV indienen

Ouders, leerlingen en medewerkers kunnen zich binnen de organisatie schriftelijk wenden tot de directeur-bestuurder van het SWV, Johanna Westerdijkplein 1, 2521 EN Den Haag. De klacht dient binnen een jaar na de gedraging of beslissing te worden ingediend.

De directeur-bestuurder kan besluiten een klacht zelf te onderzoeken of deze ter advisering voor te leggen aan de Landelijke Klachtencommissie.

Dit doet u als volgt:

1. De klacht kunt u per mail of per post indienen bij de directeur van het Samenwerkingsverband.
2. U ondertekent de klacht en de klacht bevat ten minste:
 - a. uw naam en adres
 - b. de dagtekening
 - c. een omschrijving van de klacht en de datum/periode waarop de klacht betrekking heeft.
3. U ontvangt binnen 10 werkdagen een ontvangstbevestiging, behalve tijdens schoolvakanties, dan duurt het langer.
4. Wij bellen u binnen twee weken om te bekijken of we tot een oplossing kunnen komen, behalve tijdens schoolvakanties, dan duurt het langer.
5. Mocht de oplossing binnen handbereik zijn, dan krijgt u een brief dat uw klacht is afgehandeld.
6. Als de klacht niet wordt weggenomen, ontvangt u een uitnodiging voor een persoonlijk gesprek.
7. Tijdens het gesprek kunt u uw klacht toelichten. Het gesprek is bedoeld om tot een oplossing van de klacht te komen.

Klachtbehandeling is vertrouwelijk. Het betreft een klacht van een individuele klager. Het is niet gewenst dat personen of organen die bekend zijn met de klacht, derden over de klacht informeren. Publiciteit kan partijen schaden en ook het vinden van een oplossing voor de klacht bemoeilijken.

De directeur-bestuurder van het SWV kan besluiten een klacht zelf af te handelen of de klacht voor te leggen aan de Landelijke Klachtencommissie (LKC).

Onafhankelijke klachtencommissie

Het SWV is voor de behandeling van klachten tevens aangesloten bij een onafhankelijke klachtencommissie: 'de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC)'. Klachten kunnen rechtstreeks bij het SWV of via de LKC worden ingediend. Afhankelijk van de inhoud van uw klacht, bezwaar of geschil kun u terecht bij een commissie vallend onder de Stichting Onderwijsgeschillen waar het SWV bij is aangesloten.

Een secretaris LKC neemt contact op met de klager en de directeur-bestuurder van het SWV of degene waarover is geklaagd en bespreekt dan welke route het beste gekozen kan worden om de klacht op te lossen.

Dit gesprek kan leiden tot een van de volgende routes:

Route 1: Interne klachtbehandeling (op niveau van school of bestuur)

Als de LKC denkt dat een klacht snel op school(bestuurs)niveau kan worden opgelost, wordt – na overleg met de klager en het schoolbestuur – de klacht doorgestuurd naar het schoolbestuur. Als de betrokkenen dat al hebben geprobeerd of geen heil zien in interne klachtbehandeling, dan kan worden gekozen voor mediation of de formele klachtprocedure.

Route 2: Mediation

Als interne klachtbehandeling niet tot de mogelijkheden behoort of niet tot een oplossing heeft geleid, dan wordt in het telefoongesprek met de secretaris-mediator de mogelijkheden van mediation en de formele procedure verkend. Als beide partijen een voorkeur hebben om onder begeleiding van een externe zelf tot een oplossing te komen, kan er mediation plaatsvinden (zie voor meer informatie: mediation bij de LKC).

Route 3: Formele procedure

Als besloten wordt de klacht via de formele procedure af te handelen dan onderzoekt de LKC de klacht en beoordeelt (na een hoorzitting) of deze gegrond is. De LKC brengt advies uit aan het schoolbestuur en kan aan haar advies aanbevelingen verbinden. Het schoolbestuur neemt over de afhandeling van de klacht en het opvolgen van de aanbevelingen de uiteindelijke beslissing.

Een klacht kan bij het schoolbestuur of rechtstreeks schriftelijk bij de LKC worden ingediend. De LKC is te bereiken bij Onderwijsgeschillen, Postbus 85191, 3508 AD UTRECHT, telefoon 030-2809590.

U kunt ook e-mail sturen naar info@onderwijsgeschillen.nl. Op de website www.onderwijsgeschillen.nl is meer informatie te vinden over klachtbehandeling. De externe vertrouwenspersoon kan u daarbij behulpzaam zijn als u dat wenst.

Vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon voor personeelsleden van SWVZHW is Kirsten Willemsen. Medewerkers kunnen bij de vertrouwenspersoon terecht als er een vertrouwensvraag is op het gebied van ongewenst gedrag of voor andere kwesties die van invloed zijn op het werken. De vertrouwenspersoon kan in beeld komen bij kwesties die te maken hebben met de manier waarop mensen binnen een bedrijf met elkaar omgaan, met de communicatie en met de wijze van leidinggeven. Het kan gaan om pesten, (seksuele) intimidatie, agressie of discriminatie.

Onderwijsgeschillen biedt ook mediation aan voordat er een officiële klacht bij de LKC is ingediend. U kunt dan tot een oplossing voor een (dreigend) conflict komen met behulp van een mediator van Onderwijsgeschillen en zo een formele procedure voorkomen.

Om te bespreken of mediation tot de mogelijkheden behoort kunt u contact opnemen met de Mediatiedesk van Onderwijsgeschillen. U kunt de Mediatiedesk bereiken via telefoonnummer 030-2809590 of email mediation@onderwijsgeschillen.nl. De LKC is te bereiken bij Onderwijsgeschillen, Postbus 85191, 3508 AD UTRECHT, telefoon 030-2809590, fax 030-2809591. U kunt ook e-mail sturen naar info@onderwijsgeschillen.nl. Op de website www.onderwijsgeschillen.nl is meer informatie te vinden over klachtbehandeling.

Bijlage 8

Beleid vangnetbepaling Gespecialiseerd Onderwijs

Inleiding

Samenwerkingsverbanden moeten als gevolg van de vereenvoudiging van de bekostiging van het primair onderwijs, een vangnetbepaling voor aanvullende bekostiging van het gespecialiseerd onderwijs (go) in het ondersteuningsplan opnemen. Eén van de maatregelen bij de nieuwe bekostigingssystematiek po is dat de teldatum is verschoven van 1 oktober naar 1 februari.

De vangnetbepaling is er voor scholen voor gespecialiseerd onderwijs, die te maken krijgen met een meer dan gemiddelde toename in het aantal leerlingen na 1 februari. De vangnetbepaling gaat in op 1 januari 2023 en komt in plaats van de groeiregeling vso, die we tot nu toe hanteerden en die hiermee komt te vervallen.

Uniformiteit

De samenwerkingsverbanden ontvangen bekostiging waaruit de vangnetbepaling betaald kan worden. Volgens de wet- en regelgeving is het aan de SWV's om de vangnetregeling nader uit te werken in het Ondersteuningsplan. Een werkgroep bestaande uit PO-raad, VO-raad, Sectorraad GO, Netwerk LPO en Sectorraad SWV vo heeft hiervoor een handreiking opgesteld. Evenals de regionale samenwerkingsverbanden wil het SWVZHW aansluiten bij deze handreiking.

Hiermee ontstaat een uniforme aanpak, die zorgt voor een eenduidige uitvoering door SWV's en go- scholen. Dit bespaart tijd en energie en biedt duidelijkheid en zekerheid aan de go-scholen, die met meerdere samenwerkingsverbanden te maken hebben.

De vangnetbepaling

Vanaf 1 januari 2023 is de nieuwe teldatum in het primair onderwijs (waar het gespecialiseerd onderwijs onder valt) verschoven van 1 oktober naar 1 februari. De vangnetbepaling is bedoeld voor go-scholen die te maken krijgen met een meer dan gemiddelde toename in het aantal leerlingen na de teldatum van 1 februari.

Voor deze leerlingen ontvangen de scholen geen bekostiging vanuit het Rijk in het volgende kalenderjaar, omdat ze niet in de teldatum zitten. De vangnetbepaling is bedoeld om de bedrijfsvoering van de go-scholen niet in gevaar te brengen en om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

Voor 'meer dan gemiddelde toename' houden we de volgende definitie aan: Er is sprake van een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen op een go-school na 1 februari als de toename van het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV (inclusief (semi) residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) in de periode van 2 februari tot 1 juni (periode 2) meer bedraagt dan in de voorgaande periode 1 september tot 1 februari (periode 1) uit hetzelfde schooljaar.

Stappenplan

Voor het vaststellen van de eventuele vangnetbekostiging, volgt de go-school onderstaand stappenplan.

Stap 1: Vaststellen van een meer dan gemiddelde toename

- Allereerst stelt de go-school vast dat er sprake is van een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen volgens bovenstaande definitie.
- De school vergelijkt het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV (inclusief residentiële leerlingen, die niet zijn ingeschreven bij een JJI of GJI, conform art. 117 lid 6 WEC) op de school op drie momenten in hetzelfde schooljaar met elkaar, namelijk op 1 september, 1 februari en 1 juni.
- Als het aantal leerlingen in periode 2 (verschil tussen 1 juni en 1 februari) meer bedraagt dan in periode 1 (verschil tussen 1 februari en 1 september) dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename.

Stap 2: Vaststellen van de hoogte van de vangnetbekostiging per SWV

- Indien er sprake is van een meer dan gemiddelde toename conform stap 1 hierboven, berekent de go-school de hoogte van de vangnetbekostiging per samenwerkingsverband.
- De go-school kijkt alleen naar de instroom en uitstroom van de leerlingen vanuit elk SWV in de periode 2 februari t/m 1 juni. De go-school trekt apart voor elke ondersteuningscategorie het aantal leerlingen dat is uitgestroomd af van het aantal

leerlingen dat is ingestroomd (netto instroom per ondersteuningscategorie). Voor de instroom wordt alleen gekeken naar ingeschreven leerlingen met een nieuwe TLV en nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Voor de uitstroom gaat het om alle leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Deze werkwijze is vergelijkbaar met de uitvoering van de groeiregeling van vóór de invoering van de vereenvoudiging van de bekostiging po.

- Vervolgens vermenigvuldigt de go-school de netto instroom per ondersteuningscategorie met het bedrag per leerling dat bij die ondersteuningscategorie hoort. De uitkomsten per ondersteuningscategorie worden dan bij elkaar opgeteld om het totaal bedrag per samenwerkingsverband vast te stellen.
- De bedragen per leerling sluiten aan op de bedragen die horen bij de 1 februari telling. Het bedrag per leerling voor vso-scholen is het basisbedrag per leerling plus het ondersteuningsbedrag dat hoort bij de betreffende ondersteuningscategorie. De bedragen komen uit de regeling bekostiging van het ministerie van OCW. Als de bedragen die horen bij de 1 februari telling worden opgehoogd vanwege loon- en/of prijsontwikkelingen, dan wordt dit ook verwerkt in de vangnetbekostiging.
- Het totaal bedrag per SWV per go-school is minimaal € 0. Oftewel, go-scholen hoeven geen geld terug te betalen aan het SWV in verband met de vangnetbekostiging.
- Go-scholen sturen de declaratie uiterlijk 1 oktober naar het SWV. Het SWV betaalt deze factuur pas in het volgende kalenderjaar, maar ontvangt deze toch uiterlijk 1 oktober, zodat deze informatie beschikbaar is bij het opstellen van de begroting. Mocht 1 oktober vanwege omstandigheden niet lukken, dan vindt hierover afstemming plaats tussen de go-school en het SWV.

Stap 3: Uitbetaling door het samenwerkingsverband

Het SWV verifieert de declaratie en vervolgens betaalt het SWV de declaratie in het volgende kalenderjaar aan de go-school.

Uitvoering

Voor de uitvoering van het stappenplan komen er informatieproducten van DUO, vergelijkbaar met de huidige Kijkglazen/Kijkdozen. Zowel de go-scholen als de SWV's kunnen hier de benodigde gegevens vinden. Het Steunpunt Passend Onderwijs zorgt voor een rekentool.

De vangnetbepaling gaat in op 1 januari 2023. Daarvoor zijn de leerlingenaantallen nodig die betrekking hebben op het schooljaar 2021-2022, omdat de eerste peilmomenten dan al zijn geweest: 1 september 2021, 1 februari 2022 en 1 juni 2022. De eerste betaling vindt plaats in 2023, wanneer de vereenvoudiging van de bekostiging in werking treedt.

Bijlage 9

Lijst van scholen en besturen

School	Bestuur
De Piramide	De Haagse Scholen
Inspecteur S. de Vriesschool	De Haagse Scholen
GSR	GSR – Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad
Schakenbosch	iHub
School2Care	iHub
Corbulo College	Lucas Onderwijs
Diamant College	Lucas Onderwijs
Edith Stein College	Lucas Onderwijs
Esloo College	Lucas Onderwijs
Heldring Business School	Lucas Onderwijs
Hofstad Lyceum	Lucas Onderwijs
Hofstede College	Lucas Onderwijs
John Dewey College	Lucas Onderwijs
Montaigne Lyceum	Lucas Onderwijs
Christelijk College De Populier mavo	Lucas Onderwijs
Christelijk College De Populier Lyceum	Lucas Onderwijs
Roemer Visscher College	Lucas Onderwijs
College St. Paul	Lucas Onderwijs
Stanislas Beweeg vmbo/mavo	Lucas Onderwijs
Stanislas Pro	Lucas Onderwijs

School	Bestuur
Wateringse Veld College	Lucas Onderwijs
Yes College	Lucas Onderwijs
Christelijk Lyceum Zandvliet	Lucas Onderwijs
Zuid-West College	Lucas Onderwijs
Pleysier College Oosterbeek	Pleysier College
Pleysier College Zefier	Pleysier College
Pleysier College Westerbeek	Pleysier College
Praktijkschool De Poort	SCOH
Koetsveldschool	SCOH
Aida College	SIION
Avicenna College	SIVOR
Dalton Voorburg	Spinoza Scholengroep
Francois Vatel	Spinoza Scholengroep
Gymnasium Novum	Spinoza Scholengroep
s Gravendreef College Leidschendam	Spinoza Scholengroep
s Gravendreef College Leidschenveen	Spinoza Scholengroep
Sint Maartenscollege	Spinoza Scholengroep
Veurs Lyceum	Spinoza Scholengroep
Veurs Voorburg	Spinoza Scholengroep
European School of The Hague	Stichting het Rijnlands Lyceum
International School of The Hague	Stichting het Rijnlands Lyceum
School voor Jong Talent	Stichting het Rijnlands Lyceum
Tyltylcentrum De Witte Vogel	Stichting Resonans
De Vrije School	Stichting Vrije Scholen Zuidwest Nederland
VCL	VCL

School	Bestuur
Dalton Den Haag	V0 Haaglanden
Praktijkschool De Einder	V0 Haaglanden
Gymnasium Haganum	V0 Haaglanden
Haags Montessori Lyceum	V0 Haaglanden
Johan de Witt Scholengroep	V0 Haaglanden
Lyceum Ypenburg	V0 Haaglanden
Maerlant Lyceum	V0 Haaglanden
Maris College	V0 Haaglanden
Rijswijks Lyceum / Van Vredenburg College	V0 Haaglanden
Segbroek College	V0 Haaglanden
Yuverta Madestein	Yuverta
Yuverta Westvliet	Yuverta

Bijlage 10

Totstandkoming van het Ondersteuningsplan 2025-2029

Het Ondersteuningsplan 2025-2029 is ontwikkeld op basis van een breed en intensief traject dat plaatsvond tussen april 2024 en april 2025. Op basis gesprekken met onze samenwerkingspartners en landelijke beleidsontwikkelingen en wetgeving, zijn de missie, visie, het inhoudelijk kader en de strategische pijlers voor het nieuwe plan vastgesteld. Hierbij is intensief samengewerkt met SPPOH voor het vaststellen van een gezamenlijke basis.

In april 2024 zijn we met ongeveer 75 docenten en onderwijsondersteuners in gesprek geweest voor het nieuwe Ondersteuningsplan. Centraal stonden vragen als: hoe ervaren zij inclusief onderwijs, wat zien zij in de klas en daarbuiten, en wat hebben zij nodig? Deze gesprekken hadden vier doelstellingen: zicht krijgen op hoe docenten tegen inclusief onderwijs aankijken, gevoel krijgen bij wat er speelt in de dagelijkse praktijk, inzicht opdoen in wat nodig is om inclusief onderwijs te realiseren, en het gesprek hierover op gang brengen.

Op 30 mei 2024 vond een tweede grote bijeenkomst in Den Haag. Met meer dan 80 deelnemers – waaronder COPA's en teamleiders – stonden we stil bij wat we tot dan toe hadden opgehaald rondom het nieuwe ondersteuningsplan. Het doel was om samen een scherp en gedeeld beeld te vormen van inclusief onderwijs, de knelpunten te benoemen, elkaar te inspireren en concrete stappen vooruit te zetten.

Op 5 september 2024 kwamen we wederom bijeen in Den Haag, ditmaal met meer dan 70 deelnemers uit diverse geledingen, waaronder de commissie van deskundigen, SOT'ters, het OPDC en BOVO. Doel van deze bijeenkomst was om verbinding te leggen, kennis en voorbeelden uit te wisselen, oplossingsrichtingen te verkennen en bewustwording te creëren over de verschillende rollen in het realiseren van inclusief onderwijs.

Tussen september 2024 en april 2025 werd het concept van het ondersteuningsplan verder uitgewerkt, besproken en aangescherpt in nauwe samenwerking met onze samenwerkingspartners waaronder, de schoolbesturen en schooldirecteuren, de gemeenten, Kracht en rondomJou, de RVT, de OPR en medewerkers van het samenwerkingsverband. Het nieuwe ondersteuningsplan sluit aan bij de werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035 van de Rijksoverheid.

Formele vaststelling

Op 27 maart 2025 stemde de Ondersteuningsplanraad met het nieuwe ondersteuningsplan in. De Raad van Toezicht gaf er op 16 april 2025 haar goedkeuring aan. Over het Ondersteuningsplan is op 10 april 2025 OOGD gevoerd met de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk, waarna het bestuur van het samenwerkingsverband op 17 april 2025 het Ondersteuningsplan 2025-2029 officieel heeft vastgesteld.

